

Seçim komedisi başladı

● Halk ilgisiz, kuklalar başarısız

Ekim ayı ortalarında başlatılan "seçim kampanyası" ülke düzeyinde sürdürülmektedir. Seçime katılan üç parti MDP, ANAP ve HP, düzenlenen mitinglerde yarışıyorlar. DYP ve SODEP örgütlerini uyardılar, seçim partilerinin hiçbirisini desteklemeyecekler.

MDP ve ANAP'ın seçim giderlerini sermaye çevreleri karşılıyor. MDP'in propaganda işlerini bir reklam firması yürütüyor. Halk ilgisiz, katılım düşük. Çevre il ve ilçelerden kiralanan otobüslerle taşınan paralı seyircilere karşın, miting alanları boş kalıyor. Halkçı Parti'nin toplantılarına ise ilgi daha az. Bu nedenle bazı yerlerde açık hava toplantıları yerine kapalı salon toplantıları yapılıyor.

Cuntanın icafetli partileri, seçim kampanyası ile birlikte, Türkiye'de ilginç bir görünüm sergilediler. Yapılan mitingler, turneye çıkmış tiyatro

● Kendileri çalıp kendileri oynuyorlar

kampanyalarını anımsatıyor. Bir reklam şirketine yürütülen MDP'nin "horoz"lu mitingleri en eğlenceli olanı.

DEVAMI SAYFA 3'DE

İÇ SAYFALARDA YAZARLAR

Demir Özlü:
Diyalektik bir program

Doğan Özgüden:
İkinci referandum

Adem Kalfa:
Ermeni sorunu

Prof. Dr. H. Keskin:
Türkiye'de demokrasinin geleceği ve ordu

Hüseyin Erdem:
Örgütlü tarafsızlar

Ömer Polat:
Bu işten bir onlar anlar

Şanar Yurdatapan:
Ölmek mi şart?

Nazım Alfath:
Ankara'nın yeni Sezar'ı

Melike Demirağ:
Sıcak günler ve biz

Sema Poyraz:
Duvar

Seçime doğru

ARKA KAPAKTA

F. Almanya ve Avrupa'da silahlanmaya karşı gösteriler sürüyor

Milyonlar, Avrupa'ya yerleştirilecek füzeleri protesto ediyor...

6 Kasım Seçimleri

12 Eylül senaryosunun seçim sahnesi, 16 Ekim günü gösterime açıldı. Halk umulan ilgiyi göstermedi. Böylece düzmece partilerin düzmece "kahraman"larına ilk tokatını indirmiş oldu. "Kahramanlar", kentten kente koşturarak "seçim propagandası"ını sürdürüyorlar. Ama her yerde durum aynı. Mitingler, az sayıda toplanan bir meraklı kitlelerinden ibaret. Eğer üç yıl boyunca halkın suskunluğu, yalnızlığı ve bir açık hava toplantısına, bir miting özlemi olmasaydı, "kahramanlar"ımız, horozu, kovani, kasnağıyla saklanacak yer arayacaklardı. Miting alanlarında konuşmacılar gerçek kimlikleriyle bir kukla, izleyiciler de bir "Luna Park" seyircileri!..

Daha fazlasını beklemek de biraz saflık olurdu. Sunalp'ın yerine Bülent Ulusu'yu koyarsak, Demirel'in ifadesi ile, üç parti de Başbakanlıktan çıkmıştı. Kurulan yada kuruluş için dilekçe veren 15 siyasi partiden seçime girme hakkı yalnız bu üç "parti"ye tanınmıştı. Cunta, öteki partileri yalnız seçim dışı bırakmakla yetinmemiş, genel başkanlarıyla birlikte kurucu üyelerin büyük bir bölümünü iptal etmiş, BTP'yi de temelli kapatmıştı.

İşte bugün "mahut" o üç parti ile seçime gidiliyor, hem de dikensiz gül bahçesi içinde. Ülkenin en yiğit, en bilinçli evlatları kitleler halinde zindanlarda. Gerçek işçi sendikaları, birlikler, dernekler kapalı. Halk, oynanan oyunun dışında, suskun ve kıpırtısız. Eskileri yetmezmiş gibi, çıkarılan yeni yasalarla yasak üstüne yasaklar getirildi. Dernekler Yasası, Basın Yasası, Bölge Valilikleri Yasası bunlardan bir iki örnek sadece. Bölge valileri, Sıkıyönetim komutanlarının olağanüstü yetkilerine sahip. Astıkları astık, kestikleri kestik!..

Böylesi bir mizansen ve ortam içinde de olsa seçmen kitlesinin cuntanın sunduğu partileri ve adayları, "Anayasa referandumu"nda olduğu gibi büyük bir katılımı desteklemeyeceğini söylemek mümkündür. Seçmen bu tavrını, bir kez, seçim mitinglerine gösterdiği ilgisizlikle az buçuk da olası ortaya koymuştur. Bu tavrın yanıltıcı olmayacağını gösteren başka nedenler de vardır. 12 Eylül öncesi AP, CHP, MSP gibi burjuva kitle partileri, bu seçimde temsil edilmemektedirler. AP'nin DYP'si, CHP tabanı üstüne kurulan SODEP, seçim dışı bırakılmıştır. Bu partilerin militan tabanları öfkeli. CHP, özellikle AP, kanadında cuntaya karşı başlatılan muhalefet su yüzüne çıkmıştır. Konunun bir kez daha burda irdelenmesinde yarar var.

Devamı sayfa 2'de

Haberi sayfa 13'te.

Baştarafı kapakta

Tak! Tak! Tak!

Demirel, Baykal, Çağlayangil, Sırrı Atalay, Süleyman Genç ve Aslantaş'ın da içinde bulunduğu 16 AP ve CHP eski parlamenterlerin, Çanakkale gözetim altında başlattıkları muhalefetin bugün de sürdürüldüğü gözlenmektedir. Ayrıntıları geçen sayı Demokrat Türkiye'de yayınlanan 16 sayfalık ortak bildiri ve onu izleyen Demirel'in ikinci bildirisi, Cindoruk'un, "dilekçe" adı altında cunta şeflerine hitaben söyledikleri ve Çağlayangil'in Gençler'e yazdığı özel mektubu başlatılan muhalefetin somut belgeleriydi. Türkiye'de el altından dağıtılan, yurtdışına da özel ulakla ulaştırılan belgelerde cuntaya ve cunta yönetimine ağır bir dille saldırılmaktaydı.

Bildiri, mektup, dilekçe yolu ile de olsa başlatılan bu muhalefetin partili yandaşlara ve sempatanlar kitleye umut verdiği, özellikle Demirel'e ve Demirelcilere güç kazandırdığı bir gerçek. Bu muhalefetin etkisiyle cunta geri adım atmak zorunda kaldı ve 16 parlamenterleri salverdi. İşlemin gerçekleşmesinde en büyük etken kuşkusuz Gençler oldu. Dışişleri Bakanı İler Türkmen, Gençler'den aldığı ültimatı, cunta şeflerine ulaştırır ulaştırılmaz parlamenterler salverildiler. Olayın ardından Gençler'in cuntayı okşar nitelikteki demeci tebessümle karşılandı!

Avrupa ülkelerinde de yankılan büyük olan bu muhalefet, özellikle Liberal ve Hıristiyan partileri etkiledi, Avrupa Konseyinde, Ortak Pazar Parlamento gurubunda, Avrupa İşçi Sendikalarında ve Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonunda cuntayı mahkum eden kararlar birbirini izledi.

Ancak, Demirel ve onunla birlikte olan parlamenterler, salverildikten sonra görülen suskunluk, Demirel'in maskeli muhalefet sözcüsü Tercüman'ın Nazlı İlicak'ında izlenen "hararet" düşüklüğü ister istemez bir takım kuşkuları da çağrışım yapıyordu. Hele Çağlayangil'in Gençler'e yazdığı mektubun Avrupa basınında açıklanmasından sonra, cuntanın Çağlayangil hakkında herhangi bir kovuşturma açtırmaması, bu kuşkuları daha da güçlendiriyordu. CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in dış basında çıkan demecilerine o denli öfkelenen Cunta, sıra Çağlayangil'e gelince neden susuyordu? Yoksa arada bir gizli pazarlık mı söz konusuydu..

Son günlerdeki gelişmeler, Demirel muhalefetinin sürdürül-

düğünü göstermektedir. AP'li seçmenler, "Tak! Tak! Tak!" parolası ile sandık başına çağrılmaktadır. Bu üç, "tak tak tak" üç kez mühür basmayı ifade etmektedir. Mührü eline alan seçmen, üç partiye ait aday listelerinin üçüne de ayrı ayrı "tak tak tak" diye birer mühür basacak ve böylece atılan oyların geçersiz sayılmasını sağlamış olacaktır. Her olasılık göz önüne alınarak atılan oyların kesintisiz geçersiz sayılmasının en emin yolu, "tak tak tak" formülü ile bulunmuş ve bu formülün parolası fıslı gazetesine ülke düzeyinde yaygınlaştırılmaya başlanmıştır.

Demirel muhalefetinin sürdürüldüğünü, Demirelci Doğru Yol Partisinin Genel Başkanı Yıldırım Avcının yaptığı açıklamalardan da anlamak olası. Seçim propagandasının başlatıldığı 16 Ekim günü D. Y Genel başkanı, kesin bir dille şunları söyledi, "Seçime giren üç partinin üçü de bir elmanın keşiğidir. (armut yerine elma benzetmesi ile kuşkusuz iltifat edilmiştir). Biz ayrı bir partiyiz, oylarımız da yarıdır. Seçime girmeyen partilerin oylarını başka partilere sattıkları görülmemiştir." dedi.

Bu oyların gerçekten ayrı mı kalacağını, yoksa Özal yada Sunalp partilerine mi yamanacağını 6 Kasım seçim sonuçları gösterecektir.

SODEP-CHP DE DEVREDE

Seçim dışı bırakılan öteki büyük parti SODEP'te, DY'ya kıyasla bir sessizlik egemen. Daha çok örgütsel çalışmalara ağırlık verildiği görülmektedir. SODEP'in de seçime katılan partilerden herhangi birini desteklemeyeceği bilinen bir gerçek. Ancak bu karşı tavrını nasıl bir taktikle ortaya koyacağı henüz aydınlığa kavuşmuş değildir.

SODEP'in bu "itiyahlı" tavrı, cuntanın hissinde uğrama korkusu yanında, 12 Eylül öncesi CHP örgütünün çok başı yapısından kaynaklanmaktadır. Kuşkusuz, "Bu ortamda sosyal demokrat bir parti kurulamaz" dedikten sonra sessiz bir bekleme dönemine giren, eski CHP lideri, SODEP'e karşı oldukça "mesafeli" davranmaktadır. Hele genel başkanlığı "veto" edilen Erdal İnönü'den sonra öteki gurupların da SODEP'e tam destek verdiklerini söylemek oldukça güçtür. Her şey karşın Bülent Ecevit'siz bir SODEP muhalefetinin ağırlığı her zaman bir tartışma konusudur. Tüm bunları söylemek, elbet de bir SODEP muhalefetini küçümseme anlamına gelmez. Parlamento dışında kalacak büyük bir kitlenin SODEP çatısı altında

muhalefetini sürdüreceği gerçeği hiç bir zaman yadsınamaz.

Doğrudan SODEP adı altında olmasa bile eski CHP içindeki Deniz Baykal ve ortasol guruplarının Çanakkale'de Demirel'le birlikte cuntaya karşı ortak bir muhalefeti başlattıkları bilinmektedir. Bu muhalefetin özellikle ortasol kanatta aktif bir biçimde yaygınlaştığı sezilenmektedir. Seçime katılan partilerde yer almayan yada alamayan eski CHP merkezilerinin de seçimlere karşı olumsuz bir tavır içinde olduklarını söylemek mümkün.

CHP'li kitleler içinde ağırlığı tartışma götürmez Bülent Ecevit'in sessiz direnişini de dikkatlerden uzak tutmamak gerekir. Ecevit yandaşlarının ve sempatanlarının, seçimlerin boykotunda etkin bir rol oynayabilecekleri gerçeği ayrıca göz önünde bulundurulmalıdır.

Bir başka muhalefet

Cuntaya karşı muhalefetin önemli bir bölümü de eski MSP kanadında yatmaktadır. Bilindiği gibi dinci, şeriatçı kesim, Atatürkçü asker sivil bürokrat kesimin tarihsel düşmanıdır. Erbakan ve arkadaşlarının cezalandırılması, "gadropçu, Atatürkçü" lüğün yeniden hortlatılarak bu kesim üstünde bir baskı aracı olarak kullanılması dinci muhalefeti daha da öfkelenmektedir.

Bugün dinci-şeriatçı kesimi doğrudan temsil edecek bir siyasi parti yoktur, böyle bir partinin kurulmasına da izin verilmemiştir. MSP tabanını okşayabilecek DY. ve öteki küçük partilerden herhangi birisine, seçimlere katılma izni verilmediğinden, bu kesim hepten seçeneksiz kalmıştır. Bu nedenle azımsanmayacak potansiyele sahip dinci-şeriatçı muhalefet varlığını sürdürmektedir. Ana P. Genel Başkanı Turgut Özal'ın (eski MSP'li Korkut Özal'ın kardeşi), MSP tabanına oynadığı bilinmektedir. İlk seçim mitingini şeriatçılığın yoğun olduğu Erzurum'da bu amaçla başlatmıştır. Propaganda gezilerinde, MSP'nin güçlü olduğu öteki Doğu illerine öncelik tanınması da bundan dolayıdır.

Ne var ki Erbakan ve öteki eski MSP yöneticileri, Turgut Özal'a karşıdır. MSP'liler arasında "münafık" olarak nitelendirilen Turgut Özal'ın bu kesimden fazla oy toplayabileceğine pek ihtimal verilmiyor. Ancak seçime katılan öteki iki parti arasında "ehvenişer" görünmesi bakımından Özal, bir ölçüde şanslı sayılabilir.

Kısacası "Firavunların" baskısı ve korkusundan, "münafıkların" seçim sandıklarına gitmek zorunda olan "ehli sünnet vel

cemaat"ın müminleri, "halası". sandıklara "boş" yada "geçersiz" oy atmakta bulacaklardır.

Burada eski MHP faşist örgütlenmesi üstünde ayrıca durmayı gereksiz görüyoruz. "Fikirleri iktidarda, kendileri obsaitte" kalan Türkiye faşistleri, üç yıldan bu yana şaşkınlıklarını bir türlü üstlerinden atamadılar. Bunların bir bölümü kuşkusuz ezeli ve ebedi koruyucuları Süleyman Demirel'in "Doğru YOL" u ile birlikte hareket edecekler, bir kısmı da horozlu, dört madalyalı Sunalp'ın partisini destekleyeceklerdir. Sunalp'ın MDP'si varken ilerde kurulacak ayrı bir faşist partinin de hiç şansı olmayacaktır.

Türkiye Solu ne yapacak

12 Eylül darbesi ile ağır bir yenilgiye uğrayan Türkiye solu, aradan geçen süre içinde derlenme toparlanma olanağını bulamamıştır. Çünkü askeri cunta, sola karşı açtığı savaş üç yıl boyunca aralıksız sürdülmüştür. "Güvenlik görevlileri" bugün de solcu avlamaktadır. Yüzbinlerce devrimci, antifaşist yurtsever zindanlardan, gözaltı hücrelerinden geçirilmiştir. Birçokları işkence, operasyonlarda öldürülmüş, bir bölümüne de yasal kılıf giydirilerek idam edilmiştir. On binlercesi yine hapisanelerde, işkence evlerinde cunta zulmünün altındadır.

Bunca kıyım ve kırım karşın Türkiye solunun, hiç de azımsanmayacak bir oy potansiyeline sahiptir. Oldürülen devrimcilerin ve zindanlarda demir parmaklıklar ardına atılmış devrimci, demokratların anaları, babaları, eşleri, yakınlarıyla acılı ve öfkeli bir kitleyi de düşünelim bir..

Sandık başına gitme hakkı ve olanağı elinden alınmamış solun, bu sahte seçimleri boykot ederek, boş oy vereceği, yada her türlü cezayı göze alarak oyunu kullanmayacağı doğaldır. Anayasa referandumundaki "hayır" ların, büyük bir bölümü ile yine Türkiye solundan geldiği unutulmamalıdır. Solun, bu sahte seçimlerde de etkin bir rol oynayacağı kuşkusuzdur.

Olası gelişmeler

Yukarıdan beri yapmaya çalıştığımız açıklamalarla bu sahte seçimlerin büyük ölçüde protesto edilmesi, en azından boş ve geçersiz oyların yüksek bir orana ulaşması eşyanın doğasına uygundur. Tüm bu gerçeklere karşın, umulmadık sürprizlerle karşılaşılması da mümkündür! Anayasa referandumuna da 12 Eylül öncesi burjuva partilerinin karşı oldukları bilinmekteydi. Ama sandık-

tan çıkan "evet" ler, yüzde 92 ile sonuçlanmıştı. Ancak 6 Kasım seçimlerinin, "referandumla" karşılaştırmak ve değerlendirmeyi bu ölçü içinde yapmak, sağlıklı bir yol sayılmaz. Referandumdan bu zamana köprülerin altından çok sular akmıştır. Daha başka konumda yapılabilmekteydi bu seçimler. Olayın konusu da ayrıdır. Elbet de baskı, korku ve korkutma yine vardır. Ve amaçlarına ulaşmak isteyenler ellerinden geleni yapacaklardır. Ayrca aradan geçen süre içinde, askeri cunta, kitleleri politik inançlarından, eski örgüt ve partilerinden koparmak, kendi ideolojisi doğrultusunda koşullandırmak için sürekli ve sistematik bir propaganda yapmıştır ve yapmaktadır. Bu propagandanın programını, ABD'den özel gönderilen uzmanların hazırladığını fıslı gazeteleri yaymıştır.

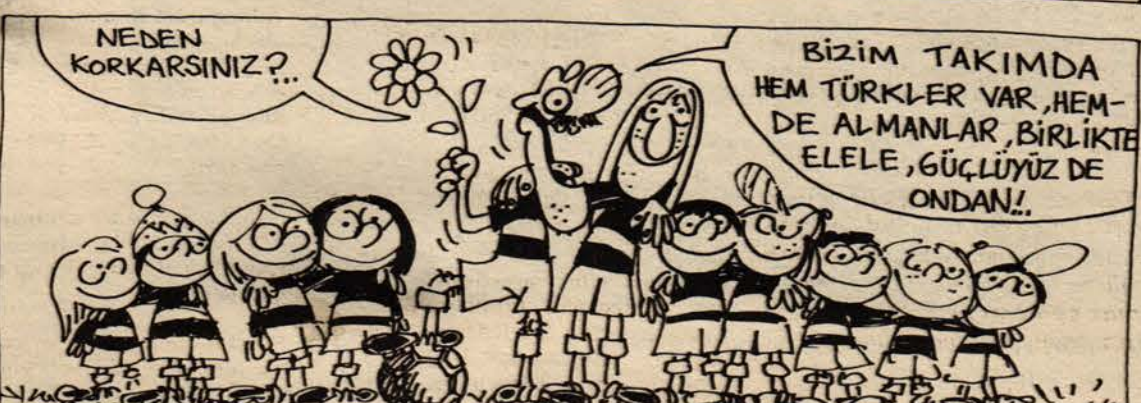
Oylama sonuçlarını etkileyecek daha başka nedenler de var. Üniformalı yönetimden- bir kılık değişikliği de olsa- kurtulmak isteyenler, "şeytan görsün yüzlerini" diyerek, sivil yönetim özlemi içinde, "ehvenişerler" e oy vermekten çekinmeyeceklerdir. Bunlara, kısa vadede çıkarlarını gözettenler, yerel adaylar etkisinde kalanlar, politik bilinci olmayanlar, günün gün etmekte öte bir şey düşünmeyenler, korkaklar, ürkekler de eklenirse büyük bir toplam çıkar karşımıza!.. Ama tüm bunlar, kukla partilerin, Anayasa referandumunda olduğu gibi, destek göreceği anlamına gelmez. Hangi koşullarda olursa olsun, halkın sağduyusuna güvenmek gerekir. Son otuz, otuzbeş yıl içinde çeşitli seçim denemeleri geçirmiş, yaşanan olaylar içinde belli birikimler kazanmış kitlelerin elbet de söyleyecekleri sözler vardır. Bugünkü ortamda onların tek söz aracı da ellerine tutuşturulan oy pusulalarıdır!

Seçime katılmı oramı hangi düzeyde olursa olsun, cunta partilerinden birisi iktidara gelecektir. Şimdilik iktidar yanışı, MDP ile ANAP. arasında sürdürülüyor. Birisinin tek başına çoğunluğu alamaması durumumunda, ikili bir koalisyonun gündeme gelmesi kaçınılmazdır. Koalisyon hükümetlerine allerjisi olan cuntanın tek başına iktidar yapmayı düşündüğü MDP'den giderek umudunu kestiği söylenmektedir. ANAP'yi kapatma yada seçim dışı bırakma girişimlerinde de geç kaldığı, artık buna cesaret edemeyeceği ifade edilmektedir. Hatta cunta şeflerinin Turgut Özal'la anlaşmaları, tek başına iktidar olduğu taktirde Bülent Ulusu'nun, Meclis Başkanı seçilmesi için "talimat" verdikleri de sızan haberler arasında.

Devamı sayfa 3'de

HÜSEYİN

UĞUR DURAK

IMPRESSUM

Herausgeber/Sahibi: ADA Verlag- und Handels GmbH.

Redaktionsanschrift/Yazışma adresi: ADA Verlag, Postfach 25 04 63, 5000 Köln 1

Verantwortlicher Redakteur/Sorumlu Müdür: A. Dams. Bonner Str. 24, 5000 Köln 1

Telefon: (0221) 21 90 64 Telex: 8886601 ada d

Druck/Baskı: Kon-Stahl-Stiftung KG, 5309 Meckenheim. Erscheint monatlich/Ayık dergi

ÖDEMELER İÇİN

ADA Verlag Postscheckamt Köln Konto Nr. 321 568-508 BLZ: 370 100 50

Deutsche Bank Köln Konto Nr. 330 25 51 BLZ: 370 700 60

Yüksek Hakem Kurulu bu tablodan ek zam çıkaramadı

Büyük işletmelerde işçi başına kâr TL

İPRAŞ	11.287.000
Türk Kablo A.Ş.	6.389.000
Türkiye Petrolleri A.O.	5.840.000
Shell Ltd. Türkiye Şubesi	5.772.000
Bagfas	4.586.000
Çukurova Çimento San. T.A.Ş.	4.189.000
Türk Pirelli	3.566.000
BP Petrolleri A.Ş.	3.561.000
Kordisa Kord Bezi San. ve Tic. A.Ş.	3.375.000
Otomarsan	3.375.000
Mobil Oil T.A.Ş.	3.077.000
Ege Gübre San. A.Ş.	3.075.000
Marsa Margarin	2.725.000
Türkiye Şişe Cam Fab.	2.695.000
Good Year Lastikleri	2.586.000
Unilever	2.660.000
Petrol Ofisi	1.991.000
Türkiye Kömür İşletmeleri	1.973.000
Mannesman-Sünerbank Boru End. T.A.Ş.	1.965.000
500 büyük firma ortalaması:	678.800
Kamu kesimi:	627.800
Özel Kesim:	740.400

Dağ fare doğurdu:

Bir "EK ZAM" Hikayesi...

Türk-İş yetkilileri Eylül ayı içinde Yüksek Hakem Kurulu'na başvurarak ücretlerin enflasyonla dengelenmesi için yüzde 20'lik "ek zam" istediğinde bulundu.

Enflasyonun 1983 yılı için tahmin edilen yüzde 20'lik barajın üstüne çıkıp, yüzde 40'a yaklaşması Türk-İş'i yaklaşık 2,5 milyon işçi adına "ek zam" isteğiyle Yüksek Hakem Kurulu ve Başbakanla görüşmeye zorladı.

Yapılan ilk görüşmelerde YHK'dan olumlu bir sonuç alamayan Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz, Konuyu Başbakanlığa iletti. Ulusu-Yılmaz görüşmesinden sonra "ek zam" konusu Başbakanlıkça incelenmeye alınıp, Ekonomik Kurul'da gündem dışı olarak görüldü. Yine bu konuda görüşleri alınan özel sektör temsilcilerinde "hükümet benimserse bizim görüşümüz olumlu olur" dediği öğrenildi. Türk-İş'in isteğini reddede-

rek "ek zam"la yeni hükümetin ilgilenmesini isteyen YHK'dan sonra Maliye Bakanı Kafaoglu'da, "işçilere bir kuruş zam veremem. Türk-İş dişini bir iki ay daha sıkıp, 1984 toplu sözleşmesi ile zammı alsın" dedi.

"Ek zam" konusu tam bir çıkmaza girerken yeniden yapılan Ulusu-Yılmaz görüşmesinde, Ulusu'nun "ek zam" konusunu yeniden görüşülmesini istediği açıklandı. Başbakanlığın bu yeni isteği üzerine YHK Başkanı Varlık "ek zam" için umut yok demiyorum" şeklinde bir açıklama yaptı ve bazı YHK üyeleride yüzde 10'luk bir zammı savunarak uzlaşya gidilmesini istediler.

22 Ekim günü sonuçlanan görüşmelerden sonra YHK'nın 3 bin lira (yüzde 9) bütüt zam verdiği öğrenildi. Yapılan bu "ek zam"dan sözleşmeli işçilerin eline ortalama 1900 lira geçecek. Yeni zam, yeni sözleşmeler yapılabilmek için geçerli.

6 Kasım Seçimleri

Baştarafı sayfa 2'de

Asıl tehlike

Cunta partilerinin hangisi iktidar olursa olsun, az buçuk farkla yönetimin kılık değiştirmesinden öte bir anlam ifade etmeyecektir. Terhis edilen DM. üyeleri yerine bu kez bir başka mizansen içinde, yeni piyonları Meclise "celbetme" olayıdır bu seçimler. Bizi ilgilendiren daha çok seçime katılanların ve geçerli oyların oranıdır. Geçerli oyların Anayasa referandumunda olduğu gibi yüksek olması, yeni baskıların, baskı yasalarının müjdecisi olacaktır. Bundan cesaret alan cunta partileri, 12 Eylül'e olan "ahtı vefalanın" büyük bir pervasızlıkla ödemeye çalışacaklardır.

"Beşinci Ordu" diye adlandırılan Sunalp'ın partisi, şimdiden kendisini iktidar olarak görmekte, mafia metotlarıyla haraç toplamaktadır. Yarın güçlü bir oy desteği ile iktidar sandalyesine otururlarsa, asker-sivil faşist diktatörlük, tüm kadrosu ve kurumlarıyla Türkiye halklarının üstüne resmen oturmuş olacaktır.

O nedenle seçim sonuçları çok önemlidir. Seçmenler oylarıyla protestolarını göstermeliler ve bu

fırsatçılara fırsat vermemelidirler! Protestoların yüzde 25, yüzde 30 ve daha yukarı olması, yarın sivil giyinecek cunta şeflerine, onların kuklalarına önemli bir ders olacaktır. Ve böylece burunları kırılacak, geri adım atmak zorunda kalacaklardır.

Unutmayalım ki, yarın "Parlamento dışında" kalacak büyük muhalefet gurupları, elleri, kolları bağı beklemeyeceklerdir. "Askeri sıkıyönetim" in kaldırılmasından sonra çok güdük ve sınırlı da olsa bir takım toplumsal sorunların tartışılır, konuşulur olmasını kimseler engelleyemeyeceklerdir. Bu tartışmaların ileriye doğru zorlanması, biriken toplumsal dinamikleri harekete geçirecek, topluma giydirilen kara kılıfı bir yerlerinden mutlaka patlatacaktır.

Türkiye solu, bu süreç içinde elbet de boş durmayacak, geçmişin yanlışlarından da ders alarak sağlıklı bir mücadele ve örgütlenme yöntemi ile kitlelerin yeniden umudu olmaya çalışacaktır.

Demokrasi komedisi başladı

Baştarafı kapakta

Kukla rolündeki genel başkanlar, ilk kez topluluk karşısına çıktıklarından ve ilk kez seçim konuşmaları yapmak zorunda kaldıklarından oldukça acemi ve beceriksizler. O yüzden başarılı rol yapamıyorlar. Konuşmaları, yer yer gülüşmelerine neden oluyor.

Seçimlere halk ilgi göstermiyor. İllerden kiralanan otobüslerle insan taşınıyor, yinede alanların büyük bir kısmı boş kalıyor. Kürsünün önüne toplanan bu şakşakçı grubun şamatasından öte kimsede bir hareket ve bir heyecan görmek olanaksız. Kendileri çalıp kendileri oynuyorlar.

Halkçı partinin durumu daha da perişan, katılım düşük. "Öteki iki parti gibi holdingler para vermiyorlar bu partiye." Genel Başkan Çalp, her konuşmasında bu konuya değiniyor ve parasızlıktan yakınıyor. Kalabalık bir izleyicinin olmaması yüzünden bazı yerlerde açık hava toplantısı yerine kapalı salon toplantısı yapmak zorunda kalınıyor.

Öte yandan DYP ve SODEP genel başkanları, yaptıkları konuşmalarında, seçime giren partilerin karşısında olduklarını ve hiçbirisini desteklemeyeceklerini açıkladılar. Genel Başkanlar il ve ilçe örgütlerini dolaşarak partili seçmenleri sürekli uyardılar.

Yüksek Hakem Kurulu işçilerin ek zam isteğini reddetti...

Cunta operasyonlara hız verdi

Seçimlerin yaklaştığı şu günlerde cuntanın Mit-Kontrgerilla güdümlü operasyonlarında hız kazandı.

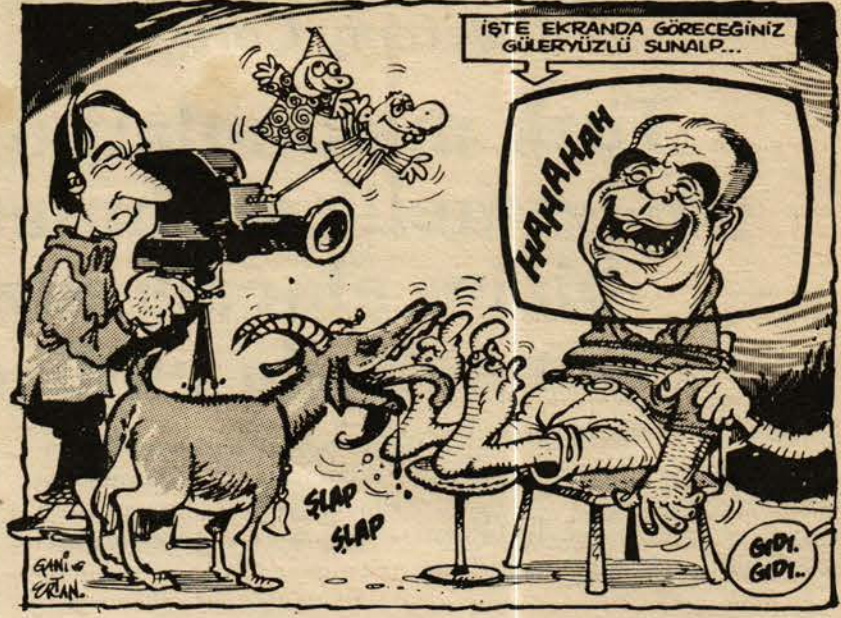
Eylül ve Ekim ayı içinde Antalya, Diyarbakır ve İstanbul'da yapılan operasyonlarda 49 devrimci ve yurtseverin yakalandığı öğrenildi.

9 Eylül tarihinde Antalya ve çevresinde başlayan operasyonlarda Devrimci Yol üyesi olduğu ileri sürülen 48 kişi yakalandı. Yine Diyarbakır'da yapılan bir dizi operasyon sonucu KUK üyesi olduğu öne sürülen 10 kişinin yakalandığı açıklandı.

İŞKENCE ALTINDA OLAN İLHAMİ ARAS ADLI DEVRİMCİDEN HABER ALINAMIYOR

Öte yandan Ekim ayı başında İstanbul'da yakalanan İlhami ARAS adlı devrimcinin halen işkence altında olduğu ve Kurtuluş hareketi içinde yer aldığı arkadaşları tarafından yayınlanan bildiriden öğrenildi. Bildiride ayrıca İ. ARAS hakkında açıklama yapılması için İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı'na telgraf gönderilmesi isteniyor..

● TRT Sunalp'ı tanıtmaya böyle çekti...

Seçimlere 1219 Milletvekili aday katılacak

6 Kasım'da yapılacak milletvekili genel seçimlerine katılacak üç parti ile bağımsız adayların kesin listesi açıklandı.

Toplam 1219 adayın seçimlere katılacağı 6 Kasım'da MDP 4 eksikle 396, ANAP 11 eksikle 389, HP 16 eksikle 384, milletvekili adayıyla seçimlere girebilecek. Öte yandan daha önce 51 denilen bağımsız adayların sayısı 50 olarak açıklandı.

Danışma Meclisi'nin görevi sona erdi

Cuntanın 23 Ekim 1981 günü perdelerini açtığı "Danışma Meclisi" adlı oyun 15 Haziran 1983 tarihinde sona erdi.

Danışma Meclisi görev yaptığı 2 yıl içinde Basın, Dernekler, Olağan üstü Hal, Toplantı, Gösteri ve Yürüyüş, Grev ve Lokavt, Sendikalar, Atatürk Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, YÖK, DGM yasası gibi anti demokratik yasaları bir anda çıkarırken, 45 ölüm cezasından 33'ünü onayladı.

40'ı kontenjan 160 üyeden oluşan Danışma Meclisi yasama görevini 149 üye ile tamamladı. Eksik üyelere 2'si bakan olurken, 4'ü istifa etti, 5'i öldü.

Eksik kalan yasa tasarılarını MGK özel gündemle çıkaracak.

AVRUPA PARLAMENTOSU CUNTAYI UYARDI

Avrupa Parlamentosu 14 Ekim'de acil olarak yaptığı toplantısında, Türkiye için bir uyarı bildirisini yayınladı.

139 parlamenterin katıldığı toplantıda yapılan oylama sonucu 124 kabul oyu, 4 red oyu kullanıldı. 11 parlamenter çekimser kaldı. Avrupa Parlamentosu'nun Türkiye için yayınladığı "uyarı" bildirisinde aşağıdaki görüşlere yer verildi:

-Siyasi geçmişleri, gelecek hakkındaki düşünceleri ne olursa olsun, bütün Türk vatandaşlarının siyasi, medeni hakları üzerine konulan kısıtlamaların kaldırılması.
-Türk halkının hükümdarlığının serbest seçimlerle sağlanması.
-Siyasi suçlulara, idam cezaları uygulamalarına son verilmesi.

MUTLULUK ÜLKESİ

Yıldızları alıp götürmesinler geceleri,
Sabah olmasın hiç.
Gecenin korkunç karanlığında
Sıcak, sıpsıcak duygu ve
özlemlerimle
Ahp götürsünler beni...
Sevginin başladığı, özlemin bittiği
ÜLKELERİN BİRİNE

Orada açlık olmasın; susuzluk ta...
Ekmek parası için terk etmesin
insanlar sevdiklerini
Ve buram buram sevgi kokan
YUVALARINI

Terketmesin insanlar emzirmeye
alışık olduğu
İri gözlü, sıpsıcak süt kokan
bebelerini
Kaybetmesin bebeler
Ona sevgi ve sıcaklık veren
analarnı.

Öyle bir yer olsun ki orası
Fişkırsın su gibi yerden,
Umut, sevgi ve çiçeklerin en
güzelleri

Dağlarında keklikler uçsunsun,
Yaylalarda ceylanlar yayılsın.

Uçsun alabildiğine bozkırlarında
Özgür kuşlar gibi
Uçurtma uçuran şen çocukların
renkli balonları.

Ve de Kezbanlar, Emineler, daha
daha niceleri...Türküler yaksınlar
güle güle,
Kocaman, iri, siyah gözleriyle.
Yellendirsinler kırmah eteklerini
Oyunların en kıvrığı, sevgilerin en
coşkulu cilvesiyle

Bir memleket olsun ki orası
Fişkıran volkan gibi sevgi ve
umutlar büyüsün,
Parçalasın baskı misali sert
kayaları
Yerle bir edersesine.

İşçileri bal anları gibi yeniden
mamurlar örsün
Ve de alıp götürsünler beni kanat
takıp uçurarak,
Bu bulunmaz gibi görünen
Ama mutlaka bulunması gereken
bu

MUTLULUK ÜLKESİNE

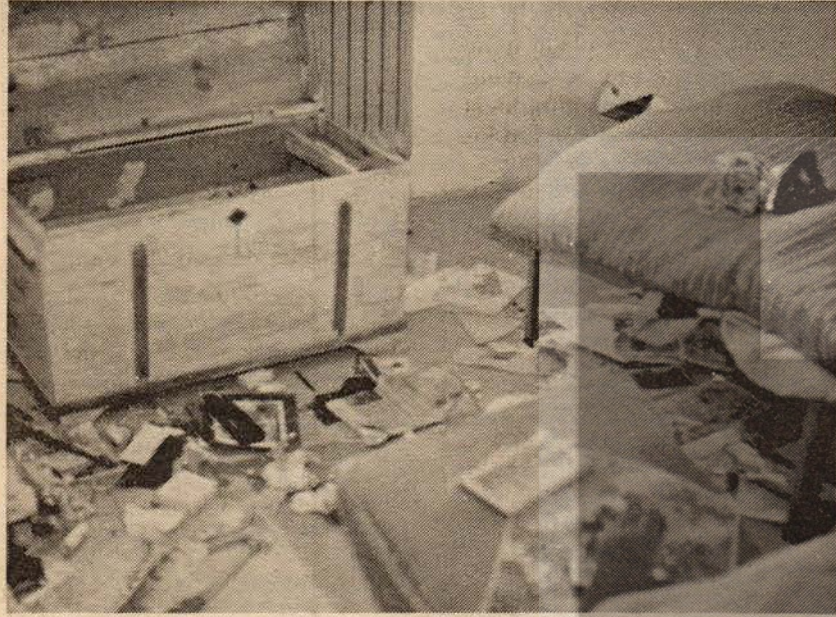
Gönül-HOLLANDA

Polis bu evde bir hafta karakol kurdu

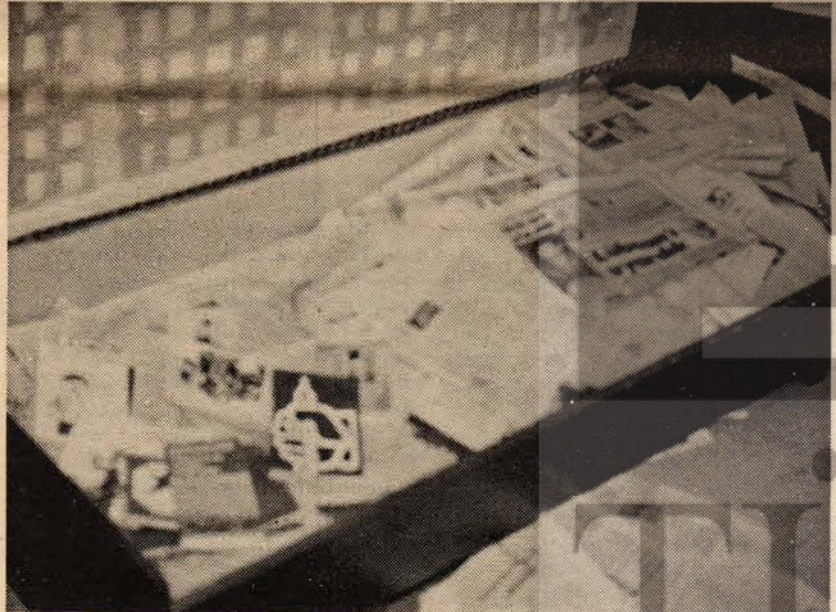
Ayı bile yattığı ini temiz tutar

Türkiye'de, güvenlik kuvvetlerinin sürdürdüğü operasyonlarda uygulanan yöntemlerden biride devrimcilerin evlerinde karakol kurmak. Böylece o eve gelenleri yakalıyorlar.

Karakol sırasında evin bütün eşyalarını kullanan, hoşlarına giden, yükte hafif pahada ağır eşyaları çalan polisler evi terk ettiklerinde arkalarında tam bir harebe bırakıyorlar. İşte aşağıdaki resimlerde, İstanbul'da bir operasyonda polislerin bir hafta kaldıkları evin hali.

①

②

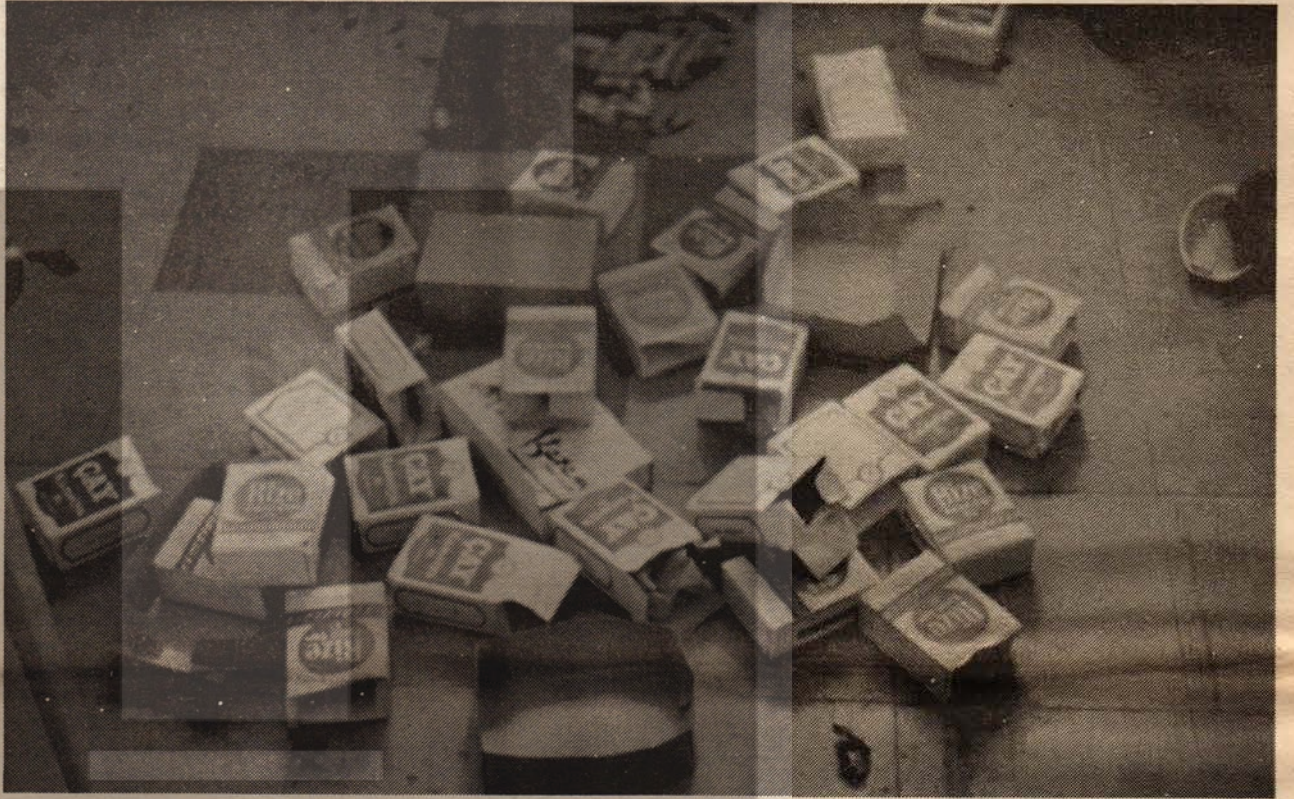
③

Arama yapıyoruz gerekçesiyle bütün eşyalar sağa sola saçılmış, yataklar deşilmiş, kırılmış ve dökülmüş. Bu evden 2 takım elbise, 2 pantolon, 2 kışlık paltı, bir manto, gömlek ve kazaklar ve bazı mutfak eşyaları götürülmüş.

④

⑤

Mutfakta yiyecek, içecek ve masa terkedilmiş, yemek artıkları ortalağa saçılmış. Boş çay kutuları yerlerde masanın üzerindeki bulaşıklar ise kurtlanmış.

Türkiye'de Sivil Sıkıyönetim yürürlüğe girdi

Ekim ayı başında Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren kanun hükmündeki bir kararnameye göre Türkiye 8 idari bölgeye ayrılıyor. Bu bölgelerde kurulacak valilikler, "Devletin, hükümetin ve bakanlıkların bölgedeki idari ve siyasi yürütme organı" olarak görev yapacaklar. Bölge valilerine, bölgedeki diğer illerin valilerine emir ve talimat vermek, onların faaliyetlerini denetlemek, il valileri hakkında her yıl rapor hazırlayıp İçişleri Bakanlığına iletmek, bölgedeki tüm kuruluşların ve bunların personelinin amiri olmak gibi geniş yetki ve görevler veriliyor. İl valilikleri de tamamen bölge valiliklerinin denetimine giriyor. Kararnamede, il valilerinin herhangi bir nedenle illerinden ayrıldıkları zaman bölge valisine bilgi vermelerini zorunlu kılan bir madde de bulunuyor.

Hükümetler tarafından atanacak bölge valilerinin yetki ve görevlerinden bazıları şöyle:

- Dernek ve sendika lokallerinin açılma ve kapanma saatlerini belirlemek, gerektiğinde buraları kapatmak,
- Bölgedeki özel ekonomik kuruluşlarla sendikaların faaliyetlerini izlemek,
- İl valileri hakkında rapor hazırlamak,

-En çok 4 gün süreyle sokağa çıkma ve içki satışı yasakı koymak,

-Öğretim kurumlarını ve öğrenci yurtlarını en çok 7 gün süreyle kapatmak,

-İşyerlerinin çalışır durumda bulunmasını sağlamak,

-Plan ve programlar için bölgenin ekonomik koşulları hakkında bilgi vermek,

-Kalkınma planları ve yıllık programların bölgede yürütülüşünü sağlamak, denetlemek,

-Bölgesinde illerde bulunan kolluk kuvvetlerini gerektiğinde başka illere kaydırmak,

-Ağır tehdit ve tehlike durumunda, Silahlı Kuvvetlere bağlı olanlar dışında bölgedeki tüm kamu kurum ve kuruluşlarının her türlü araç-gereç ve personelinden yararlanmak.

Bölge valilikleri, kendilerine bağlı 7 kişilik bir kadroyla çalışacaklar. Bu kadroda görev bölümü şöyle düzenlenmiş:

- Genel Sekreterlik:Halkla ilişkileri sağlayacak.
- Denetleme Kurulu:Denetleme işlerine bakacak.
- Planlama ve Koordinasyon Kurulu:Ekonomiyi düzenleyecek.
- İç Güvenlik Müdürlüğü:İç güvenliği sağlayacak.

-Savunma Müdürlüğü:Olağanüstü durumlarda valiyi yardımcı olacak.

-Hukuk Müşavirliği:Hukuk konularında danışmanlık yapacak. 8 Bölge valiliği, illere göre şu şekilde ayrılmış durumda:

Ankara bölgesi: Ankara, Amasya, Bolu, Çankırı, Çorum, Kastamonu, Samsun, Sinop, Zonguldak.

İstanbul bölgesi:İstanbul, Tekirdağ, Kırklareli, Edirne, Çanakkale, Balıkesir, Bursa, Bilecik, Kocaeli, Sakarya.

İzmir bölgesi:İzmir, Manisa, Uşak, Denizli, Aydın, Muğla, Burdur, Isparta, Antalya.

Konya bölgesi:Afyon, Kütahya, Eskişehir, Niğde, Konya.

-Adana bölgesi:Adana, Adıyaman, Gaziantep, Hatay, İçel, Kahramanmaraş, Malatya.

Kayseri bölgesi:Kayseri, Kırşehir, Nevşehir, Sivas, Tokat, Yozgat.

Erzurum bölgesi:Ağrı, Artvin, Bingöl, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Giresun, Ordu, Gümüşhane, Kars, Muş, Rize, Trabzon, Tunceli.

Diyarbakır bölgesi:Bitlis, Diyarbakır, Hakkari, Mardin, Siirt, Urfa, Van.

Mahkemeler sürüyor

6 DEVRİMCİYE DAHA İDAM CEZASI VERİLDİ

Geçtiğimiz ay sonuçlanan mahkemelerde 6 devrimciye daha idam cezası verilirken, 6 kişi hakkında daha idam istemiyle dava açıldı.

Diyarbakır'da sonuçlanan PKK Suroç gurubu davasında 4 idam kararı verilirken Adana'da sonuçlanan Halkın Kurtuluşu davasında da 1 idam kararı verildi. Öte yandan DİSK davasında idami istenenlerin sayısı 74'e yükseldi.

PKK SUROÇ DAVASINDA 4 İDAM KARARI VERİLDİ

Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesinde sonuçlanan PKK Suroç gurubu davasında 4 idam kararı verildi.

Toplam 213 kişinin yargılandığı davada Abdi Ay, Mustafa Çelik, Bekir Yavuz ve Salih Tuğakan adlı devrimciler ölüm cezasına çarptırılırken, 4 devrimci hakkında da ömür boyu hapis cezası verildi. 3 kişiye ait dosyaların çeşitli nedenlerle ayrıldığı davada 10 kişi 24 ile 36 yıl arasında, 72 kişide 5 ile 23 yıl arasında değişen hapis cezalarına çarptırıldı.

HALKIN KURTULUŞU DAVASINDA 1 İDAM KARARI VERİLDİ

Adana ve Gölcük'te sonuçlanan 2 Halkın Kurtuluşu davasında Ali Çankır adlı devrimci idam cezasına çarptırıldı.

Adana Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesinde görülen davada idam cezasına çarptırılan Çankır, 1980 yılında Dörtüol emniyet amirini öldürme iddiasıyla yargılanıyordu.

GÖLCÜK

Donanma ve Sıkıyönetim Komutanlığı Gölcük Askeri Mahkemesinde sonuçlanan bir diğer Halkın Kurtuluşu davasında 25 devrimci 2 yıl 8 ay ile 11 yıl 4 ay arasında değişen hapis cezalarına çarptırıldı. Yine aynı davadan tahliye edilen 20 kişinin de çeşitli illerde 1 ile 3 yıl arasında genel güvenlik altında bulundurulmalarına karar verildi.

HDÖ DAVASINDA BİR DEVRİMCİ 2. KEZ İDAM CEZASINA ÇARPTIRILDI

Hakkında ki idam kararı Askeri Yargıtay'ca bozulan Raşit Tüzün adlı devrimci yeniden yargılandığı Askeri Mahkemece ikinci kez ölüm cezasına çarptırıldı. Yine aynı mahkemede yargılanan beş devrimci 5 ile 38 yıl 6 ay arasında değişen hapis cezalarına çarptırıldı.

DİSK DAVASINDA İDAMI İSTENENLERİN SAYISI 74'E YÜKSELDİ

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesinde devam etmekte olan DİSK davasına ek iddianameyle 7 dosyanın katılmasıyla yargılananların sayısı 85'e, idami istenenlerin sayısı 74'e çıktı. Ek iddianameyle DİSK 5. Genel Kurul Onur Kurulu üyesi Erdoğan Özer, 6. Genel Kurul Onur üyesi Ahmet Ersan, TÜSDER Genel Sekreteri Ali Kanıkara, TDGDF Genel Başkanı H. Yasin Ketenoglu, Tüm Ormancılar Derneği Genel Başkanı Abdullah Soner, Genç Güç Derneği Yönetim Kurulu üyesi A. Sadık Göktan hakkında idam cezası istenirken Devrimci Halk Kültür Derneği Yönetim Kurulu Üyesi Enver Çelikkol hakkında 1 ile 3 yıl arasında hapis cezası isteniyor.

28 İDAM İSTEMLİ İKİ DEVRİMCİ YOL DAVASI KARARA KALDI

İzmir ve Ankara'da görülmekte olan 28 idam istemli 2 Devrimci Yol karar aşamasına geldi.

72'si tutuklu 183 kişinin yargılandığı Ege Devrimci Yol davasında 17 devrimci hakkında idam istenirken, Ankara'da görülmekte olan Küçüksat Devrimci Yol davasında 11 devrimci için idam cezası isteniyor.

2 PARTİZAN DAVASINDA 21 DEVRİMCİ MAHKUM OLDU

İzmir ve Gölcük'te sonuçlanan 2 Partizan davasında 21 devrimci Mahkum oldu.

Ege Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesinde sonuçlanan Partizan davasında yargılanan 21 devrimci 17'si 5 ay ile 10 yıl 8 ay arasında hapse mahkum olurken 4'ü beraat etti.

GÖLCÜK

Gölcük Donanma ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesinde sonuçlanan bir diğer Partizan davasında da 4 devrimciye 5 ile 8 yıl arasında değişen hapis cezaları verildi.

3'Ü DEVRİMCİ 4 KİŞİNİN İDAM KARARI DAHA ADALET KOMİSYONU'NCA ONAYLADI

Danışma Meclisi adalet Komisyonu 3'ü devrimci 4 kişinin idam cezasının yerine getirilmesine ilişkin kararı onayladı. Haklarındaki idam kararları Adalet Komisyonunca onaylananların isimleri şöyle; Mehmet Uçaroğlu (sol), Fevzi Işık (sol), İbrahim Yalçın (sol), ve Kasım Çalışkan.

HAKLARINDA MAHKUMİYET KARARI VERİLEN 5 MSP'Lİ YÖNETİCİ BULUNAMIYOR
Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesinde laikliğe aykırı davrandıkları gerekçesiyle giyaplarında mahkumiyet kararı verilen MSP'li eski yönetici ve milletvekillerinden 5'inin tüm aramalara rağmen bulunamadıkları açıklandı.

LAFI KÖR ŞEYTANA!

HOROZ KATLIAMI

MDP, "horoz" amblemini aldıktan sonra ülkede "horoz kıymı" başladı.

"MDP cuntanın partisidir!" diyenler horozlarını boğazlıyorlar.

Sunalp'ın sevimsiz suratını görenler, bıçak ellerinde horoz kovalıyorlar.

Ana.P. ve H.P. gibi partiler, yurt düzeyinde horoz kesimini ve horoz ziyafetlerini resmen başlattılar. Her toplantı ve karşılama törenlerinde yüzlerce horoz boğazlanıyor.

Bu horoz düşmanlığı ve horoz katliamı karşısında yüreği paralanan Hayvanları Koruma Cemiyeti Başkanı Lamia hanım isyan etti:

"Horozlara kıymayın efendiler, horoz olmazsa tavuk olmaz!" diyerek olayı, "kor kunc bir vahşet!" diye niteledi.

Lamia hanım haklı. Bir büyükbaş hayvana sebep bunca küçükbaş hayvan hiç katledilir mi?

Ama gelgör ki, büyükbaşlar bir tane mi? Bu hayvanlara güç yetiremeyenler, onların sembollerinden öclerini alıyorlar.

Durum ne olursa olsun gene de nesli tükenmiş üç beş hayvana sebep halkın besin maddesi tavuk neslini tüketmeye hakkımız yok!

Böyle giderse yakında arılar da yok edilecek ve bala da muhtaç kalacağız. Tavuğa, horozla, arıya kıymayın efendiler.

KAFAYA BAK

Maliye Bakanı Kafaoglu, işçi ve memur ücretlerinin artmasına şiddetle karşı çıkıyor ve gerçekce olarak diyor ki:

"Ben ayda 175 bin lira alıyorum. Bu para ile kan-koca iki nüfus gül gibi geçinip gidiyoruz!"

Aferin Kafaoglu! Cunta şefleri bir madalya ve bir de şilt bu adama neden vermezler!

Soruyor gazeteciler Kafaoglu!

"Ayda 12-13 bin lira alan 6-7 nüfuslu işçiler nasıl geçinsinler?"

Kafaoglu bunun da yanıtını kafadan veriyor:

"Ben yetenekliyim, bu yeteneğimle her zaman yüksek dereceden aylık alırım!"

Evet, Kafaoglu, kafalı ve yetenekli. Düşük ücretle çalışan milyonlar da kafasız, yeteneksiz!

Kafaoglu Maliye Bakanı yapan et kafalılar da kuşkusuz aynı kafadan.

Oh olsun ve ders olsun cümle yeteneksizlere ve kafasızlara!

CUNTANIN ÖZETİ

Bir yanda on binlerce yurtsevere, zindanlarda baskı, işkence, idam; ülkede milyonlara yoksulluk, işsizlik, zulüm, zam...

Öte yandan silah kaçakçısı Kaşıkçı üstüne her gün basında çarçaf çarçaf resimler, Bin Bir Gece Masallarını andıran renkli öyküler ve kapkaççı patronların Kaşıkçı onuruna düzenledikleri gözler kamaştırıcı eğlenceler...

Kaşıkçının oğluna fahişe, kızına zampara bulmada yapılan pezevenlikler... halka kapalı sarayları Kaşıkçının karsına açan boynuzlu valiler...

Hasılı Kaşıkçı'nın altın kaşıkçıları, açmadık yer bırakmadık valiler, Bakanlıklar katından, patronlar alemine ve de İstanbul, İzmir sosyetesine değin...

İşte cunta yönetiminin özeti ve ahlaki umumiyesi bu; baskı, zulüm, pezevenlik, fahişelik, dalkavukluk...

MDP'de horoz operasyonu

Genel Başkan Yardımcısı Namık Kemal Şentürk, İzmir'de parti yöneticileri ile çiftlik çiftlik tolasıp horoz topluyor.

MDP'nin pazar günü İzmir'de yapacağı mitingde, Sunalp'ın konuşacağı kürsüye 500 horoz konulacak. (Yazısı 11. sayfa)

AĞLARMISIN, GÜLERMİSİN

Partilerin kurucu üyelerini ve millet vekili adaylarını, "veto" adı altında tırpanlayan cuntacı generallerin şefi Evren, vetoların gerekçesini bir güzel açıkladı:

"İngiltere, ABD, Fransa, Sovyetler Birliği ve Çin gibi beş büyük devlet, Birleşmiş Milletlerde veto hakkına sahiptirler... Biz de beş arkadaşız ve bu hakka sahibiz!"

Dikkat: Bu sözleri söyleyen kişi tımarhane kaçkını değil, bir Cumhurbaşkanıdır!

AŞKIN FERMANI

Kenan Evren Paşa'nın İzmir'den ve ille'de "Latife" adında bir kızla evleneceğim haberini geçen sayımızda yine bu sütunlarda duyurmuştuk.

Derken Paşa, Muğla'da bombayı birden patlatıverdi!

"Ev alacaksın tuğla'dan, kız alacaksın Muğla'dan!" dedi.

Ve Muğlalılar: "Damat adayımız Cunta'dan!" diyerek göbek atmaya başladılar.

SEÇİM BİLDİRGESİ

Turgut Özal: "İktidara gelirsem köprüleri, barajları satacağım!" diyor.

Bu yüzden: "Satarsın!" "Satamazsın!"

tartışmaları sürüp gidiyor basında.

Bize göre de satar!

Çünkü Turgut Özal, özel sektör yetiştirmesi bir sermaye uşadır.

Sermaye, kâr için köprüyü, barajları değil, anasını bile satar!

Mutavassıt yolcular muhtelif nazariyeciler

Örgütlü tarafsızlar

Hüseyin ERDEM

Burjuva sanatının ve edebiyatının açık kapalı, kaba ince saldırılarını püskürtmek, boşa çıkarmak, sınıf savaşının önemli çatışma cephelerinden biridir.

Bağışlayın beni, eski dille başladığım için söze. 8 Ekim'de profesör Gürsel Aytaç Hanım'ın Köln'de "Günümüz Türk Romanı Üstüne" konusundakilerinden, sorulan sorulara yanıtlarından esinlendim. Kuşkusuz biliriz, birçok yazarlarımızın eskiyi çağrıştırmak için, sözleri ve tümce kuruluşlarını eski biçimlerine göre düzenlediklerini, böylece de yazılarına renk katmak istediklerini. Ben bu eskilik (arkaizm) ile, Ankara Dil Tarih Coğrafya Fakültesi profesörüne bir şeyler anımsatabilirim sevinirim.

Aytaç, son zamanlarda Türk romanı üstüne çalışmalarıyla göze çarpıyor. Kimi sol eğilimli yazarları da lutfedip bilimsel çalışmalarına konu edindiği için ilginç konumda.

Bilinir birçok yurtsever profesör, öğretim görevlisi üniversitelerden atıldılar. Birçokları da böyle üniversitelerde çalışmayı insanlık onurlarına yediremedikleri için kendileri ayrıldılar bu kurumlarından.

Kendisikle konuşulabilir, modern sağ bir kişilik çizdi Aytaç Köln konuşmasında. Bu konuşmada Atilla İlhan, Ferit Edgü, Selim İleri, Adalet Ağaoğlu sol; Tarık Buğra, Emine Işınısu sağ yazarlar olarak terazinin keferine konmuşlardı. Onlar birbirleriyle tartışıyorlar sanatsal değerlerini...

Bir iki noktaya değinmek istiyorum burada. Aytaç, son yılların Türk romanını "bilimsel" olarak bir "edebiyat tarihçisi" kimliğiyle değerlendirdiğini söyledi. Ve bu bağlamda Türk romanının biçim (form) açısından ele aldığı belirtti. Kim, neyi, kime, ne amaçla ve hangi koşullarda, hangi ilişkilerin, hangi duyguların vb. itisiyle yazmış önemli değil, ona göre.

Düşünün ki bir ırmağın akıyor, profesör hanım ırmaktan bir avuç su alıp arkasını ırmağa dönüyor ve ırmağın üstüne konuşuyor, yargılar veriyor. Bu bir avuç suyun incelenmesi ancak ırmağın akışını kavrayışla birlikte gerçekleşebilirse belki bilimsel bir sonuç verebilir. Aytaç'a göre, sağ ve sol edebiyat ürünleri birlikte ele alınmazsa Türk edebiyatı bir ulusal edebiyat olarak varlık kazanamayacaktır. Bu nedenle hem sağ hem de sol yazarlara yer verir incelemesinde! Böylece de tarafsız, sınıflarüstü bir edebiyat tablosu çizer! Aytaç'ın bu "tarafsızlığı" Yazko edebiyat dergisinde çıkan "Son On Yılda Türk Romanı" adlı

yazısından bazı alıntılarla izleyelim. Yazar, Füzûn'ın "47'liler" ve Emine Işınısu'nun "Canbaz" adlı romanlarından alıntılar şu mantıkla sıralıyor (bazı alıntılar ben kısalttım):

"47'liler" den öğrenci olayları ile ilgili bir bölüm: "Oysa kent kesimi öğrencilerinin titiz, meraklı büyüklere eve dönülür dönülmez yayılım ateşe geçiyorlardı. Gene mi fakülteyi kapadınız siz oğlum, nedir istediğiniz?... Bu yılı da boykotla mı geçireceksiniz?..." (s.438-39)

Aynı romanda, olayların sorumlusu olarak gösterilen üst düzeydeki ideologlara ilişkin alıntı: "Bu çok bilmiş, beğenmez büyüklerden kimileri, gençleri iyice arkalayıp olayların içine sürmüşlüklerini bilmez görünüyordular.... Tarih belgeleriyle saptayacak gelecekte onları, oyun üst katlarında durup, en az zarara uğrayanları adlarıyla fotoğraflayarak sergileyecekti." (s.616)

Aytaç, sağcı yazar Emine Işınısu'nun "Canbaz" romanında, ünlü bir patronu vuran sol eylemci Ali'yi anlatan bölümden alıntılar ekliyor Füzûn'ın söylettiklerine: "Ne yazık Ya-rabbim, ne yazık Onlar, Aliler zavallı, onlar insan değil, onlar alet... Onlar eşek. Onlar, hayatı tanımayan, yaşamayı bilmeyen budalalar, bütün gençlik! Ah onlar kullanılan heyecanlı yürekler! Köpekler!" (s.66)

"...Şimdi bu sereşerpe dağıtmış çocuklar, dış güçlerin oyununa kapılıp komünist oluyorsa, türlü komplekslerini, iç boşluklarını tatmin için bir tutunacak sopa, bir ideal bulmuşlarsa kendilerine, yahut onlara bir tepki halinde ülkücülük büyüyorsa ve hain olduklarına inandıkları komünist gençlerle çarpşıyorlarsa..." (s.78)

Evet alıntılar Aytaç'ın yazısında bu sırayla sürüyor... "Sağ-sol çatışması" belirleniyor böylece Aytaç'ın edebiyat tarihçisi gözüyle yazdıklarında! Metinlerin sıralanışı, seçilişi tarafsız bilimselliğin nasıl hedefini bilen, sinisi, örgütlü bir taraflılık olduğunu gösteriyor. Aytaç'a göre sağ ve sol edebiyat ürünleri herhalde yukarıdaki metinlerden çıkan sonuç temelinde birleşerek bir "ulusal edebiyat" oluşturacaklardır. Sola vuran bir ulusal edebiyat... (Burada kimse, sol edebiyat ürünleri eleştirilmesin, sol adına yapılan her-

şey sonuna dek doğrudur sonucuna varmıyor. Sol o denli kıyasıyla birbirini eleştiriyor ki, bu eleştiriler sağın elinde sola yönelen silahlara dönüşüyor. Bunlar bir başka yazının konusu...) Aytaç, Ferit Edgü'nün "Hakkari'de bir yaz mevsimi" adıyla filme aktarılan "O" romanı üzerinde de durdu. Filmin bir ara yasaklandığına değinirken, buna çekimle ilgili bir hatanın neden olduğunu belirtti. (Film şimdi serbest.) Kimilerinin ileri sürdüğü gibi "O" nun sol bir roman olmadığını, Kafkavari yazıldığını söyledi. Romanın bir yerinde geçen "onların dillerinden anlamamak" sözünün Kafka tarzı bir duyguyu (bir duygu anlaşmazlığı!) dile getirdiğini ekledi. O Kafkacılık herhalde ayda geçmiyor, Kürt kenti Hakkari'de yaşanıyor. Ferit Edgü'de (tamdığım kadanyla) orada etkilenmiş olmalıydı. Ayrıca efektif gerçeklikle yaşanan gerçeklik arasında, herhalde milyonda bir de olsa bir bağ bulunsa gerek.

Aytaç hanım'ın tarafsız bilimsel tutumu, burjuvazinin sol sanatçıları ayaklar altında çiğneme, sağ sanatçıları da elleri üzerinde yükseltme ereğine hizmete götürür.

Toplantıda bu gerçeğin belirtilerini yaşadık. Konsolosluk ve Türki Cumhuriyetlerindeki faşistler Aytaç'ı pohpohladılar. Demokrat nitelikli bazı kişiler eleştirtiler, tepki gösterdiler. Alman dinleyicilerin çıkışları daha da açık ve sertti. Onlar bu bilimsel tutumu 1930'ların 1940'ların Almanya'sındaki kimi bilim adamlarının tutumlarına benzettiler...

Burjuvazinin tüm baskı dönemlerinde, her zamankinden daha da yoğun olarak bir yılınılık yaratmak istediği, ilerici düşüncelere karşı bir güvensizlik yaymaya çalıştığı açıktır. Dumanlı havayı seven kurtların ortalığı toza dumana çevirerek bu yılınığı, bu güvensizliği büsbütün arttırmak istemesi nedensiz değildir. Bas-kılarla susturulmak istenen ilerici güçleri çok yönlü kuşatmak! Bazı çevrelerdeki suskunluğu bozguna çevirmek!

Burjuva sanatının ve edebiyatının açık kapalı, kaba ince saldırılarını püskürtmek, boşa çıkarmak, sınıf savaşının önemli çatışma cephelerinden biridir. Emekçi halkın, işçi sınıfının sanatçıların elinde, bu savaşta, sosyalist ideolojinin sanat kuramı ve yöntemi vardır: Sosyalist Gerçeklik!

İbrahim Hakkı SAYAR (yaralı), Recep HİSAR sağ olarak yakalandı.

Bu olaydan sonra Fatsa ve çevresinin on bin kadar asker ve komando tarafından sarıldığı, Ordu'dan Fatsa

ve Ünye'ye giden yolların kapatıldığı öğrenildi. Fatsa ve çevresinde uçan Helikopter ve uçakların, "içinde devrimciler olabileceği" düşüncesiyle ormanları havadan sürekli bombaladığı, bombalanan ormanlarda yangın çıktığı gelen haberler arasında. Fatsa ve çevresinde operasyonlar halen devam ediyor.

LAN 13 Ekim günü Fatsa'nın Kılıç köyünde cunta güçleriyle girdikleri çatışma sonucu yaşamlarını yitirdi.

26 Eylül günü Hozat'ta, 13 Ekim günü Fatsa'da cunta güçleri ile devrimciler arasında meydana gelen çatışmada 5 devrimci yaşamlarını yitirdi.

Cuntanın uzun zamandan beri tüm ülke çapında sürdürdüğü operasyonlar devam ederken, yer yer cunta kuvvetleriyle devrimciler arasında çatışmalar çıkıyor.

26 Eylül 1983 günü Hozat'ta devrimcilerle cunta güçleri arasında meydana gelen çatışmada 3 devrimci yaşamlarını yitirdi. TKP-ML TIKKO üyesi oldukları açıklanan 3 devrimci Ali KARADAG, Aziz SÜER ve Murat DİRİ 26 Eylül sabahı Dersim dağlarında 200 kişilik cunta güçleriyle yaptıkları çatışma sonucu yaşamlarını yitirdi. Olaydan sonra öldürülen 3 devrimciyle ilgili olduğu ileri sürülen 13 kişi gözaltına alındı.

13 Ekim günü Fatsa'da meydana gelen çatışmada da 2 devrimci yaşamlarını yitirdi, biri yaralı 2 kişi de sağ olarak yakalandı.

Devrimci Yol üyesi oldukları açıklanan İlhan DURMUŞ ve Ekrem AS-

Bu işten bir onlar anlar

Ömer POLAT

Bizim Ağrı taraflarına bahar gelip toprak nefeslenmeye başlayınca, Kuzey Karadeniz'in Yusufeli taraflarından, çoğunlukla da Zor köyünden Lazlar sökün ederler. Kamyonların üstünde atlanıyla, katırlarıyla, eşekleriyle gelirler. Onların gelmesiyle bizimkiler bayram ederler. Hele çocuklar! Çünkü bizim Laz dediğimiz bu insanlar gelirken çuvaldar dolusu eşek hurması, armut kurusu, elma kurusu getirirler. Onlar geldiğinde bizimkiler can çekmektedirler. Çünkü çuvaldar dibinde bir iki teneke un, bir kaç kilo bulgur ya kalmıştır, ya kalmamıştır. Bizim bu Laz dediklerimiz bizimkilere hiç benzemezler. Çeket ve pantolonlarını kendileri örerler keçi kılından. Sonra da koyu kahve rengine boyarlar. Başlarında şu Artvin oyunlarını oynayanların giydikleri başlıklar vardır. Getirdikleri eşek hurmasını, elma kurusunu harman üstüne biri beşten veresiye satarlar. Alacaklarını da veresiye alırlar. Ne mi alırlar? Tarla kiralatırlar. Onlar başlar çalışmaya, biz başları eşek hurması yemeye. Yaman bir şeydir bu eşek hurması. Kabıza bire birdir. Yemeye başlayan dere kenarından bu yana gelemiz. Lazlar da tutarlar su başlarını, başları akan derelerinin önüne bentler vurmaya. Bizimkiler ise şeylerinin üstünde hayran hayran seyrederek, bir yandan da konuşurlar kendi aralarında:

"Su önüne bent vurmaktan bir Laz'lar anlar."

"Onlardan başka kimse bu işi yapamaz."

Lazlar durmadan çalışırlar, tarlaların nadası ederler, taşını ayıklarlar, top-rağı höllüğe döndürürler. Bizimkiler gene hayran hayran bakar, konuşurlar:

"Bu tarla işinden Lazlar'dan başka kimse anlamaz," diye.

Lazlar durmadan çalışırlar. Tarlalara anklar açarlar, evlekler yaparlar. Tarla resim gibi gözükür. Bizimkilerse gene uzaktan hayran hayran seyrederek ve konuşurlar.

"Bu evlek işinden Lazlar'dan başka kimse anlamaz," diye. Sonra tohum atılır bu tarlalara. Dört bir yanına kavak tohumu, içine de sıra sıra kavun-karpuzdan tut pürçüklü (havuç), turp, marula kadar ne varsa ekerler. Bahar bir yaman gelir bizim oralara. Lazların ektiği tarlalar yeşerir. Bizimkilerin ektiği buğdaylar da yeşermeye başlar elbet. Ama bahar sayesinde. Sonra yaz sıcakları gelir baharın ardından. Kavulur toprak. Bizimkilerin buğdayları sarıya başlar. Lazlar açarlar bentleri, gürlü gürlü akırlar suları bostanlarına. Kabak uzar gider, salatalık sarı çiçeğe durur. Teğeklerin altında yuruk iriliğinde kavunlar, karpuzlar görünür. Bizimkiler ağzlarını açık seyrederek bu güzelliği ve konuşurlar:

"Bu bostan işinden bir Lazlar anlar," diye

Önce hiyar çıkar. Lazlar veresiye, harman üstüne, biri beşten verirler bizimkilere. Yeri göğü hiyar "hatır-tısı" tutar. Sonra karpuz, ardından kavun çıkar. Lazların zor günleridir artık. Veresiye tüfek tabanca alırlar.

Çünkü bizimkiler yaman kavun-karpuz hırsızdırlar. Hele kendi tarlalarından çalmaya ise pek bir düşkündürler. Bu hırsızlıklar üstüne romanlar yazılır. Kışın anlatılan öyküler ya yılan üstüdür, ya bostan hırsızlığı. Lazlar ise küçük hırsızlıklara göz yumarlar, ama büyük hırsızlıkta havaya bir iki kurşun sıkarlar, bizimkilerde kavun yerine bir kaç kabak çalarak dönerler.

Harman zamanı gelir, Lazlar atlarına, katırlarına binerler, semerlerine boş hurçları yerleştirip düşerler köylere. Gece gündüz buğday taşırır. Bostanlarının önünde dağ gibi buğday tecleri yığılır. Bizimkiler bu teclere bakar bakar, hayran hayran konuşurlar:

"Bu Lazlar yaman adamlar dinede, imanıma. Onlar gibi kimse bostan ekemez. Bu işte onların üstüne kimse yoktur," diye.

Sonra bizim Lazlar, koyunları binliklerle dolu, atları eşekleri kamyonların üstünde, kendileri otobüslere kurulu çıkar, giderler. Bizimkiler gene konuşurlar arkalarından:

"Valla bu Lazlar yaman adamlar, helal olsun," diye.

Bu öyküyü niye anlattım diyeceksiniz? Bu öykünün "Demokrat Türkiye" ile ne ilgisi var? Yurdumuz kan ağlıyor. Açlık dorukta. Hapishaneler işkencehane. Halkımızın bütün hakları gasp edilmiş, siz oturmuş bos-

tan hırsızlığı anlatıyorsunuz. Değil öyle. Ben bizim Devrimci hareketi bizim Kürtlere, Türkiye Burjuvazisini de hep Lazlar'a benzettiğim için anlattım bu öyküyü. Şimdi bizimkilerin yerine Türkiye Devrimci hareketini, bostan ekmeye gelen Lazlar'ı yerine de Türkiye Burjuvazisini ve ardındaki emperyalizmi koyun, görün birbirlerine ne kadar tıpa tıp benzediklerini.

Yalan mı, tarla bizim, su bizim. Ama tarlayı eken, suyu kullanan egemen sınıflar. Çünkü bu işten bir onlar anlarlar. Ülke yönetmekten bir onlar anlar, demokrasiyi onlar getirir. Çünkü bu işten onlar anlar. Bize de eşek hurması yiyip dere kıyılarında çömelip onları izlemek düşer.

Bizim gazetede Demirel'lerin mektupları yayınlandıktan sonra bakıyorum bir çoğumuza can geldi. Karşılaştığın soruyor: "Demirellerin mektuplarını okudun mu? Birşeyler oluyor canım. Generallerin işi zor," diye. Ne edeyim, umut sana kaldı dan harman. Umud sana kaldı Demirel. Çünkü buğday ekmeden, su önüne bent vurmaktan bir sen anlarsın. Biri beşten veresiye sen verirsin, gidende de neyiz var, neyiz yok, sen alırdersin. Helal olsun sana, yuf olsun bize. Biz ki hala su önüne bent vurmamızı bilmiyoruz, biz ki bostan ekmesini bilmiyoruz, biz ki kendimize güvenimiz yoktur, helal olsun sana, gel, yine neyi var, neyi yok halkımızın al, götür. Helal olsun sana. Taki Türkiye Devrimci hareketi Namık Kemal'in bu dizesini belleğine kadar.

"Sana senden gelir bir işte ancak dad lazımsa. Ümidin kes zaferden gayrıdan imdad lazımsa."

Bir kara yasa daha:

Basın yasası Danışma Meclisinden geçti

Basın yasası Danışma Meclisi'nde bir dakika içinde görüşülerek kabul edildi.

5680 sayılı basın yasasını değiştiren yeni yasa, Danışma Meclisi'nin 29 Eylül 1983 tarihli oturumunda bir dakika içinde görüşülerek kabul edildi.

Bazı üyeleri bir önceki günden kalan açık oylamanın devamını beklerken, birleşimi yöneten MDP Manisa milletvekili aday Vefik Kitapçığıl "basın tasarısını oylarınıza sunuyorum, kabul edenler" diye oylamayı başlatmak istedi. Ancak bazı üyeler itirazda bulundular. İtiraz eden üyelerle, Kitapçığıl arasında geçen çok kısa konuşmadan sonra Kitapçığıl "kabul edilmiştir" diyerek oylamayı bitirdi.

Yeni basın tasarısı, Türkiye basını bulunduğ yerd tarihinin en karanlık yerine gönderdi. Yeni yasanın getirdiği yenilikler özetle şöyle.

• Toplu basın mahkemeleri kaldırılıyor. Basın suçları ile ilgili davalara suçun niteliğine göre ağır ceza ve asliye ceza mahkemelerinde bakılacak.

• Basın yasasına aykırı harekette bulunduğu gerekçesiyle her türlü süreli ve süresiz yayın Sulh Ceza Mahkemesi kararı ile top-

latırılabilir. Toplattırmanın gecikmesinde sakınca görüldüğü hallerde Cumhuriyet Savcılığı re'sen toplama kararı alabilecektir.

• Savcının bu kararına yayın yetkilileri 24 saat içinde itiraz edebilecekler. Sulh Ceza Mahkemesi'nce onaylanmayan toplatma kararları geçersiz sayılacak. Yayın sahipleri gerekirse tazminat davası açabilecekler.

• Suç sabit görüldüğü takdirde basımda kullanılan makinelele öteki başka aletleri müsadere edilebilecek.

• Suç işledikleri belirlenen basın organları mahkeme kararı ile bir aya kadar kapatılabilir.

• Sorumlu yazı işleri müdürleri DGM'lerin görev alanına giren suçlar ile bu tür suçlara tahrik ve teşvikten hüküm giyerlerse bir daha aynı görevi yapamayacaklar.

19 YAYININ DAHA TÜRKİYE'YE GİRMESİ YASAKLANDI

Yurt dışında basılan 19 yayının daha Türkiye'ye girmesi Bakanlar Kurulu'na yasaklandı.

Türkiye'ye girmesi yasaklanan yayınlardan bazılarının isimleri şöyle: Kitle, Türkiye Postası, İşçi Gençliğin Sesi, Devrimci Çizgi, Merhaba, Kürt Hikayeleri ve Kısa Notlar, Devrimci Çizgi ve Orak Çeki.

şanıyorum. Yani kılavuzsuzluk, bağımsız düşünce yeteneğinden yoksunluk. Olanlar da çabuk harcıyor ya.

Sayın Demir Özlü, sizden istigim, diğer sosyalistlerle daha yakın ve birlikte davranmamız. Ender çıkan, boylu boyunca araştırma, inceleme yapan, kendini sosyalistlere kabul ettiren insanlar sorumluluk taşırlar. Kan verdiği yerlere, kitlelere, güven vermelidirler. Birliğin sağlanacağı yerler olmalıdır. Ben size akıl verecek kadar, kendimde bir yetenek görmüyorum. Fakat, bu bilgili insanlar neden biraraya gelmiyorlar? Neden gelmiyorlar diye, devamlı düşünüyorum. (Şu sözü de mi anlamıyorum, milli birlik ve beraberliğe en çok muhtaç olduğumuz şu günlerde, diye başlayan demecleri de mi duymuyorum). Oysa, işyerinde beraber çalıştığımız insanlarla, mahalledeki, şehir, köy, kasabadaki insanlarla aynı mi düşünmüyoruz? Hayır. Ama hergün konuşup, gülmüş, eğlenip, beraber üzülmüyoruz. Akıllı ve hemşerilerimizle halde, saygın, gayet rahat konuşuyoruz. Sosyalistler neden diyaloğsuz olurlar, beraber davranmasınlar? Hele ki şu acı, karanlık, kanlı dönemde. Tabii ki mükemmel olmuyor herşey, ama en azı da vardır. Yine de bizler, her işin en sevilen, en sevimli tarafını arayıp bulmalıyız birbirimizin. Karamsar, hep karşımızdaki açığını arayan, küçük işlerin adamı mı olacağız? Biri yanımızdan ayrılınca arkasından atan yada kalemi alınca eksik yada bize yanlış gelen yönlerle mi ilgileneceğiz sadece? Halbuki, Avrupa toplumları gibi bencil, bizden bazı yönleriyle farklı toplumlar da kalkınmışlar, en temel sorunlarını halletmişler. Biz ki yiğitleriyle, yoksulluğumuza bakmadan fedakarlığımızla, kendimize has geleniğimize, kültürümüze neden, böyle içler acısı durumdayız? Yiğitlerimizden başı için, kanlarının yerde kalmaması için 'Düşmanın ömrü bu kadar olsun' diyebilme için birlik sağlayın. Ne olumlu tutumdur ki, Demokrat Türkiye'de iki yazar da aynı konuya değiniyor. Çivi çiviye sökülür. 'Az parti, öz parti' diyerek, son olarak Türkiye Postası adlı dergede de bu konuda olumlu yazılar var. Sosyalistlerin önündeki sorun, doksana dokuz defa birlik, yine birliktir. Bundan başka yapılacak hiçbir iş yok.

Değerli arkadaşım. Mektubuma son verirken, tüm basın işlerini yürüten arkadaşlara, yazarlara ve sana en içten duygularımı, saygılarımı sunarım. Belki tam ve akıcı bir yazı değil ama, cahilliğime hoşgör. Hoşça kal. Selamlar.

Mehmet, Rotterdam, Hollanda

Sayın Demir Özlü,

Size 'sayın' diyerek başlıyorum mektubuma. Çünkü, siz de eleştirdiğiniz insanların isimlerinin önüne 'sayın' yazmışsınız. Dostlarımızı anarken 'sayınlarla' anmak zorundayız. Çünkü, düşmanlarımız bizi lanetlerle anıyor. Biz birbirimizi yüceltmediğimiz, saygın davranmadığımız müddetçe, ne birlikte eylem, ne cephe, ne de aynı çatı altında birlikte olabiliriz.

Size bu satırları, bu mektubu, yazmaya iten sebepler gelince:

'Demokrat Türkiye' de çıkan her yazınızı, en dikkatli bir biçimde okuyup, anlamaya çalışıyorum ve her sayıda size saygılarımı bildiren bir mektup yazmayı, kendi kendime düşünüyordum. Bugün bu fırsatı buldum. Çünkü çalıştığım ülkede, bugün hava, günlük, güneşli, sıcak. Ben de camekanlı bahçede, yani Türkiye'de Ser'a dediğimiz tarım işletmesinde ... çalışan iki arkadaş, tatil yaptık.

Dostum, her yazınızda, hayati önemi olan konuları bulup yazıyorsunuz. En can alıcı bir şekilde yazdığınızınanıyor. Tahminim iyi bir araştırma ve işçi sınıfının örgütsel sorunlarını iyi bilen bir arkadaş olduğunuzdur. Devrim, parti, diyalektik, materyalizm... v.s. konulara değiniyorsunuz. Sosyalistlerin birlik sorununa da. Son sayıda "... bir düşünsel devrim de yapmamız gerektiği anlatıyor" diye yazıyor, en önemli bir konuya parmak basıyorsunuz. Türkiye'deki sosyalistler içinde O. Baydar, Özlem Özgür, Behice Boran, İ. Bilen, A. Kaçmaz... daha da çoğaltılabilir. Araştırmacılar da hariç. Birbirine çok yakın, sorumlu sözler söyleyen insanlar olarak sizler neden bir çatıda birleşmiyorsunuz. Beraber olmuyorsunuz. Var olanı inkar etmek ve görmemek, on can vermemek de yanlıştır, herhalde.

Çünkü, hepimiz, bir gerici için 'komünist'siniz ve Türkiye solunda sizlerin köşe yazarından öte köşe-taşı niteliğiniz var. Ve bizzat sen, Sayın Demir Özlü, işçi sınıfının partisinin, yani sosyalizmin de yapması gerekeni, Leninci tavn en olgun bir biçimde anlatıyor, yazıyorsun.

Şu bir gerçektir ki, insanlar, inandıkları kişilerin davranışlarını takip eder ve insanlar, insanların şahsında da bir düşünceye, kendine en yakın olana, anlatılana saygı duyar, inanır. Onun için kan ve can vereceğimiz yer: kurum, çatı... gelecekte

bir iktidar alternatifi olmalıdır. Ezik Türkiye insanlarına umut ve güven vermelidir. Onun için tek tek kişiler de, guruplar da bunun da hesabını yapmalıdırlar. Yapılmazsa, hepimiz, parti, gurup yada kişiler olarak -siz de bir bağımsız yazar olarak -demiryumruk, karayumruk ve silleden kurtulamayız. Geçen sayıda, Lenin'in Sosyal-Demokrasinin İki Taktiği adlı kitabından alıntılar yaptınız. 1905 yıl-gişi, Lenin tarafından değerlendiriliyor. Demokratik devrim programı anlatılıyor. Rus ve dünya işçi sınıfına, sosyalistlere. Siz de 12 Eylül'ün sonuçlarına getiriyorsunuz meseleyi. Çok güzel yazıyorsunuz. Lenin de "Amprükritizm" adlı kitapta yazmış: yenilgi, yığılık, dağınıklık, başarısızlığın sebeplerini. Yanlış yazmış olabilirim. Çok önceleri okumuştum. Pek de anladığımı sanmıyorum.

Biraz da ben kendimi tanıyayım. Köyümde ilkokulu zar zor bitirdim. Yani işçiyim. 1980 başından bu yana Hollanda'da çalışıyorum. 29 yaşındayım. Okumayı seven birisi. Bu yüzden de sosyalizmin o yüce bilimin ışığında biraz aydınlanan. Onsekiz yıl önce çırağ, sonra da işçi olmuş biri. Basın işlerinde, sonra da Hollanda'da tarım işçisi olarak çalışıyorum. Düşüncelerimi yazıyla anlatma kabiliyeti olmayan biriyim. İlk defa size yazıyorum, böyle konularda. Belki konular birbirine iyi bağlayamadım. Tam bir netlikle anlatamamış olabilirim. Sizin anlayışınıza bırakıyorum. Yani, demem o ki, bizler, sosyalistler kitle meseleyi daha çok, yukarıdakilerin yazdıklarına göre anlıyor, şartlanıyoruz. Gurup ve partilere davranışımız, sizlerin yazdıklarından kaynaklanıyor. Sizin yazdığınız yakınlaşma yada sert eleştiri elbet bizleri etkiliyor. Bu nedenden, bilinçli okuyunlar, okuduğunu kavrayınlar ve ona göre davranınlar, elbette sosyalistlerin içinde çok ama, onlar da belli bir siyaset açısından yorumlayabiliyorlar ancak. Yani kendisinin içinde bulunduğu siyasete göre. "Kargadan başka kuş tanımıyorlar". Özgür, gerektiğinde, doğruya doğru, eğriye eğri diye bilenlerimiz herhalde az. Herkes bir yazar, bir aydın değil ki, gerektiğinde bağımsız karar verebilsin. Verse de, ancak pratik konularda verebilir. Bir de bakıyorsun, bir konuda takılıp kalıyor. Ben de dahil, okuyup bilmediğim konularda konu-

İĞNEYİ DE ÇUVALDIZI DA

Şanar YURDATAPAN

ÖLMEK Mİ ŞART?

Bonn'da yapılan destekleme açlık grevleri sırasındaydı. Türkiye'den her gün özel yollarla haberler geliyor, birbirinden acı. Açlık grevindeki tutuklulara yapılan maddi-manevi işkenceler, komaya girip hastaneye alınmaları... Bir ara Doç.Dr.Yalçın Küçük için ölüm haberi geldi. Bir-iki gün doğru mu, yanlış mı öğrenemedik... O haberin yeni geldiği anlandı. Bir arkadaş şöyle dedi, içtenlikle:

- Yahu, Yalçın Küçük meğer ne yiğit, ne yürekli adammış. Böylesi olduğunu hiç bilmezdim!..

Bu sözleri gerçekten içi kanayarak söylediği belliydi. Kendisi bir başka siyasetin aktif kişilerinden ve kimbilir, belki de Türkiye'deyken Yalçın Küçük hakkında hiç de hoş olmayan şeyler yazmış, söylemiş olabilir. Politik çizgi olarak hayli ters düşüyorlar çünkü. O anda ölmüş bir kişiden söz ettiğimizi sanıyorduk ikimiz de. Ve ister istemez bunlar geçti aklımdan, dahası da geçti... Acaba, Küçük ölmemişse ve ilerde bu iki insan karşılaşsalar, acaba ne olur?... Geçmişten alınan dersle, yanyana, elele çalışsalar mı, hiç değilse ortak olan hedefleri için?... Yoksa ortak olmayan yanları önce ortaya döküp aynı kördüğüşüne devam mı ederler kaldıkları yerden?... (İkinci yolu seçmenin, değil "Devrimcilik"le, akılla mantıkla da en ufak bir ilgisini göremiyorum ama büyüklerimizin bir bildiği vardır herhalde!) Küçük de yaşıyor çok şükür, ileride görürüz bu sorunun cevabını.

Berlin'de Yusuf Ziya Bahadın'la bir sürecik konuşma fırsatı bulduk. Kendisini çok derinden yaralayan bazı şeyler anlattı, izin verse sizlere de yazmak isterdim. Ama yazmakta olduğu kitabının konusuna mutlaka değinmek istiyorum. Şöyle diyor Bahadın'la:

"-Sosyalizm, İNSAN için, bunu hepimiz biliyoruz ve söylüyoruz. Hayatımızı bu çalışma için harcaıyıp, uğruna darağacına bile gidebiliyoruz... Ama 'soyut insan' için bu kadar çaba harcamak, yabancımızdaki 'somut' insanlarla ilişkilerimiz öyle kötü, öyle haksız ki... 'Ormana bakarken ağacı görmemek' gibi, büyük insanlık için mücadele ederken, o bütünün tek tek parçalarıyla, hem de yabancımızdaki insanlarla, kanımızla, annemizle, kardeşimizle, arkadaşımızla insani ilişkilerimize bu kadar özensiz, dikkatsiz olmak bana acı bir çelişki gibi geliyor... Yaşadıklarından, gördüklerimden hareketle, bu çelişkiyi yazıyorum kitabımda..."

Acı ama gerçek Bahadın'ın dedikleri, aksini söyleyebilir miyiz?.. Hiç uzağa gitmeye gerek yok, evimizin içinden başlayalım. Erkekler kendi vicdanlarına sorsunlar: Ben karıma "İNSAN" gözüyle bakıyor muyum gerçekten?.. Yoksa geleneklerin bana verdiği "Erkek olma ayrıcalığım"-birazcık devrimci kılığına sokarak sürdürüyor muyum? Kadınlar sorsunlar kendi kendilerine: Anneme babama karşı tavırmı acaba bir devrimciye yakışacak kadar "insanca" mı? Yoksa dünyayı kurtarmak gibi çok önemli bir işle uğraşırken bir sürü şeyi yan mı çizioyorum?.. Herkes soruversin kendisine: Yakınımda desteğe ihtiyacı olan dostlarımla yeterince ilgilenebildim mi? Yoksa "genel" dava için uğraşırken böyle tek tek derterle uğraşmayı vakit ayırmayı tutumsuzluk olarak mı niteliyorum?.. Sormaktan bir zarar çıkmaz canım, sorun hele! Bakalım ne cevap gelecek?..

Bir arkadaş şöyle dedi:

- Ohoo, şimdi gene çok şey düzeldi.. Eskiden filanca politikadan biri, bir toplantıda geldiğinde falanca politikadan ötekine selam verdi diye arkadaşları tarafından az kalsın afazoz ediliyordu!..

Bu arkadaşla biraz konuştuk bu konu üstüne... Bizim ne güzel geleneklerimiz vardır, yüzyıllarca kuşaktan kuşağa devredilip süregelen... İleri sanayi ülkelerinde gördüğümüz bencil, acımasız, feniklerle ölçülen insan ilişkileri yerine bizim sıcak, candan ilişkilerimiz böyle geleneklerle iççe değil mi? Gidin tanımadığınız bir köye, çalın herhangi bir kapıyı. Sizi "Tanrı Misafiri" diye ağırlamazlar mı? En güzel yataklarında yatınp, önünüzde en güzel yiyeceklerini koymazlar mı? Kendilerinde yoksa komşudan borç alıp, gene de size sezdirmemeye uğraşmazlar mı?.. Tanıdık-tanımadık kim olursa olsun, verilen selamı almamak ayıp karşılanmaz mı?

Ekonomik düzeni ve onun üst yapı kurumlarını değiştirmek amacıyla yola çıkarken, bir çok İNSANCA DEĞERİ çignememeye dikkat etmeliyiz:

- Büyük-küçük herkese saygılı olmak, tath dille, güler yüzle yaklaşmak insanın devrimciliğine leke sürmez. Çatık kaşlı öcü maskelerimizi çıkartalım.

- Bir kaş sakalla, üst baş pislik içinde dolaşmak da marifet değil. (Hele sulann aktığı, elektriklerin kesilmediği ülkelerde, temiz olmamak pek affedilemez.)

- Birlikte yürüyecek hayli uzun bir yolumuz olan insanları, üzümün çöpü, armudun sapı yüzünden dışlayıp-haşlayıp, ölümlerinden sonra hayırla anmak hiç mi hiç yakışmaz. Birbirimize yaşarken sahip çıkalım, çünkü yaşarken daha çok gerekliz birbirimizle. En içten sevgilerimle...

ÖZÜR:

Geçen sayımızda gene bu sayfada 12 Eylül 1983 Bonn Münsterplatz'daki eylemi anlatan yazıda, heykeltraş Yıldırım Denizli'nin ve Halk Sahnesi'nin adları eksik çıktı. Listeyi gazeteye veren ben olduğundan, hata da bana ait. Özür dileyerek düzeltiyorum.

F. Almanya ve Avrupa'da silahlanmaya karşı gösteriler sürüyor

Cenevre'de ABD ile Sovyetler Birliği arasında yapılan silahsızlanma görüşmelerinde 1983 sonuna kadar bir anlaşmaya varılamaması halinde ABD Avrupa'ya nükleer başlıklı yeni füzeler yerleştirecek. Bunların arasında, F.Almanya topraklarına yerleştirilecek olan 108 tane Pershing II ve Cruise füzesi de bulunuyor.

Görüşmelerin başından beri, ABD ve Sovyetler'in üzerinde anlaştıkları bir çözüm yolu bulunamadı. Yılsonuna iki ay kaldığı da düşünülürse, bundan böyle bir anlaşmaya varılması olasılığının çok zayıf olduğu görülüyor. Taraflar da bu görüşte olmalı ki, F.Almanya'ya yerleştirilecek olan füzelerin parçalarını Avrupa'ya getirilip depo edildiği yolunda haberler var.

Öte yandan, yapılan bir anket, F.Almanya halkının büyük bir çoğunluğunun topraklarına yeni füzeler yerleştirilmesine karşı olduğunu gösterdi. Alman halkı, iki güç arasındaki muhtemel bir nükleer savaşın kendi topraklarında yapılmasını istemiyor. Bu amaçla düzenlenen Barış Haftasına 3 milyona yakın Almanın katılması bekleniyor. Gösterilerin ilk günlerinde bu sayı 1 milyonu aştı.

15 Ekim günü blokajın sona erdirilmesinden sonra, 40 bin kişinin katıldığı bir protesto mitingi yapıldı.

Barış Haftası, F.Almanya çapında ise aşağıdaki şekilde düzenlendi:

15 Ekim: "12'ye 5 kala" eylemi. F.Almanya'da 15 Ekim günü saat 11.35'de Barış Haftasının resmen başladığı ilan edildi. Ülke çapında 5 dakikalık bir protesto gösterisi yapıldı. Daha sonra bölgesel gösteriler, toplantılar, blokajlar, şenlikler, vs. başladı.

16 Ekim: Kiliseler ve din çevrelerinin direniş günü. Pazar günü kiliselerde toplanan 10 binlerce gösterici, silahlanma yarışını ve atom başlıklı Pershing ve Cruise füzelerinin F.Almanya'ya yerleştirilmesini protesto etti.

Aynı gün 5 bin kadar gösterici, Bonn'da elele tutuşarak ABD ve

Savunma Bakanlığı ile Aile Bakanlığı arasında bir yürüyüş düzenlendi. Savunma Bakanlığı yetkililerine içinde oyuncak silahlar bulunan sembolik bir karton kutu veren göstericiler, "bu ülkenin yeni silahlara değil, yeni adamlara ihtiyacı var" sloganını atarak dağıldılar.

17 Ekim akşamına kadar düzenlenen gösterilere toplam 1 milyondan fazla katılım olduğu bildirildi.

Hafta sonuna kadar şu gösteriler planlanıyor:

- 18 Ekim: Anti-militarist ve enternasyonal dayanışma günü.
- 19 Ekim: İşçiler, çiftçiler ve sosyal kuruluşların direniş günü.
- 20 Ekim: Okullar, yüksek okullar ve üniversiteler direniş günü.
- 21 Ekim: Parlamentolar, belediyeler, resmi daireler ve parti gruplarının direniş günü.

Bonn'da yapılan gösteride, göstericiler Amerikan Elçiliğinden, Sovyet Elçiliğine kadar kol kola girerek zincir oluşturdular.

F.Almanya'da 15-22 Ekim tarihleri arasında, genelde dünyadaki silahlanmaya, özelde ise atom başlıklı Amerikan füzelerinin kışa doğru F.Almanya'ya yerleştirilmesine karşı düzenlenen Barış Haftası, yüzbinlerin katıldığı gösterilerle devam ediyor.

Barış gösterilerinin ilki, 13-14-15 Ekim tarihlerinde Bremerhaven'daki ABD'ye ait Carl-Schurz askeri birliğinin ve Nordenham limanının blokajı oldu. Üç gün süreyle yaklaşık 5 bin kişi yollara oturarak limana ve birliğe giriş-çıkışı engellediler. Polislerin, göstericileri tek tek taşıyarak yolları açmaya çalıştıkları gözlemlendi.

Barış gösterilerinin ilkinin Bremerhaven/Nordenham'da ya-

pılmasının nedeni, buradaki limandan ABD askeri birliklerine sürekli silah sevkiyatı yapılması. F.Almanya'ya yerleştirilecek Pershing II füzeleri de muhtemelen bu limana getirilecek. Bu tahmin, şu gerekçelere dayanıyor:

- Pershing I füzeleri de F.Almanya'ya bu limandan getirilmişti,
- ABD'ye ait Carl-Schurz askeri birliği, Avrupa ve Ortadoğu'ya silah sevkiyatından sorumludur,
- 1973'te buradaki bir liman,

Amerikan Askeri Polisi tarafından İsrail'e gönderilecek silahların yükleme işlemleri için kapatılmıştı (Avrupa'da başka hiç bir yerde şimdiye dek böyle bir olay yaşanmadı).

- Nordenham'da sürekli olarak atom başlıkları ve kimyasal silahlar gemilere yüklenmektedir.

Bremerhaven/Nordenham limanlarının sürekli olarak silah ve cephane ithalat-ihracatı için kullanılması (1958, 1973, 1982, ... Lübnan ve Ortadoğu savaşları için cephane buradaki limanlardan gönderildi ve G Afrika gibi ırkçı ve tecrit edilmiş rejimlere de buradan silah sevkiyatı yapılıyor) ve bölgede bir savaş hazırlığının gündemde olması (bölgede ABD askeri birlikleri, çevik kuvvetlerin üsleri ve askeri havaalanları var), Barış gösterilerinin ilkinin burada yapılmasının nedenlerinden biriydi.

Sovyetler Birliği Büyükelçilikleri arasında bir zincir oluşturdular. Her iki ülkenin de elçilik görevlilerine, silahsızlanma çağrısı içeren birer mektup veren göstericiler, görevliler tarafından elçiliklere kabul edildiler.

17 Ekim: Kadınların direniş günü. F.Almanya'nın çeşitli şehirlerinde binlerce kadın gösteri-

Gösterilerin, 22 Ekim Pazar günü düzenlenecek kapanış mitinglerinde doruk noktasına ulaşması bekleniyor. Pazar günü F.Almanya'da Hamburg, Berlin, Bonn ve Stuttgart/Neu-Ulm'da yapılacak gösterilerin yanı sıra, Avrupa'da Londra, Madrid, Paris, Stockholm ve Viyana'da da büyük barış mitingleri yapılacak.

DEUTSCHLAND '83

TÜRKEİ '83

DIKKAT: DEMOKRÂSİ (!?) geliyor...

**6 KASIM 1983
PAZAR
W. BERLİN**

Teknische Universität Audimax
Strasse des 17 Juni, Nr. 135
(U-Bahn Ernst-Reuter-Platz)

11.00 - 13.30:

**Kamuya açık basın
toplantısı**

13.30 - 14.00:

**"Türkiye usulü" Seçim
ve Sayım!?**

14.00 - 15.00:

Kınama yürüyüşü

Özgürlük Türküleri

*söyleyeceğiz, tek tek
ve hep bir ağızdan.*

*"Bir ağaç gibi tek ve hür,
ve bir orman gibi, kardeşçesine!.."*

**5 KASIM 1983
Cumartesi Saat: 18.00
W. BERLİN**

Teknische Universität Audimax
Straße des 17 Juni, Nr.135
(U-Bahn Ernst-Reuter-Platz)

Giriş 10,- DM.

Biletler, Berlin bürosundan sağlanabilir.

**Berlin Bürosu: c/o Köprü, Muskauer str.30,
1000 Berlin 36; Tel.030/6116019**

**BRD Bürosu: c/o A.I., Dom str.56,
5000 Köln 1; Tel. 0221/121415**

**Veranstalter : Türkiyeli Sanatçılar, Yazarlar, Gazeteciler, Sendikacılar, Bilim adamları.
Mitveranstalter : ASTA, TU, BERLİN.W.**

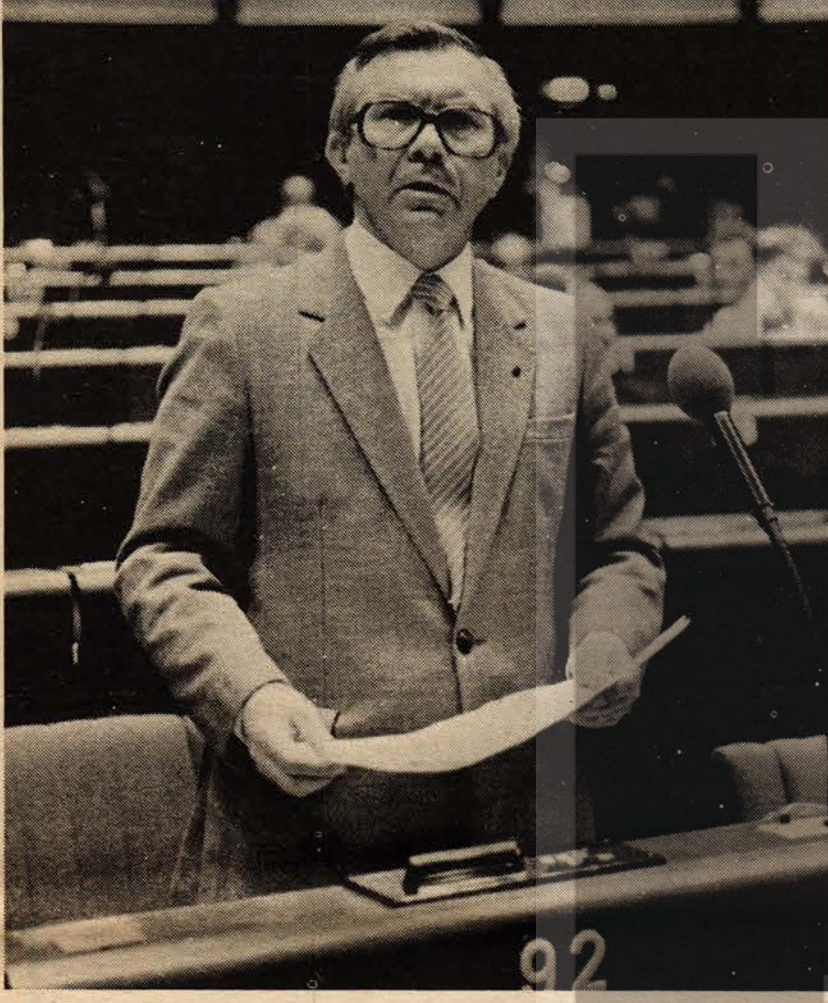
- * Emekçi
- * Fuat Saka
- * İbrahim Tokgöz,
Derya ve Deniz
- * Melike Demirağ
- * Sümeyra
- * Şivan
- * Tahsin İncirci
ve Batıberlin İşçi Korusu
küçük şarkı gurubu
- * Ufuk Adalı
- * Zamani
- Konuk:
* IG-Metall Korusu
- Sunan:
* Ömer Polat

Ankara'nın yeni Sezar'ı ile bir söyleşi

Röportaj: Nazım ALFATLI

Claude Dejardin uzun yıllardır Avrupa Konseyi'nde Belçika'yı temsil eden milletvekillerinden biridir. Fransızca konuşan kesimden LIEGE şehrinin sosyalist milletvekillerindedir. Yıllardanberi Türkiye ile yakından ilgilenir. 12 Eylül 1980 sonrası, Türkiye'yi ilgilendiren konularda Avrupa Konseyinin en aktif üyelerinden biridir. Konseyin 35. olağan toplantısında Türkiye'nin Avrupa Konseyinden atılmasını öngören bir önerge vermiş ve bu önerge seçimlerin sonuçlarından sonra bir karar alınmasının daha uygun olacağı ileri sürülerek kabul edilmiştir.

D. Türkiye adına Claude Dejardin ile yaptığımız söyleşi şöyle:

D.T. Türkiye'de 6 Kasım'da yapılacak seçimler şimdiden mahkum edildi. Bu nasıl oldu?

C.D. Kafalara artık kesinlikle sokulması gereken bir şey var; o da Demokrasi ve Militarizm'in hiç bir şekilde bağdaşamayacağıdır. Totalitarizmin ancak sert bir dilden anlayacağı açık. Ne yazık ki doğu ülkelerine karşı bu dili kullananlar Türkiye'deki hain generalleri savunmaktan geri kalmıyorlar. Aynı kişiler insan haklarına saygı ile ülkenin iç işlerine karışmayı da karıştırıyorlar. 6 Kasım seçimlerinin önceden mahkum edilmesine karşı çıkanlar aynı şeyi Doğu Almanya'da ya da Polonya'da yapılan her seçimde gündeme getirmekten geri kalmıyorlar. İşine gelince hoşnutsuzluk, kızgınlık göstermek kabul edilemez. İnsan haklarına saygı, Avrupa Konseyi tüzüğüne belirtildiği gibi bölünemez. İşte buna dayanarak 6 Kasım seçimleri şimdiden mahkum edildi.

D.T. Son aşamada generallerin kurmak istedikleri rejim demokratik bir yönetim midir?

C.D. Şimdiye kadar yapılan adli ilirkişi raporu yeni Türk Anayasası'nın Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine Avrupa Konseyi Tüzüğüne uyduuna çekimsiz tavırla bakmıştır. Senika ve Siyasi Partilerin faaliyetlerini elirleyen yasalar ve yeni seçimleri izleyen yöntemler, generallerin ırmak istedikleri yönetimde hiçbir demokratik değere yer olmadığını istermekte yeterlidir.

D.T. Avrupa konseyi tüzüğü Türkiye'de olup biteni nasıl açıklıyor?

C.D. Avrupa Konseyinin temelini işturan prensipler Türkiye'de hergün imeniyor. Bu, yargı gücünün bağımıında, basın yayın özgürlüğünün ırlandırılmasında, toplumsal hakın çinlenmesinde, dernek, birlik

kurmada, düşünce özgürlüğünde ve azınlıkların, örneğin Kürtler'in kültürel benliklerine saygıda açıklıkla görülüyor.

Buna rağmen Meclisin büyük bir çoğunluğu, 12 Eylül 1980'i getirenlere karşı çabuk davranıp onlara safca önerilerde bile bulundu. Demokrasiye ve beraberinde içerdiği zorlukları bilmeyen alanlardan aldıkları yanıtlar küçümseyici oldu.

Bu nedenle, Milli Güvenlik Konseyi'nin keyfi iradesinden çıkacak olan bir kuyruk meclis bize, Avrupa Konseyi Meclisine muhatap olamaz. Öz benliğimize dokunur.

D.T. Demokrasiye dönüşün altında yatan nedir?

C.D. 15 aday partiden sadece üçü katılıyor seçimlere. Birini yöneten generaller yakın bir başbakan yardımcısı. İkincisini yöneten konsey başkanlığı müsteşarı. Üçüncüsünü yöneten ise eski bir general. Hepsi aynı çamurdan. Eski parlamenterlere gelince her türlü politik eylemden uzak tutuluyorlar.

Sağdan olsunlar, soldan olsunlar 16 eski politikacının dışarı çıkardıkları bildiriye değinmek gerek. Bildiri 6 Kasım'da yapılacak seçimlerle ilgili olarak ABD ve Avrupa'yı Türkiye'de militarizm ve demokrasi arasındaki savaşta tarafsız kalmalarının sağhyacağı sonuçlara karşı uyarıyor.

Yapılacak seçimlerle yakın bir gelecekte demokrasinin yerleşeceğine dair belirtilerinin olduğunu inanmak için ya kör ya da taraflı olmak gerek. Bunu ileri sürenlerin tek gerekçesi Türkiye'nin bir NATO üyesi olmasıdır.

"Demokrasi Savunucusu" NATO Türk yönetimini tüzüğü ile nasıl bağdaştırıyor?

C.D. NATO banışı korumak ve demokrasiyi savunmak için kurulmuş! Fakat şu da bir gerçek ki NATO faşist Portekiz'le olduğu kadar Yunan Albayları Cuntası ile de anlaşmayı başarmıştır.

D.T. 3 sene beklemek Avrupa Konseyinin itibarını sarsmaz mı?

C.D. Meclisimiz 3 sene beklemekle insan haklarının koruyucusu niteliğini yitirir duruma geldi. Türk halkına olan dostluğumuz ve dayanışmamızın ışığında, demokratik değerlerimize saygıya verdiğimiz önemi de göz önüne alarak sorumluluklarımızı yüklenme zamanı geldi. İtibarımızı kaybetmemek için 6 Kasım'da yapılacak sözüm ona seçimleri şimdiden mahkum etmek zorundaydık.

D.T. Cumhurbaşkanı Evren "ordumuza ihtiyaçları olduklarından ve içişlerimize karışmayı sevindiklerinden bizi Avrupa Konseyinden çıkaramazlar" diyor. Ne dersiniz?

C.D. Bugün insan haklarına saygı konusunda Sovyetler Birliği Şili, Güney Afrika üzerine söylenen aynen Türkiye için de geçerlidir. İnsan haklarına saygıda titiz davranmak bir devletin iç işlerine karışmak demek değildir. Üstelik Türkiye Avrupa Konseyi tüzüğünü imzalamış bir ülkedir. Politikadan tek bir şey anlamadığı görülen Evren Avrupa Konseyi Tüzüğüne daha da az biliyor olacak ki,

Konseye üye her ülkenin bu tüzüğe uyma disiplinine saygılı davranması gerektiğinin bilincine varamıyor.

Avrupa Konseyinin Parlamenterler Meclisinin Türk Hükümetini mahkum etmesi ne bir ülkenin iç işlerine karşına nede baskıda bulunma arzusudur. Bu mahkumiyetin belirtmek istediği Konsey üyesi tüm ülkelerin Konsey tüzüğü ve Avrupa İnsan Hakları sözleşmesine saygıda aynı düzeyde bulunmalarını sağlamaktır. Avrupa Konseyinde otoriter bir rejime yer yoktur.

Yeni Anayasa ve ona bağlı olarak siyasi partileri, sendikaları, üniversiteleri, basın yayını kapsayan yasaların çıkarılmasından beri bugünün Türkiye'si ve Doğu Almanya arasında bir fark yoktur. Eğer bir fark varsa o da bildiğim kadarıyla Doğu Almanya hapishanelerinde tutuklulara işkence yapılmamaktadır. Hiç bir kimse Doğu Almanya'nın Avrupa Konseyine girmesini önerilebilir!

Türk ordusunun batı askeri bloğuna olan katkısına gelince general Evren NATO ve Avrupa Konseyini karıştırıyor. Avrupa Konseyi üyesi 9 ülkenin NATO askeri anlayışında bulunmadığını unutuyor. Askeri strateji ve İnsan Haklarını birbirine karıştırmamak gerek. Geçmişten aldığımız dersler gösteriyor ki bu iki kavram bağdaşmaz.

Parlamenterler Meclisinin yada Bakanlar Komitesinin cesaretine gelince, bunun yanıtını Ankaranın askeri çetesi Ocak ayında alacak gerici yönetimlerde, insan haklarının çinlenmesini afeftmeye hazır olan tutucu parlamenterler de Ankara'nın yeni Sezar'ı tarafından kendilerine yapılan bu hakareti gerektiği gibi değerlendireceklerdir.

Bana gelince bu konuda tavrım 12 Eylül 1980 tarihinden beri biliniyor. Demokratik olmayan bir Türkiye'nin Avrupa Konseyinde yeri yoktur.

Avrupa Konseyi'nin 35. olağan toplantısında Türkiye hakkında aldığı karar metni

MECLİS

1. Geçmişteki tavrını ve Türk hükümetine yaptığı çağrıları hatırlatıp,
2. Bunların hiç birine olumlu yanıt verilmediğini saptadıktan sonra ki özellikle,

 - a) yeni anayasanın uygulanması tam demokratik bir şekilde yapılmadı,
 - b) Anayasaya göre çıkarılan yasalar, özgür bir tartışmanın ürünü değildir.
 - c) Milli Güvenlik Konseyi adı geçen yasaların kendine tanıdığı yetkileri siyasi partilerin özgürce kurulmalarını engellemeye kullandı,
 - d) Sıkıyönetim kaldırılmadı ve İnsan Hakları Avrupa Komisyonu tarafından tanınan haklara aykırılıklar hala devam etmektedir.

3. Büyük sayıda ideolojik suç tutuklusunu ve hapishanelerdeki yaşam koşullarını üstüne ileri sürülen yasalardan dolayı Türkiye'de insan haklarının durumuna karşı duyduğu kuşkuyu yenileyip,
4. Tüm düşünce tutuklularının durumunun yumuşatılıp ve birçok hapishanede açlık grevinde olan tutukluların kurtarılması yönünde, başkanının Türk devlet şefine yaptığı çağrısını kendine mal ederek,
- 5: Bu çağrıya Türk sorumlularının gösterdiği vurdum duymazlıktan duyduğu üzüntüyü ve sürprizi vurgulayıp,
6. Üniversitelerin öğretme ve vicdan özgürlüğüne aykırı olan aykılmalarından kaygılanıp,
7. Basın yayını özgürlüğünün demokratik yönetimlerin temel unsurlarından biri olup, Türkiye sorumlularının özellikle seçim öncesi bir devirde bazı yayın organlarına karşı uyguladıkları baskı kararlarının demokrasiye dönüşü köstek olacağından emin olduğunu vurgulayıp,
8. İnsan Hakları Avrupa Komisyonunda görüşülen davaların en kısa zamanda sonuçlanmasına gösterdiği ilgiyi belirtip,
9. Avrupa Konseyi Üyesi her ülkenin halkın oyunu özgürce kullanabileceği seçimler düzenlemekle görevli olduğunu, Türkiye'nin bu yükümlülüğe saygılı davranmayacağını daha önce açıklananlardan anlaşılacağını belirtip,
10. Türk halkının demokrasiye dönme yolunda siyasi olgunluğa sahip olduğunu ve gerçek bir parlamenter demokrasinin kurulmasını isteyip, Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisindeki yerini alacağı bilincinde olduğunu açıklayıp,
11. Türk yasalarının Avrupa Konseyi tüzüğü ve Avrupa İnsan Hakları sözleşmesi hükümleri ile bağdaşabilirliği konusunda üç tarafsız anayasa uzmanının yazılı görüşleri geldiğinde, Meclisin Avrupa Konseyi tüzüğünün 8. maddesinin uygulanması için bakanlar konseyine öneride bulunabileceği hakkına sahip olduğu tekrarlanıp,
12. Şimdiki koşullar ve elde olan bilgiler ışığında 6 kasımda Türkiye'de seçilecek parlamentonun Türk milletini demokratik anlamda temsil edecek nitelikte olmayacağını ve bu nedenle yeni Türkiye parlamentosunun Avrupa konseyi genel kurul çalışmalarına heyet ile katılmalarının geçerli olmayacağını bildirip,
13. İlgili komisyonlarını Türkiye'deki gelişmeleri yakından izleyip 84 Ocak ayında yeniden karar vermekle yükümlü kılar.

Dernekler yasası MGK'ca kabul edildi

Milli Güvenlik Konseyinin kabul ettiği yeni Dernekler Yasası, dernek kurma, kurulan dernekler üye olma konularında geniş kısıtlamalar getiriyor. Ayrıca derneklerin faaliyetleri de bu yasayla büyük ölçüde denetim altına alınıyor.

Yasa, 18 yaşından büyük herkesin dernek kurabileceğini belirttikten sonra, kimlerin dernek kuramayacağını açıklıyor. Dernek kurması yasaklananlardan bazıları şunlar: siyasi ve ideolojik suçlardan mahkum olanlar, ilk ve orta dereceli okullarda öğrenci olanlar, öğretmenler, okul yöneticileri ve diğer eğitim personeli, yargı mensupları, mülki idare amirleri ve kolluk kuvveti mensupları. Ayrıca, kapatılan derneklerin yöneticileri ile bir siyasi partiden çıkarılan, bir siyasi partinin kapatılmasına neden olan parti üyeleri 5 yıl süreyle dernek kuramayacaklar.

Derneklerle ilgili getirilen kısıtlamaların bir kısmı da şöyle: dernekler ikametgahları ve faaliyetleri için gerekli olandan başka taşınmaz mala sahip olamayacaklar; satın alma, bağış veya vasiyet yoluyla edindikleri fiilen taşınmaz malları İçişleri Bakanlığınca bildirecekler; derneğin ihtiyacından fazla olduğu belirlenen taşınmaz mallar İçişleri Bakanlığının uyarısı üzerine paraya çevrilecek; dernekler tüzüklerinde gösterilen amaçlar dışında faaliyet gösteremeyecekler; bir örneğini 24 saat önce bölgenin en büyük mülki amirliğine vermeden bildiri dağıtamayacaklar.

Yasaya aykırı faaliyette bulunan dernek üyelerine verilecek cezalar da yeni yasayla arttırılıyor.

Halen mevcut konfederasyon, federasyon ve derneklerin, yasa yürürlüğe girdikten sonra 6 ay içinde kendilerini yeni yasaya uydurmaları istendi. Buna göre, dernekler genel kurula gidecekler ve tüzüklerinde gerekli değişiklikleri yapacaklar. Yeni tüzüklerin 4 örneğini ve taşınmaz malların tapu ve vergi kayıt örneklerini mülki amirlere verecekler.

Cezaevi idaresine karşı iki kez ayaklanarak hüküm giyenlere şartlı salıverme hakkı yok

Cezaevlerinin yönetimine ve cezaların infazına ilişkin tüzükte yapılan değişiklikler tutuklu ve hükümlüler açısından birçok yenilikler getirdi. Yeni tüzüğe göre;

Cezaevi idaresine karşı iki kez ayaklanarak hüküm giyenler, kapalı infaz kurumlarında 4 kez disiplin cezası alanlar, disiplin cezasıyla iki kez kapalı infaz kurumlarına gönderilenler, şartlı salıvermeden yararlanamayacaklar,

Atatürk ilkeleri dışındaki ideolojik yayınlarla, müstehcen görülenlerin cezaevlerine sokulmalarına izin verilmeyecek,

Hapis cezaslarında ceza süresinin üçte ikisini, ömür boyu hapis cezaslarında 24 yılını yatan hükümlüler, şartlı salıvermeden yararlanacaklar,

Hükümlü ve tutukluların akrabalarından başka kimse ziyaret edemeyecek,

Hükümlü ve tutuklular, kapalı kurumlarda 15 günde bir, açık ve yarı açık kurumlarda, çocuk cezaevlerinde ve çocuk işah evlerinde haftada bir gün ziyaret edilebilecek,

Hükümlülük süresinin en az üçte birini iyi halle geçirenler, Adalet Bakanlığınca da uygun görülürse, yol dışında üç gün izin alabilecekler.

Para cezası bir gün 300TL olmak üzere hapis cezasına çevrilecek. Hükümlüler, para cezasından çevrilen hapis cezası yerine istekleriyle yerel yönetimler, devlet, KİT'ler ve çeşitli kamu kuruluşlarında çalıştırabilecekler.

Böylelikle şimdiye kadar uygulanan bu durum tüzükte yapılan değişikliklerle yasallaşmış oldu.

Neonazilere karşı eylem birliği

Neo Naziler 26.10.1983 tarihinde yapılacak olan Almanya-Türkiye Milli maçını bahane ederek; maçın yapılacağı Batı-Berlin'de büyük eylem hazırlığı içersine girdiler. Dağıttıkları bildiriler ve yaptıkları toplantılarda; artan yabancı düşmanlığından yararlanarak istenmeyen halk ilan edilen Türkülilere karşı tam bir savaş provası içindeler.

"Auslander Raus" sloganları altında yabancılara karşı olan tüm kişi ve kuruluşları birleştirmeyi amaçlayan Neo-Naziler, maçın yapılacağı gün Stadyum ve Türkülilerin yoğun olduğu bölgeleri bir savaş alanına çevirmenin hazırlığını sürdürüyorlar.

Neo-Nazilerin bu eylem planlarını boşa çıkarmak amacıyla tüm demokrat devrimci örgüt ve kuruluşlar eylem birliği yapma doğrultusunda çalışmalarını yoğunlaştırdılar. 10.10.83 tarihinde BİR-KOM'un çağrısı üzerine 30 Türküli ve Alman örgütünün katıldığı bir toplantı düzenlendi. Aynı toplantı 24.10.83 tarihinde tekrar yapılacaktır.

22 Ekim'de Özel Spor Kültür Evi'nin çağrısı üzerine Neo-Nazilere karşı 20 Spor Klübünün katılacağı bir spor turnuvası yapılacaktır.

Maçtan sonra yabancı düşmanlığına karşı sokak şenlikleri yapılacaktır. 25 Ekim'de saat 17'de Birkenfeld Platz'da SPD, İGM, GEW, BİR-KOM ve diğer gurupların katılacağı bir miting yapılacaktır. Yine 25 Ekim'de Neo-Nazilerin yapacağı gecenin yapılmaması için tüm demokratik kuruluşlar eylem birliği yapacaktır.

Neo-nazilerin Türkiye-Almanya milli maçı dolayısıyla yaratmaya çalıştıkları terör ortamına karşı tepkiler sürüyor. Berlin Belediye Başkanı Richard von Weizsäcker, konuyla ilgili bir televizyon konuşması yapma gereğini duydu. F.Almanya'da bir Belediye Başkanının bir milli maça ilgili tele-

Milli futbolcu Lothar Matthäus :

Futbola evet- Nazi terörüne hayır!

26 Ekim günü F.Almanya ve Türkiye milli takımları Batı-Berlin'de karşılaşacaklar. Neo-Naziler Türk futbolseverlerine karşı saldırılar planlıyorlar. Milli futbolcu Lothar Matthäus tüm futbolseverlere çağrı yapıyor:

sevgili futbolseverler!"

Neo-Naziler F.Almanya'nın kimi şehirlerinde bildiriler dağıttılar ve futbolseverleri, 26 Ekim'de Batı Berlin'de yapılacak olan F.Almanya-Türkiye milli maçına gitmeye çağırdılar. "Yabancılar dışarı, Yabancıları Almanya'dan dışarı atın. Bizi ancak zor kurtarabilir." Bildirilerinin de bunlar yazılı. Onlar maç sırasında ve sonunda yabancı futbolseverlere karşı saldırılarla onları korku ve kabus yaratmak istiyorlar.

Milli futbolcu olarak tüm taraftarları çağırıyorum:

Neo-Nazilerin oyununa gelmeyin "Zyklon B", "Borussenfront", Adlerfront" ya da "Löwe" gibi sözde futbolsever klüplerinin istediği tek şey terör yaratmaktır. Bu "Futbolsever klüplerinin" stadyumlarımızda yeri yoktur. Bu "taraftarlar" maçı seyretmek istemiyor. Onlar için futbol tamamen önemsizdir. Onlar sadece futbolseverlerin coşkusunu kötü amaçları için kullanmak istiyorlar.

F.Almanya'daki Türk hemşerilerin herkes gibi burada yaşamaya hakkı vardır. Onlar onyıllar boyunca burada yaşadılar ve çalıştılar. Emekleriyle bu ülkedeki refah düzeyine katkıda bulundular. İşsizliğin suçlusu onlar değildir.

Biz çimlerde koştuğumuz futbolcular centilmence bir maç sergilemek istiyoruz. Biz kazanmak istiyoruz. Tüm taraftarları, centilmen seyircileri olmaya, takımımızı tezahürat yapmaya fakat Türk taraftarlarının kendi takımlarına tezahürat yapmalarına olanak vermeye çağırıyorum. Ancak bu şekilde gelecekte de futbol oynayabiliriz. Neo-Naziler ve saldırganların orada yeri yoktur.

Sporcu selamla
Lothar Matthäus
Milli futbolcu

Tersane krizi, HDW ve AG-Wesser'de işgaller

Geçtiğimiz Eylül ayının 12'sinde yabancı ve Alman işçiler, gemilerin yapıldığı HDW(Howaldtwerke-Deutsche Werft) yi işgal ettiler. İşgalden 9 gün sonra işverenin uyguladığı ağır baskılar sonucu, işçiler işgal eylemine son vermeyi kararlaştırdılar.

Buna paralel olarak da Bremen'de bulunan AG-WESER tersanesinde de 19 Eylül'de bir işgal eylemi gerçekleşti. Buradaki işgal eylemi de ancak sekiz gün sürdü.

İŞGALLERE NASIL GELİNDİ

Bugüne kadar hesapsızca yapılan Kapasite Genişletilmesi, konjoktürün yükselmeye sebep olmuştur. Bu da talep edilen gemi sayısına göre oldukça yüksektir. Halbuki Güney Kore ve Tayvay'da yapılan gemiler ucuz mal olmuş, bu da oradaki işçilerin işgüçlerini ucuz satmaya zorlanmalarından ileri gelmektedir.

Şimdi ise Almanya'da denemek (daha doğrusu yapılmak istenen) şeyi; kapama ve işten çıkarmalarla fazla kapasiteyi ortadan kaldırarak ve tersanelerin tekrar uluslararası rekabete yer almalarını sağlamaktır.

Eğer tersanelerden aşağı yukarı 15 bin işçi çıkarılırsa Alman Devleti bunlara nakdi yardım etmeye hazır. HDW, bir devlet tersanesi olduğu için Alman Devleti burada işten çıkarmaların ve kapamaların bir ön hazırlığını yapıyor.

HDW'deki işçi temsilciliğine işten

çıkarılması gereken 1354 kişinin ismini kapsayan bir liste Tersane yönetimi tarafından sunulmuştur. Yıllardan beri burada çalışan işçilere verilmesi öngörülen tazminat ise oldukça azdır. (Kişi başına 10.000DM.)

600 kişinin daha işten çıkarılacağını ve tersanenin artık gemi yapımı yerine sadece tamir için kullanılacağını ve daha sonra kapatılacağını duyan işçiler fabrikayı işgal ettiler. 9 gün boyunca Hamburg'taki SPD Senatosundan ve Hükümetten yardım beklediler.

Talepleri şunlardı:

-Gemi yapımının sadece Kiel-Ter-

NEREDEN NEREYE!..

Sıcak günler ve biz..

Melike DEMİRAG

Koskocaman, kapkara bir saatli bombayı getirip oturma odanızın ortasına koysalar ne yapardınız?... Üstelik tık-tık işleyip duran bir bomba, hangi saniye patlayacağı belli değil. Belki bir hafta sonra, belki üç saniye!.. Ne yaparsınız?..

Soru bile komik, değil mi?... Tabii ki kaptığınız gibi fırlatırsınız pencereden dışarı... Kendinizin, çocuk-çocuğunuzun canını kurtarmaktan başka hiçbir şeyi gözünüz görmes. Bir saniye bile tereddüt etmezsiniz... Sağcı da olsanız aynı şeyi yaparsınız, solcu da; kadın da, erkek de... Sizinle birlikte bütün evi de havaya uçurabilecek, bütün komşularınızı da sizinle birlikte ufacık edecek böyle bir tehlikeye karşı; kim olursanız olun, düşünceniz, inançınız ne olursa olsun, tepkiniz aynı olur.

Peki, ya öğrenseniz, duysanız ki, bir yerde üçbeş kişi toplanmış, bu bombayı sizin eve nasıl ve ne zaman koyacaklarını tartışıyorlar, tepkiniz ne olurdu?... Biri diyor ki:

"Hemen şimdi koyalım, canımız isteyince patlatabiliriz."

Öteki itiraz ediyor:

"Yok, yok.. Şimdi hemen koyarsak, evde oturanlar tepki gösterir. Öteki mahalledekilerle pazarlık sonuç vermezse o vakit koyacağız" deriz. Nasılsa pazarlıkları yokuşa sürmek kolay!..

İşte böyle böyle tartışmalar duysanız, o vakit ne yaparsınız?..

"Haa, iyi o vakit.. Siz tartışın, sonucu bana bildirin"... mi dersiniz, yoksa:

-Yahu siz çıldırdınız mı?... Bombayı koyacağınız yer benim odam, gümbürtü benim çocuk çocuğumun başında patlayacak!.. Alın terimimiz karşılığında üç-beş kuruş ekmeke parası alacağız diye canımızı, çocuk çocuğumuzun canını sizin keyfinize bırakmam, OLMAZBÖYLE ŞEY... mi dersiniz?... Bombayı koymalarına-elimizden geldiğince- karşı mı koyarsınız?..

"Alay mı ediyorsun, tabii ki karşı koyarım, izin vermem..." diyeceksiniz besbelli.. Kim aksini düşünebilir?..

Öyleyse ne duruyorsunuz... Öyleyse ne duruyorsunuz?..

Almanlar, Reagan'ıyla, Thatcher'ıyla; Kohl'uyla, Strauss'uyla, kendi halklarının da, dünyanın da gözünün

içine baka baka, işte bu pazarlığı yaptılar, karar aldılar bile.. Füzeler yerleştirilecek!.. Haydi bakalım, artık varlığımızı göstermenin sırasındır..

Hangi varlığımızı?... Avrupa'daki Türküli Komünistlerin, sosyalistlerin varlığını mı?... Hayır çok daha geniş!..

Onlar ve demokratların, yurtseverlerin varlığını mı?... Hayır, çok daha geniş!..

Kadın, erkek, çocuk, sağcı, solcu, koyu müslüman, dinsiz, genç, ihtiyar, Fenerbahçeli, Galatasaylı, Nigde'li, Kars'lı, sünni, alevi...kısacası hepimizin, topluca 1,5 milyon insanın varlığını göstermenin zamanıdır... YAŞAMAK İSTEDİĞİMİZİ göstermenin zamanıdır... Bu füzeler tepimizde patladığında hiçbir fark gözetmeyecek aramızda.. Çoluk-çocuk, sağcı-solcu hepimizi aynı şekilde öldürecek.. O halde hep birlikte dikilmeliyiz karşılına... Yaşadığımız ülkelerin demokrat güçlerini yalnız bırakmamalıyız... Sakın şunu demeyin:

"Benim politik kuruluşum zaten bu işin içinde.. Sen daha ne çağrısı yapıyorsun?... Gelen gelir, gelmeyen gelmez!.."

"Ben, zaten gelecek olanlara değil, "Bu iş komünist işi" diye yan çizemeye sesleniyorum... Ama "Fırsat bu fırsat, kendi politikamın sloganını birkaç kere daha duyurayım" diye çok ince hesaplar düşünen kişilere de seslenmek istiyorum..

"Canım ben olmasam da iş yürür, o kalabalıkta ben eksik olsam ne fark eder" diyenlere sesleniyorum. Ama "Bu küçük burjuvalarla yan yana yürümek şanımıza yaraşmaz" diye düşünenlere de seslenmek istiyorum...

"Bombalar kimleri öldürecekse" HEPSİNİN BU GÜNDE YERİ VARDIR. Onları çağıralım, anlatalım... Tam tersini yapmayalım, kaçırı-

maya uğraşmayalım!.. Anlatmaya, ikna etmeye çalışalım; küçümsemeye, aşağılamaya değil!..
22 EKİM Cumartesi BONN'da BERLİN'de, HAMBURG'da, ULM-STUTGART'ta en aktif, en coşkulu katkı bizden gelmeli.. Çünkü biziz Faşizm'in acısını yüreğinde en taze

sanelerinde değil Hamburg tersanelerinde de devam etmesi,

-Verilen çıkışların geri alınması.

İşçiler bu taleplerine olumlu bir cevap alamayınca işgali sona erdirmek zorunda kaldılar. Şu anda çıkışlar verilmiş durumda. Daha sonra öğrendiğimize göre, HDW yönetimi tarafından süresiz işten çıkarılmaya da tehdit edilmişlerdir. Bu da işçilerin iki ay süreyle Arbeitsamt'dan işsizlik parası alamamaları demektir. Bu tehditle amaçlanan diğer bir şey işçilere tazminat ödememektir.

Yabancı işçilerin durumu da pek parlak değil. Bu olaydan en çok etkilenenlerin başında yine yabancı işçiler gelmektedir. Çünkü çoğunun iş mü-sadesi HDW dışında hiş bir iş yeri için geçerli değil. Bu yolla onların ülke-lerine tazminat ödenmeden gönderil-meleri kolaylaşmış olacaktır.

Burada bizlerin de(Hamburg'daki solcular) bir eksikliği taşıyan, önemli ve bir o kadar da özgül bir olaya değinmeden geçemeyeceğiz. Çünkü olay Türküli sol açısından dikkate alınmalıdır:

HDW'deki işçi temsilciliklerinde ilericilerin varlığından bahsedilemez. Buna karşı gericilerin oldukça etkinlikleri var. Bu da kendisini son işgal eyleminde somut bir şekilde gösterdi. Eylemin devam edip etmemesi konusunda yapılan bir oylamada faşist işçi temsilcisinin özel çabasıyla Türk işçilerinin hemen hepsi olumsuz oy kullandılar.

Bu bizlerin örgütlenme konusunda ne kadar "duyarlı" davrandığımızın kötü bir örneğidir.

Dünyanın en modern tersanelerinden Bremen'deki AG-WESER tersanesinden ise 2000 kişi çıkarıldı. Bu tersane de kapatılma tehlikesi ile karşı karşıya.

duyanlar.. En önde olmak bize yarar..

BİRAZ DA FUTBOL

26 Ekim'de Berlin'deki Türkiye-Almanya milli maçı, futboldan çok öte bir anlam kazandı... "Ne sağcıyım, ne solcu; Futbolcuym, futbolcu.." diyen, politikadan öcü gibi kaçanlarımız bile, hayatın acı gerçeğiyle bugün karşı karşıya..

Politikadan kaçıp spora sığınmak da çaresiz.. İşte Futbolun arkasına sığınan Alman Yeni-Nazileri açıkça ilan ediyorlar:

"Alman Alman kalır, Domuz domuz kalır!.. (Domuz biz imişiz) Türklere kaç defa ihtar ettik, kendi isteğinizle defolup gidin, yoksa biz sizi defetmeyi biliriz... 26. Ekimdeki Türkiye-Almanya maçıyla, açık saldırımızı başlatacağz!.."

25 Ekimde, Berlin'deki -aklı başında yüze yakın kuruluş- hep birlikte bir aksiyon düzenliyor... Sağıyla, soluyla, kadınıyla, erkekleriyle orada olmalıyız... Sakın söyle deme:...

"Sen tanınmış birisin, şarkı söyleyerek katkı ol.. Benim katkımın ne önemi var ki?.."

"Bir sürü Alman kişi ve kuruluş toplanmış.. Ama bizim yurttaşlarımızın hepsi yukarıdaki gibi düşünmüş ve katılmamış, ortaklık tek Türküli yok.. Bunun utancını ayıbını taşıyabilir miyiz?.." İşte her birimiz, BU AYIBIN BİR BUÇUK MİLYONDA BİRİ düşüyor..

22 Ekimde BONN'da, BERLİN, HAMBURG, ULM-STUTGART'ta, 25 Ekimde BERLİN'de...

LAYIK MIYIZ?

"Her ulus layığını bulur" diye ünlü bir söz var..

Bir türlü kabul edemiyorum layığının böyle olduğunu..

Bunun tersini, 22 Ekimde, 25 Ekimde ispatlayacağımıza inanmak istiyorum..

Ve 5-6 Kasım'da, gene Berlin'de, Türkiye'deki seçimlerin içyüzünü sergileyecek eylemlerimizde -HIÇ AMA HIÇBİR FARK GÖZETMEKSİZİN- bir araya geleceğimize inanmak istiyorum..

Hayal mi bunu ummak?... Sevgilerle,

BM.'lerin ilticacılar komisyonu raporu

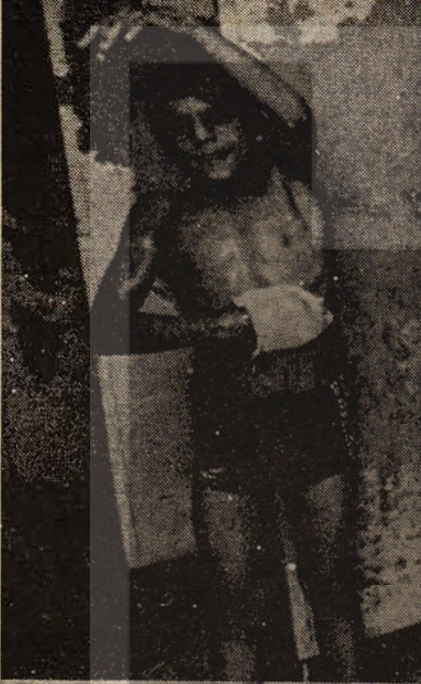
Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği uzmanlarının F.Almanya'da iltica uygulaması ile ilgili hazırladıkları bir rapor, F.Alman İçişleri Bakanı F.Zimmermann ile BM. Mülteciler Yüksek Komiserliğinin arası- nın açılmasına yol açtı. Zimmermann ile Komiserlik arasında yapılması planlanan bir görüşme, rapor yayınlandıktan hemen sonra F.Alman İçişleri Bakanlığı tarafından gerekçesiz iptal edildi, Zimmermann BM. Mülteciler Yüksek Komiserliğinin raporu geri almasını istedi. Frankfurter Rundschau gazetesinde bir özeti çıkan rapordan alıntılar aşağıda yayınlıyoruz:

"İlticacıların F.Almanya'da toplu olarak barındırıldıkları yerler, eski askeri barakalar, okullar ve hastanelerden oluşuyor. Ziyaret ettiğimiz ilticacı kamplarında mobilyalar eski ve kırık-dökük, ısınma yetersiz, sağlık koşulları kötüydü.

...Beslenme bir sabah kahvaltısı, sıcak öğle yemeği ve soğuk akşam yemeğinden oluşuyor. Yemeklere gelmeyenler cezalandırılabilir...Bazı kamplarda mutfağa girmek yasak, odalarda yemek pişirmeye de izin verilmiyor...İlticacıların yemeklerini kendilerinin pişirdiği kamplarda, ya yemek parası, ya da yiyecek malzemesi dağıtılıyor. Bu son durumda çocuklara yeterince süt, meyva ve meyva suyu verilmeyeceği yolunda şikayetlerle karşılaştık.

Kamp sakinleri, ilticacılar arasında psikiyatri bölümüne nakil, intihar teşebbüsü ve intihar türünden olayların yaşandığını söylediler...İlticacıların genel depresif hali bizim de dikkatimizi çekti. Uzun süre pasif kalmanın etkileri, gelecekte emin olamamak, çevreden izole olmak, geri gönderileceği endişesi ile yaşamak, günden güne güvensizliğin ve endişelerin büyümesi gibi olgular hepsinde açıkça görülüyor.

diğer Avrupa ülkelerinden gelenlere yöneliktir. Doğu blokuna dahil Avrupa ülkelerinden gelenlere kapılar her zaman açıktır, ayrıca diğer Avrupa ülkelerinden gelenler de alınabilirler...

...1981'den beri, ilticacıların uyumunu kolaylaştıracağı endişesi ile, kamplarda lisan öğrenimine de izin verilmiyor.

Cevre halkıyla ilişkiler:

Pratikte böyle bir ilişki söz konusu değil. Lisan kurslarının eksikliği, çalışmaya yasağı, kampların kırsal kesimde olması (ki buralarda halk yabancılarla karşı daha olumsuz tavır takınıyor) gibi nedenlerden dolayı ilticacılar çevreden tamamen soyutlanmış durumdalar. Yetkililerin istediği de zaten bu...

Federal Sosyal Yardım Kanunu, ilticacıların da, işsizlik yardımı alan Almanlar gibi toplum yararına işlerde çalıştırılmalarını öngörüyor. Ancak, ilticacılar bu işin karşılığı olan ücret ödenmiyor, sadece saat başına 1-2 Mark gibi bir para veriliyor. Gösterilen işte, bu koşullarda çalışmak istemeyen ilticacının aldığı sosyal yardım kesiliyor.

...Zirndorf'da ilticacılarla ilgili Federal Dairenin yeni yöneticisi Norbert von Nieding'le görüştük.

Norbert von Nieding, F.Alman yetkililerin ve halkın ilticacılarla ve yabancılarla yaklaşımı konusunda çok açık bilgiler verdi bize:

...F.Almanya'nın iltica politikası ilk sırada Doğu Almanlara, daha sonra

ki tarafından dışlanma türünden olayların ilticacılar üzerindeki kötü etkileri ve gelecek konusunda umutsuzluk hepsinde açıkça görülüyor. İlticacıların psikolojik durumlarının kötüleşmesi, bu insanlarda ister istemez ortaya çıkan topluma karşı tavır alma ve toplumu reddetme duygularıyla birleşince, gelecekteki bir uyumun olasılığı da iyice azalıyor. Bu durumun asıl kurbanları da, ne ülkeye dönme, ne de başka bir ülkeye gitme olanakları olmayan gerçek politik ilticacılar...

Bonn'daki şubemizin geçmiş dönemlerde yapmış olduğu çeşitli uyarılara rağmen, F.Almanya'da ilticacıların barındırıldıkları tesislerde şartların bu kadar kötü olduğunu gözlerimizle görmeden önce bilmiyorduk. Kamplarda yaşam şartlarının bu derece kötü olması asıl problem de değil. Örneğin İtalya'daki Latine ve Avusturya'daki Traiskirchen kamplarında yaşam şartları daha da kötü, ama burada kalanlar bunun geçici bir dönem olduğunu biliyorlar, kamplarda iyi bir atmosfer var ve birçok gönüllü kuruluş da ilticacılar için manevi, gerekse maddi yardımda bulunuyor. F.Almanya'daki kamplarda ise psikolojik hava ve gelecekle ilgili yönelimler buralardakinden tamamen farklı ve gerçek bir endişe kaynağı."

İlticacılar sorunu Almanya basınında

Cemal Kemal Altun'un hayatına kendi isteğiyle son vermesi ve aynı günlerde yayınlanan B.M. Mülteciler Yüksek Komiserliği'nin F. Almanya'da iltica uygulamaları ile ilgili raporu, Alman basınının ilgisinin ilk kez ilticacılar sorununa yönelmesine yol açtı. F. Almanya'daki mülteci kamplarını gezen, ilticacılarla raporlar yapan bazı Alman gazeteciler, ülkelerindeki iltica uygulamalarının işkence ve baskıdan kaçan insanlara sığınak olmaktan ne kadar uzak olduğunu, F.Almanya Anayasasında tanıyan iltica hakkının pratikte ne kadar kısıtlı ve tek yönlü uygulandığını gördüler.

Stern dergisi muhabiri konuyla ilgili yazısında "ülkelerinden hapisten kaçan insanlar, burada cezaevi koşullarını aratmayan bir yaşam sürdürmek zorunda kalıyorlar" derken, Frankfurter Rundschau gazetesi de "F.Almanya, büyük çabalarla düzelmeye çalıştığı, dünya kamuoyundaki kötü şöhretini yeniden kazanmak üzeredir" şeklinde yorum yaptı.

Türkiyeli ilticacılarla bir röportaj

Münih'te yayınlanan bir gazete, Eylül ayı içinde 10 kadar Türkiye'li ilticacı ile bir röportaj yaptı. Gazetecilere kamplardaki yaşam koşulları ile ilgili bilgi veren ilticacılar, "Buralarda yavaş yavaş yok ediliyor. Yaşamımız patates yemek ve uyumaktan ibaret" dediler.

Bir Kürt ilticacı, önce neden ve nasıl kaçtığını anlattı, sonra da Alman havaalanında kendisine yapılan muameleyi. Şimdi Neuburg toplama kampında kalan ilticacı, kamp koşulları şöyle anlattı. "Ayda 50 Mark cep harçlığı veriyorlar. Hayvanlardan daha kötü bir yaşamımız var. Bir odada 4-5 kişi kalıyoruz, banyo yok, mutfak yok, her taraf pislik içinde. Görevliler bize çok kötü muamele ediyor, emir kulu gibi kullanıyorlar. Söylediklerini yapmazsak, bir günlük yiyecekler bir hafta idare etmek zorunda kalıyoruz. ... Burada her gün ölüyoruz."

Bir başka ilticacı ise, Türkiye'de işkence gördüğünü, suçlandırıldığı olayın failinin bulunması üzerine geçici olarak serbest bırakıldığını, bütün bunları Alman yetkililere, belgelerle ispatladığını, buna rağmen 3 senedir iltica dilekçesine cevap alamadığını anlattı.

Solingen'de yabancılar haftası düzenlendi

Solingen'de 24-25 Eylül'de yabancılar haftası, çeşitli uluslardan insanların kültür ve sanat sergileri ile başladı. Türkiyeli guruplardan DIDIF, Devrimci İşçi, Türk Halk Derneği ve Türk Alman Dayanışma Derneği katıldı.

Havanın da güzel oluşunun etkisiyle ilgi oldukça fazla oldu. Bunun yanı sıra çeşitli ulusların mutfakları ile birlikte; Türkiyelilerin döner, tatl ve çay'ı oldukça ilgi çekti.

24 Eylül Cumartesi günü Solingen Belediye Başkanı'nın konuşması ile

başlandı ve çeşitli müziklerin dinlenmesi ile devam edildi. 25 Eylül Pazar günü ilgi adeta fazla oldu. Zira yabancılar danışmanı L.Funke'de bir konuşma yaparak yabancıların buradaki sorunlarına değindi, kendisine yöneltilen çeşitli soruları yanıtladı. Haftanın ilginç yanı Almanların fazla ilgi göstermemesi idi.

Hafta Oberhausen'den gelen folklor ekibinin gösterisi ile sona erdi. Ayrıca tüm yabancılar kapanışta hep birlikte "Uluslararası Dayanışmayı Yükseltelim" sloganını atarak dağıldı.

Yabancılarla yerel seçimlerde seçme ve seçilme hakkı istendi

7 ve 8 Ekim'de Hamburg'da "Yabancılarla yerel seçilme hakkı" konulu uluslararası bir toplantı düzenlendi. Hamburg yüksek okulunun düzenlediği bu toplantıya İsveç, Hollanda, Danimarka ülkelerinden de birer ünlü uzman katıldı. Gazetemiz yazarı Prof. Hakkı Keskin'in de konuşmacı olarak bulunduğu bu toplantıya ayrıca Hamburg parlamentosunda temsil edilen parti temsilcileri katıldılar.

Göçmen işçilere politik katılım hakkının verilmesinin yalnız demokrasinin değil aynı zamanda bir insanlık hakkı olduğunu belirttiler.

Tartışmacılar arasında bulunan SPD'li Hamburg İş ve Sosyal Eyalet Bakanı, Hamburg eyalet parlamentosunda yerel seçim hakkının gündemde olduğunu, SPD'nin az bir çoğunlukla bu hakkın verilmesinden yana tavır alma ihtimalinin bulunduğunu, ancak CDU'nun bu durumda Anayasa Mahkemesi'ne başvuracağını sandıklarını açıkladı.

Berlin Eyalet Parlamentosunun da gündeminde olan yabancıların yerel seçimlere katılma hakkı sağlanması tartışmalarının önümüzdeki aylarda daha da güncellik kazanması beklenmektedir. Yabancı işçilerin de bu tartışmaları ilgiyle izlemeleri ve haklı taleplerinden yana tavır almaları gerekmektedir.

Bilindiği gibi İsveç 1975 yılında yabancılarla yerel düzeyde seçme ve se-

çilme hakkı tanıyan ilk ülke. İsveç'i, Norveç, Danimarka ve Hollanda izledi. Hollanda bu yıl üçte iki çoğunlukla anayasasını değiştirerek yabancılarla yerel seçimlere katılma hakkı sağlamıştır. Hollanda'da işsizliğin Federal Almanya'dakinin iki katı düzeyinde olduğu düşünülürse, yabancıların haklı istemlerinin yerine getirilmesi için ekonomik krizin olmadığı yılları beklemenin gerekmeyeceği ortaya çıkıyor.

Konunun giriş konuşmasını yapan Hakkı Keskin yerel seçim hakkının yabancılar politikasında ilk somut adım olacağını, misafir işçilik statüsünü öngören ve günümüze değin süregelen yabancılar politikasından kalıcı(göçmen) işçi statüsüne yönelik politikaya geçiş için böyle bir adımın zorunluluğunu vurguladı. Yerel seçim hakkının yabancıların kendi sorunlarına doğrudan eğilmesine, siyasi partilerin yabancıların çözüm bekleyen sorunlarıyla ilgilenmelerine olanak sağlayacağını belirten Keskin, bu hakkın ayrıca Demokrasinin kaçınılmaz gereği olduğunu açıkladı.

İsveç, Danimarka ve Hollanda'lı uzmanlar kendi ülkelerindeki deneyimlerin çok olumlu olduğunu, bu yoldan uyum politikasının geçerlilik kazandığını, göçmen işçilerin kendilerini bu toplumların artık dışında görmeye ve toplum sorunlarıyla daha yakından ilgilenmeye başladıklarını vurguladılar.

Kassel'de alternatif oy sandıkları kuruldu

Hessen eyalet seçimleri öncesinde Kassel'deki Türkiye'liler, yabancılarla seçme ve seçilme haklarının verilmesi talebiyle çeşitli eylemler gerçekleştirdiler.

Eylemlerin bir bölümü olarak dağıtılan "Gesucht: Sündenböcke" (Şamaroğanları arıyoruz) başlıklı bildiride F.Alman hükümetinin içine düştüğü krizin faturasını emekçilere ödetmek istediği, yaşlıların, öğrencilerin, annelerin ve işçilerin gelirlerinde kısıtlama yapıldığı, bunun suçlusu olarak da yabancı işçilerin gösterilmek istendiği açıklanıyor. Bildiride ayrıca: "Biz buraya işçi olarak çağırıldık. Geçmişte gereklidik, şimdi de gerekliz. Biz de sizler gibi eme-

ğimize geçiniyoruz, biz de sizler gibi ekonomik krizin kurbanlarıyız" deniyor ve yabancılarla seçim hakkının verilmesi isteniyor.

Eylül ayı içinde Grüne(Yeşiller) partisinin bir şöleninde alternatif oy sandığı açan Türkiye'liler, yabancıların seçme hakkı konusunda bir de imza kampanyasına başladılar. Gerek imza kampanyasına, gerekse alternatif oy sandığına Almanlar büyük ilgi gösterdiler. Sandık başında, Türkiyeli işçilerin Alman işçilerinden farklı konumda olmadıkları, onlar gibi ekonomik krizin kurbanları oldukları açıklandı. Çok sayıda Alman'ın sandık başına gelerek yabancılarla seçme hakkı verilmesi yolunda oy kullandığı gözlemlendi.

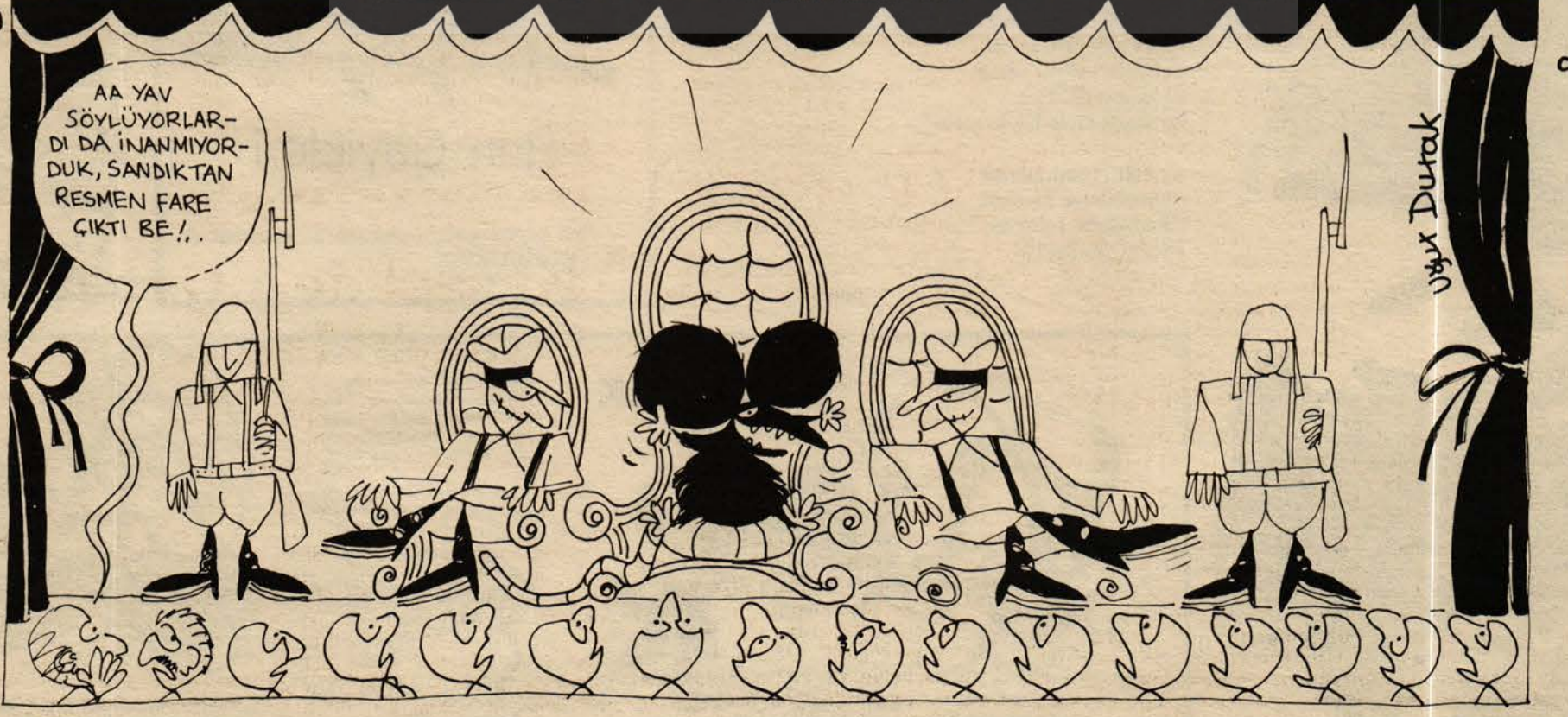
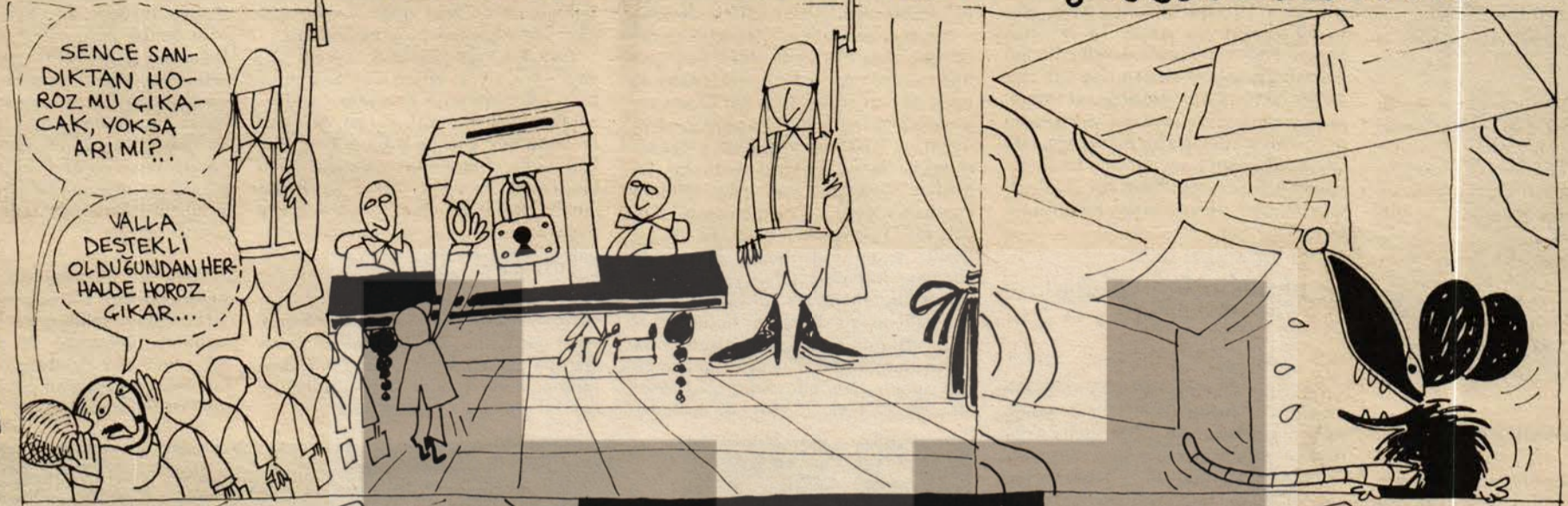

BİBER

BİBER
acı söyler
ama
doğru söyler

SEÇİM SANDIĞINDAN KİM ÇIKACAK?!

Pakistan'da 14 Ağustos'ta başlayan "Sivil İtaatsizlik kampanyası", gösteriler, çatışmalar ve tutuklamalarla sürüyor. Muhalefetteki 8 partinin katıldığı "Demokrasiyi yeniden inşa hareketi" nin serbest olan son lideri Wali Han da geçtiğimiz ay içinde tutuklandı. Öte yandan, olayların özellikle Sind eyaletinde büyüyen geliştiği görülüyor. Aradan geçen süre içinde yüzlerce kişi öldü, resmi açıklamaya göre 2 bin, muhalefetin iddiasına göre ise 20 binden fazla kişi tutuklandı.

OLAYLAR NASIL BAŞLADI

Ziya-ül Hak'ın 12 Ağustos günü yaptığı bir konuşma, bardağı taşıran son damla oldu. Konuşmasında sıkıyönetimin 1985'ten önce kaldırılmayacağını açıklayan Ziya-ül Hak, "beni ve arkadaşlarımı hiç kimse yönetimden uzaklaştırmaz" dedi. Ayrıca, 1977'de yönetime gelir gelmez askıya aldığı Anayasa'da yapacağı değişiklikleri de anlattı. Buna göre Devlet Başkanının yetkileri arttırılıyor ve bir Milli Güvenlik Konseyi kuruluyor. (Konseyin başına Kara, Deniz ve Hava kuvvetlerinin komutanlarının getirileceği tahmin ediliyor.) Devlet Başkanının yetkilerini arttıracak olan bu değişiklik, başbakanı temsili bir düzeye indirecek ve eyaletlerin özerkliğini büyük ölçüde ortadan kaldıracaktır. Seçimlerin 1985'e değin uzanan bir tarih içinde yapılacağını da belirten Ziya-ül Hak, demokrasiye geçişte yapılacak seçimlerde alınacak sonucun "pozitif" olması gerektiği koşulunu öne sürdü. "pozitif" sonuç, Ziya ve

Pakistan'da neler oluyor

cunta tarafından "kabul edilebilir" anlamına gelen bir ifade! Bu "pozitif" sonuca ulaşmak için de, seçime katılacak adayların Ziya'nın belirlediği birtakım şartları sağlamaları gerekiyor. Türkiye cuntasında olduğu gibi. Ziya-ül Hak, 12 Ağustos konuşmasında, "Halkın sokaklara dökülmemiş olması, beni desteklediğini gösterir" diye bitirdi.

İki gün sonra halk sokaklara döküldü. Ziya-ül Hak'ın konuşması ülke çapında protesto edildi. 14 Ağustos Ulusal Kurtuluş Gününde ülkenin kurucusu Cinnah'ın mezar başında toplanan 20 bin kişi, "demokrasi istiyoruz" sloganını atmaya başladı ve aynı gün, "Sivil İtaatsizlik Kampanyası" başlatıldı. Kampanyanın en önde gelen talepleri, seçimlerin bir an önce yapılması ve sıkıyönetimin kaldırılması.

DEMOKRASİNİN İNŞASI HAREKETİ

Pakistan'da muhalefet, Demokrasi'nin İnşası Hareketi (MRD) etrafında toplanmış durumda. MRD, değişik görüşlere sahip 8 partiden oluşuyor. Bunlardan en güçlüsü ve MRD'ye hakim olanı da idam edilen Butto'nun Pakistan Halkının Partisi.

MRD, 1981'de kuruluşundan buyana, iç çelişkilerinden dolayı tutarlı bir muhalefet kampanyası başlatamamıştı. Ağustos'ta başlatılan kampanyanın ilk günlerinde bile Pakistan Halkının Partisi kendi içinde ikiye bölünmüş durumdaydı. Ulusal Demokrasi Partisi ise kampanyaya katılıp katılmama konusunda son ana kadar karar veremedi. Şu anda bu parti de MRD içinde.

Kampanya, en çok Sind eyaletinde etkin oldu. En büyük gösteriler burada yapıldı ve hepsi de kanlı bir şekilde bastırıldı. İlk dört haftanın sonunda bu eyaletteki ölü sayısı resmi makamlarca 31, MRD'nin açıklamalarına göre de 115'ti.

Gösterilerin Sind eyaletinde yoğunluk kazanması, bu eyalette yaşayan ve nüfusun yüzde 20'sini oluşturan Sindi'lerin öteden beri ekonomik ve politik baskı altında olmalarından kay-

naklanıyor. Gerçekten de Pencap kökenli diğer halka oranla Sindiler ekonomik olarak kötü durumdadır, Sindi olmayan bürokratlar tarafından yönetiliyorlar ve ordunun yüzde 70'i Sindi değil.

Gösterilerin Pencap'a ne oranda yayılacağı, genellikle büyük şehirlerde oturan ve ekonomik durumları iyi olan Pencap'ların, Begüm Butto'nun "kalkın ve halka katılın" çağrısına ne oranda uyacakları henüz belli değil.

Şu anda muhalefeti örgütlemiş durumda olan MRD'nin lider kadrosunun zayıf olması ve Pencap'lar arasında fazla girememiş olması, bu süreci yavaşlatacak faktörler olarak değerlendiriliyor. MRD'nin önündeki diğer bir engel ise kendi içindeki ayrışmalar. Özellikle Butto'nun Pakistan Halkının Partisine, MRD içinde güvensizlik büyük. MRD'yi oluşturan öteki partilerin tümü, geçmiş dönemde Butto'nun partisine karşı mücadele vermişlerdi. Hatta bu çatışmalar, 1977'de cuntanın gelişini bir anlamda kolaylaştırmıştı. Şimdi bu partiler, Butto'nun partisini yeniden yönetime getirmek için ayaklanmış olmaktan çekiniyorlar. Ziya-ül Hak yönetimi de muhale-

fet partileri arasındaki bu güvensizliği geçmiş dönemde bol bol kendi lehine kullandı.

Pencap'ın, kampanyaya büyük ölçüde katılacağına dair belirtiler var. Hoşnutsuzluk, grevler ve gösteriler burada da başladı. Özellikle üniversite öğrencilerinin ve hükümetten ikinci sınıf insan muamelesi gören kadınların muhalefete katılmaları ihtimali büyük.

Pencap'ın muhalefete katılmaması halinde, Sind'deki gösterilerin ayrılmaz bir nitelik alacağı belirtiliyor.

Ziya-ül Hak rejimini destekleyen sağıcılar da var: İslam Cemaati (bunlara sıkıyönetimin B-takımı deniyor zaten) ve Müslümanlar Ligi gibi. Gene de Ziya'nın politik tabanı çok dar. İslamcılık sloganının coşkusuyla karşılanmasına rağmen, "Ziya usulü İslam"ın gene Ziya'nın yöntemleriyle hayata geçirilmesi, dini çevrelerce de pek hoş karşılanmıyor.

Altı yıllık yönetimi boyunca Ziya-ül Hak'ın lehine işleyen pek çok faktör vardı: Sovyetler'in Afganistan'ı işgali, ABD yardımları ve ekonominin (yurtdışında çalışıp döviz gönderen Pakistanlıların da büyük katkılarıyla) az çok iyi durumda olması gibi.

Bu son olaylar, ordunun kışlasına dönmesi ile sonuçlansa bile, Pakistan halkının, alternatif bir politik güce sahip olamama gibi bir şanssızlığı var, diyor bazı gözlemciler. Ve bunun nedenini de uzun süren sıkıyönetim süresince politik faaliyetlerin, politik düşüncenin boğulmuş olmasında buluyorlar. Hatta MRD liderlerinin koltuk hırsı içinde olduklarını iddia edenler de var. Ağustos olaylarının özelliği, halkın ayaklanmasının eski ve gözden düşmüş liderleri yeniden önder duruma getirmesi oldu, deniyor.

Ancak, muhalefete sürekli yeni güçler de ekleniyor. Bunlardan bir tanesi solcu Sind Awami Tehrik (SAT) örgütü. Bu örgüt, 1979'dan beri hapisinde olan Rasul Baksh Palejo önderliğinde ve öğrenciler, köylüler ve işçilerden destek görüyor. Son ayaklanmalarda rolü büyük oldu. SAT gibi örgütleri, Pakistan'da geleceğin partileri olarak niteleyenler var. Bunlar, belirli bir ideoloji doğrultusunda, sosyal adaleti herşeyin üstünde tutan örgütler. Ziya-ül Hak'a MRD'nin isteklerini kabul etmesi yolunda akıl verip, yoksa SAT gibi örgütlerin muhalefet içinde güçleneceği uyarısında bulunanların sayısı az değil.

Gene de Pakistan'da kısa vadede politik yaşamı belirleyecek olan MRD ve Pakistan Halkının Partisi. Pakistan halkının geçmişte de ayaklanarak diktatörlük devridiğini hatırlatanlar, bu son olayların ciddiye alınması gerektiğini belirtiyorlar.

ÇOBUKLARLA BERABER

SİZLERDEN

Emekçiyim..

Emekçiyim çalışırım günboyu,
Alamadım hiç bir zaman hakkımı
Sömürülürüm çalışırken daima
Benim sırtımdan geçinir ağa,

Hasta olduğum zaman,
Cebimde yoktur param
Gidemem doktora.
Bu düzen niçin böyle acaba?

Aç kalır, susuz kalırım
Kimse bilmez derdimi.
Gece gündüz çalışırım
İsterim ben eşitliği.

Yaman

BUNU BİLİYOR MUYDUNUZ?

Ren Geyikleri

Ren geyiklerinin dişilerinin de erkekleri gibi boynuzları vardır.

Lübnan neden karışıyor

KONU

Lübnan, batısında Akdeniz, güneyinde İsrail, doğusu ve kuzeyinde de Suriye ile çevrili 10.400 kilometrekarelik küçük bir ülkedir. Yüzölçümünü daha iyi kavrayabilmek için Türkiye ile kıyaslandığında, Türkiye'nin 75'te biri olduğu görülür. Demek ki illerimizin hemen hepsi Lübnan'dan daha büyüktür. 1982 senesi sonunda Lübnan'ın nüfusu 2.690.000 idi. Bu nüfusun küçük bir kısmı tarımda çalışır. Tarım ve sanayi ekonomideki yeri yüzde 30 civarındadır. Lübnan ekonomisinin temelini hizmetler oluşturur ve bunların başında da bankacılık gelir.

TARİHÇESİ

Lübnan'ın ilk olarak otonom varlığı 16. yüzyılın sonlarına dayanır. Emir Fahreddin adında biri aşağı yukarı bugünkü Lübnan topraklarında egemenliğini kabul ettirebilmiştir. Osmanlı idaresi bu duruma 1635'de sert bir şekilde son verir. Emir Fahredin, Dürzilerin yetiştirdiği devlet adamlarından ilkidir.

1788-1840 yılları arasında yaşayan Maronit Emir Beşir, ayrılıklarını farklı dini inançlarda bulan çeşitli toplumların birbirlerine düşürerek yönetmeye kalktığında, bugün süregelen ve olan iç savaşın tohumlarını da atmış oluyordu. 1860'ta 10 bin hristiyanın ölmesiyle sonuçlanan iç savaş, III.Napolyon ordularının Lübnan'a girmelerine neden olur. Daha sonra küçük Lübnan adı altında bir devletin kuruluşuna geçilir ve ozamana kadar Dürzilerde bulunan politik etkinlik, hristiyan Maronitlerin eline geçer. 1921'de Suriye Fransa mandası altına girer. 1943'de Lübnan Suriye'den koparılır ve bağımsız Lübnan Cumhuriyeti kurulur.

Birçok toplumdaki oluşan Lübnan devleti parlamenter rejimle idare edilir. Cumhurbaşkanı 6 yıllığına milletvekilleri tarafından seçilir. 1943'den beri cumhurbaşkanı hristiyan Maronitlerdendir. Başbakan müslüman Sünni, meclis başkanı ise müslüman Şii'lerdendir.

Dikkatle incelenmesi gereken iki unsur şunlardır. Birincisi, müslümanların hristiyanlardan çok daha kalabalık olmalarıdır. Bu oran, üçte ikiye yaklaşmaktadır. İkincisi de, sayıca çok az olan toplumların ekonomik, politik ve askeri açıdan büyük rol oynayabildikleridir. (Maronit Falanjistler ve Dürziler gibi.)

ULUSAL PAKT

Ayrılıklarını dini inançlarda bulan toplumları kısaca gözden geçirdikten sonra, 1943'te imzalanan Ulusal Pakt'ı incelemek yarar vardır. Fransızların 1932'de yaptıkları ve doğruluğu hiç bir zaman kanıtlanamayan bir sayıma dayanan bu ulusal pakt, Devlet Başkanlığını bir hristiyan Maronite verir. Genel Kurmay Başkanı da onlardandır. Müslümanlara da başbakanlık (Sunnilere) ve Meclis Başkanlığı (Şiilere) kalır. 5 seneliğine seçilen 99 milletvekilinden 55'i hristiyan Maronit, 44'ü müslümandır. Bu değişmez. Devlet memurlukları ve kamu sektöründeki görev dağılımı da bu orana göre yapılır. Müslümanlar bu durumu 1947'de Suriye'ye ilhak olmamak için kabul etmişlerdi. Adı geçen pakt yazılı bir şey de değildi, tarafların birbirlerine verdikleri sözden ibaretti.

LÜBNAN NEDEN KARIŞIYOR?

Lübnan'ın karışmasının nedenlerinden biri yukarıdaki durumdur. Büyük çoğunlukta olan müslümanlar kendi ülkelerinde ikinci sınıf insan muamelesi görmekteydiler. Hristiyanlar, politik ve askeri gücün yanında, ekonomik gücün de büyük bir kısmını ellerinde tutmaktadırlar. Bu, günlük yaşama kadar yansımakta ve sosyal pozisyonu daha düşük olsa da bir Maronit kendini bir müslümandan üstün görebilmekteydi. Bu durum, 1960'lardan sonra dini ayrılıkların dışına kaçabilen ilerici düşüncenin doğmasına, örgütlenmesine neden olmuştur.

Karışma nedenlerinin ikincisi, 1970'lerden sonra Ürdün'de kurlan Filistinlilerin Lübnan'a yerleşmeleri

ların gölgesinde Beşir Cemayel'in başkan seçilmesi, Falanjistlerin yasma, yargı ve idare organlarına el koymalarının başlangıcıdır.

ABD, FALANJİSTLERİ NEDEN DESTEKLİYOR?

Beşir Cemayel'in öldürülmesi pek bir şey değiştirmez. Yerini alan Emin Cemayel, ilk anda ılımlı bir tavıralsa da, İsrail ve Amerika'nın gölgesinde kendini Lübnan hristiyanlarının kurtarıcısı olarak görmeye başlar. Güttüğü politika, Washington ve Kudüs'te planlanmaktadır. Bir Amerikan diplomatı, Lübnan iç savaşının CIA tarafından başlatıldığını, Mısır'ı Amerika'nın kucağına atabilmek için bizzat Henry Kissinger'in bu tezgahın başını çektiğini açıklamıştır. 1976'dan beri ABD'nin gütmüş olduğu politika da bunu kanıtlamaktadır. Son olarak patlak veren Falanjist-Dürzi çatışmasında Falanjistler güç duruma düşünce, koskoca VI.Filoyu harekete geçirmek için emrine bunun en canlı örneklerinden biridir. ABD'nin Falanjistleri açık olarak desteklemesinin nedeni, Lübnan'da Güney Amerika diktatörlüklerine benzer bir iktidar kurduğunu istemesidir. Böylece İsrail ve Lübnan ABD'nin 53. ve 54. eyaletleri olarak Batı uygarlığının Ortadoğu'da öncü karakolu görevini üstleneceklerdir. Üstelik İsrail ekonomik açıdan oldukça kötü durumda olsa da, Lübnan Ortadoğu'nun İsviçresidir ve petrol ağalarının paracıkları orada yatmakta, ya da oradan geçmektedir.

Falanjistler nüfusun yüzde 10'unu oluşturmaktadırlar. Çünkü diğer Maronit liderlerden Süleyman Frangie ve Raymond Ede liberal eğilimli olup Falanjistlerin politikasını desteklememektedirler. Ermeni ve Yunanlıların tutumu da buna yakındır. ABD bu yüzde 10 azınlığı desteklemekte, dini inançlara değgin ayrılıklar ortadan kalkıp, ilerici bir direniş hareketinin oluşmasına da böylece yardımcı olmaktadır. Bugün, bir yandan Dürzi lideri Walid Jumblatt, diğer yandan da Şii AMAL hareketinin başını çektiği muhalefet hareketi genişlemekte ve 1943'te kurulan Ulusal Pakt'ın yeniden düzenlenmesini istemektedir. Ne yazık ki Suriye, İsrail ve Lübnan'da gelişmeye çalışan faşist güçlerle uğraşacağına, Filistin Kurtuluş Örgütünü ezmeye, ezmediklerini de kendi yüzüne almaya çalışmaktadır.

LÜBNAN NASIL KURTULUR?

Amerika ve İsrail Lübnan'dan çekilmedikçe, Suriye Lübnan'ın kuzey

ve doğusunu -güneyini İsrail'e bırakarak- kendine ilhak emellerinden vazgeçmedikçe, Lübnan'ın kendi içinde nisbi temsil uygulanmadıkça, halkla-

rı başta içinde yaşama özlemi gerçekleştiremeyecektir. Lübnan sorununun Filistin sorunundan ayrı olarak çözümlenemeyeceğini de gözardı etmemek gerekir.

DÜRZİLER KİMDİR?

Son aylarda en çok işitilen terimlerden biri Dürzi oldu. Çocukken, yaşı bir komsumuzun kızınca tek kullandığı kelimenin DÜRZÜ olduğunu bilir ve onun şeytana benzer kötü bir şey olduğunu düşünürdük. Lübnan olayları patlak vermese belki de bu ön yargı daha da sürüp gidecekti. Hala da müslümanların çoğu dürzileri şeytana bir tutarlar. Batı aydınları ise onların doğunun MASON'ları olarak tanımlarlar. 1977'de öldürülen Dürzi lideri Kemal Jumblatt'ın dürzi leri islamın protestanları olarak tanıtıyordu. Lübnan'da 200.000, Suriye'de 300.000, İsrail'de de 50.000 civarında olan dürzi lerin kendilerine has inançları vardır. İslamdan ayrılan tarafları çoktur. Kuran-ı Kerim-i aziz kitap olarak tanımazlar. Kendilerine özgü kanunları vardır. Camileri yoktur. Oruç tutmaz, hacca gitmezler. Mezheplerinin kurucusu Al Hakim bi Abdullah'ı (996-1021) ilah olarak tanırlar ve ölümünden sonra ruhunu başka bir vücuda geçip mükemmelliğe ulaşıncaya kadar o vücutta kaldığını, ondan sonra imamlı birleşip akbet gününü beklediğine inanırlar. İmam olarak kabul ettikleri Al Hakim dir. Mezhebe adını veren Al Hakim'in yetiştirmelerinden Nastakim AL DURZI adında bir İran'lı, mezhebin gelişmesini sağlayan Hamza bin Ali'dir. 1043 senesinden sonra mezhebe yeni üye alınmamış ve dışarıya kapalı bir toplum olarak dağılım bölgelere çekilmiştir.

Mezhebin incelikleri sadece o durumu hak edebilmiş olanlara açıktır. Diğerleri de dürüstlük, samimiyet ve karşılıklı dayanışma üzerine kurulan kurallara uymak zorundadırlar. Bu dünyada mezhebin inceliklerine eremeyen dürzi öbür dünyada buna ulaşmayı arzular. Kadın ve erkek arasında ayırım gözetilmez. Birden fazla kadınla evlenmek yoktur.

Lübnan dürzileri ilerici hareketin başını çekmektedirler.

MASKELİ DÜRZİLER

DİNİ AYRILIKLAR

Lübnan'da en kalabalık toplumu Şiiler oluşturmaktadır. Onlardan sonra Sunniler ve hristiyan Maronitler gelir. Maronit inancın kurucusu Jean Maroun ya da Maron adında biridir. Katolik kilisesinden farklı olarak hazreti İsa'nın iki varlığı olduğunu kabul etmezler. Bilindiği gibi, katolıklara göre İsa hem Allah, hem de insandır. Maronitler ve cesitli doğu kiliseleri İsa'ya ayrı ayrı bu iki varlığı tanımazlar, vücudunun tanrısal varlığında eriyip yok olduğunu inanırlar. Katoliklerden ayrı oldukları bir diğer taraf da, papazların evlenebilmeleridir. Fakat evlilik papaz olmadan önce yapılmıştır. 12. yüzyıldan beri, İsa'nın iki varlığını kabul eden katolik kilisesine yaklaşmışlardır. Haçlı seferlerinden beri de Vatikan ve Fransa ile yakın ilişkileri vardır.

Bu üç büyük gruptan sonra da belli başlı 4 toplum sayılabilir. Bunlar da katolik Yunanlılar, ortodoks Yunanlılar, Ermeniler ve Dürzilerdir.

Bu toplumlar üzerine kesin sayılar yoktur, fakat son 4 toplum birbirine ok yakındır. Kesinlikle bilinen, Dürzilerin nüfusun yüzde 7'sini oluşturduktur. Bir de, sayıları kesin olarak ilenemeyen, fakat günün birinde gici gözüyle bakılan Filistinliler vardır.

ve ekonomik bunalımı da bahane eden Falanjistlerin, Filistinliler ve ilericilere karşı oluşan sağcı akımların başını çekmeleri ve etkinliklerini artırmalarıdır. Buna razı olmayan hristiyanları ezmele ve çekimlemler. Sağcı Camille Chamun taraftarları birer birer öldürülür. Süleyman Frangie bu çatışmalarda oğlu Tony'yi kaybeder. Anlatıldığına göre, oğlunun ölümünde büyük yemin eden Süleyman Frangie, Beşir Cemayel'in ölümünden sorumlu tutulur. Üçüncü hristiyan lider Raymond Ede'nin falanjistlere dayanacak askeri örgütlenmesi yoktur. İşin ilginç tarafı Lübnan'da Filistinliler, Dürziler ve Müslümanların bir kısmı tarafından kurulacak ilerici bir yönetimi kendi geleceklere için tehlikeli gören gerici Arap yönetimleri de Falanjistlere yardım ederler. 1976'da Filistinli ve ilerici Lübnanlılara karşı güç duruma düşen Falanjistlere Suriye'nin yardım elini uzatması ise, ancak Suriye'nin hala Lübnan'ı ilhak etmeyi düşünmesi ile açıklanabilir. 1943'ten beri Suriye Lübnan ile diplomatik ilişkide bulunmuyorsa, bu da günün birinde "Büyük Suriye"yi gerçekleştirme niyetinde olduklarını vurgulamak içindir.

1982'de İsrail'in Lübnan'ı işgali, Filistinlilerin Beyrut'u terk etmeleri. Suriye'nin ve Sovyetlerin susması, silah-

DÜNYA'DAN KISA... KISA...

ŞİLİ'de geçtiğimiz ay düzenlenen 6. Ulusal Protesto Günü'ü gün devam etti ve tek bir şehirde 100 bin'in üstünde katılımla şim-diye kadar yapılan en büyük gösteri oldu. Bu gösterilerin öncekilerden farkı, "Demokratik ittifak" isimli muhalefet cephesinin katılmaması ve gösterileri sosyalist ve komünistlerin düzenlemesiydi. Sağcılardan ılımlı sosyalistlere kadar bir çok örgütün yer aldığı "Demokratik İttifak", protestolara "kan dökülmesinden çekindiği" için katılmadığını bildirdi. Gösterilerde, "Pinochet çekilsin", "Allende bizimle beraber" sloganları atıldı. Son gün güvenlik kuvvetlerinin halka ateş açması sonucu en az 5 kişinin öldüğü bildiriliyor.

FİLİPİNLER'de ılımlı muhalefetin lideri Aquino'nun öldürülmesi üzerine başlayan gösteriler büyüyerek devam ediyor. Diktatör Marcos'un, Aquino'nun ölümünde parmağı olmadığına inanılan yok. Göstericiler, Marcos'un çekilmesini istiyorlar. Öte yandan, gösterilerin büyüyerek tüm ülkeye yayılması, Reagan'ın Filipinler'e yapacağı resmi geziyi ertelemesine neden oldu. Bu arada, Aquino'nun öldürülmesi sırasında yakınında bulunan bir Japon gazetecinin geçtiğimiz ay yaptığı açıklama, cinayeti hükümet kuvvetlerinin işlediği yolundaki şüpheleri kuvvetlendiriyor. Marcos'un, gelişen tüm bu olaylara cevabı ise sıkıyönetim tehdidi ve protestolara katılanlara verilecek cezaları arttırma şeklinde oldu.

ARJANTİN'de 30 Ekim'de yapılacak genel seçimlerle askerler yönetimi sivillere devrediyorlar. Dış borçların 40 milyar Dolara ulaştığı, enflasyonun yüzde 500'lerde olduğu, askerlere karşı gösterilerin tüm ülkeye yayıldığı bir dönemde bu kararı alan Arjantin Cuntası, giderayak kendini temiz çıkaracak yasaları çıkarımayacağına imhale etmiyor. Geçtiğimiz ay çıkartılan bir yasa göre, Cunta döneminde solculara karşı işlenen cinayetlerden dolayı hiç kimse suçlanamayacak. Bilindiği gibi, askeri yönetim süresinde 60 bin'e yakın Arjantinli "kaybolmuş", sonunda generallerin kaybolmalarının ölmüş kabul edilebileceklerini açıklamışlardı. Seçimlerin en güçlü adayları olan Peronist Parti ile, Orta Sınıf Radikalleri, yönetime geldiklerinde bu yasaları iptal edebileceklerini, dış borçların ödenmesi konusunda da generallerin imzalamış oldukları anlaşmalarda belirtilen yüksek faizleri kabul etmeyeceklerini bildiriyorlar.

GÜNEY KORE Devlet Başkanı, bakanları ile Burma'ya yaptığı bir gezide kendisine karşı düzenlenen suikasten tesadüf olarak kurtuldu. Bir anıttın gezilmesi sırasında patlayan bomba sonucu ölen 19 kişi arasında 4 Güney Kore'li bakan bulunuyor. Güney Kore'li yetkililer, suikast girişiminden Kuzey Kore'yi sorumlu tutarken, Kuzey Kore iddiaları reddetti. Suikastle ilgili görülen bir Güney Kore'li yakalandı.

KUZEY İRLANDA'da Maze cezaevinde tutuklu bulunan 38 IRA (İrlanda Kurtuluş Ordusu) üyesi toplu halde kaçtı. Maze cezaevi, çok sıkı güvenlik önlemleriyle tanınıyor. Kaçan 38 IRA üyesinin 17 tanesi kısa sürede yakalandı. Diğerlerinin ise aranmasına devam ediliyor. Aramaları 5 bin dolayında asker ve polisler katıldığı bildiriliyor. Cezaevinden kaçma eylemi sırasında bir gardiyan öldü. 6 görevli de yakalandı. Son dönemlerde baskılar ve tutuklamalar sonucu gücünden çok şey kaybetmiş olan IRA'nın, bundan böyle varlığını ve gücünü yeniden kanıtlayan eylemlere yöneleceği sanılıyor.

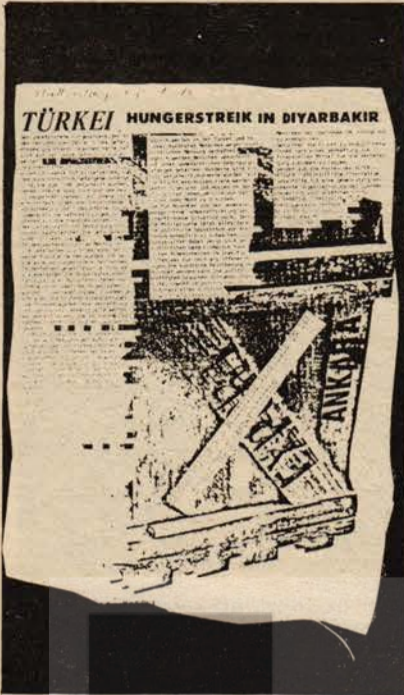
Diyarbakır cezaevindeki ölüm orucunu destekleme eylemi başarılı geçti

KASSEL:

Kassel'deki dayanışma hareketlerinin ağırlık noktasını 30 Eylül'de yapılan basın toplantısı oluşturdu. Die Grünen (Yeşiller Partisi), Uluslararası Af Örgütü (Amnesty International), çeşitli Alman kuruluşlar ve Türkiye'lilerin katıldığı basın toplantısında, Avukat Şerafettin Kaya'da söz alarak Diyarbakır cezaevinde geçirdiği günleri, cezaevi koşullarını ve uygulanan işkenceleri basın mensuplarına anlattı. Daha sonra Kaya, Diyarbakır cezaevinde son yapılan açlık grevi ile ilgili bilgi verdi. Uluslararası Af Örgütü Kassel temsilcisi de, Türkiye'de yapılan işkencelerden haberlerinin olduğunu, Türkiye'de insan haklarının ayaklar altına alındığını, kendilerinin bu konuda üzerlerine düşeni yapmaya çalıştıklarını söyledi. Daha sonra, Türkiye'de askeri yönetim ve ona bağlı güçler var olduğu sürece politik tutuklularla dayanışmanın zorunluluğu vurgulandı ve çalışmaların devam ettirilmesi kararlaştırıldı.

Alman gazeteleri basın toplantısına geniş yer verdiler.

Kassel'de ayrıca sergilere, sözlenlere katılan Türkiye'liler, bilgilendirme masaları açarak, Diyarbakır cezaevindeki açlık grevleri ve cezaevi koşulları hakkında kamuoyunu aydınlatma çalışmaları yaptılar, bildiriler ve Milli Güvenlik Konseyine gönderilmek üzere hazırlanmış, Türkiye'deki uygulamaları protesto eden kartlar dağıtılar.

KÖLN

Diyarbakır cezaevindeki ölüm orucunu desteklemek için 22 Eylül 1983 Perşembe günü Uluslararası Af Örgütü'nün düzenlediği ve Türkiye'li örgütlerin katıldığı dayanışma eylemi başarılı oldu. Köln konsolosluğunun önünde başlayan eylemde bir bayan konsolosluğun önüne bir siyah çelenk

biraktıktan sonra, Diyarbakır cezaevindeki gelişmeleri anlatan ve protesto eden bir mektubu vermek için, konsolosluga girdi. Konsolos yerinde olmadığı için mektubu bir yetkiliye bırakarak dışarı çıktı. Konsolosluk önünde atılan sloganlarla yürüyüşe devam edilerek DOM kilisesi önüne gelindi.

Eyleme katılanlar Dom kilisesi önünde uyarı nöbetine başladılar. İki gün süren bu eyleme katılanlar, ellerinde ve boyunlarında taşıdıkları dövizlerle kamuoyunun dikkatini çektiler. Kendilerine yöneltilen Almanların sorularını cevaplandırdılar. Açılan bilgilendirme masasının önünde toplanan ortalama 20-30 kadar Alman yurttası aralarında Alman hükümetinin yardımını ve Türkiye'deki işkenceyi tartıştılar.

Türkiye konusunu her boyutuyla tartışan Almanlar daha çok gençlerden oluşuyordu. Eyleme karşı çıkan bazı Almanlara da onlar cevap veriyordu.

İki gün süren eylem geniş bir kamuoyu oluşturarak başarılı bir şekilde sona erdi.

MÜNİH

Diyarbakır cezaevindeki direnişi Alman kamuoyuna duyurmak ve Türkiye'de cezaevlerinin durumu hakkında kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla Münih'in çeşitli yerlerinde bilgilendirme masaları kuruldu.

Ayrıca Münih-Mathaeuskirche

Westdeutsche Rundfunk, Saarlandischer Rundfunk, Südwestfunk, Süddeutscher Rundfunk, Bayerischer Rundfunk da saat 21 ile 21.40 arası. Westdeutscher Rundfunk, Norddeutscher Rundfunk, Radi Bremen de saat 19.40 ile 20.20 arası dinleyebilirsiniz.

Program ayrıca şu saatlerde tekrarlanıyor:

Westdeutscher Rundfunk'ta 3. programda 22.10.1983 tarihinden itibaren pazar günleri 15-15.15 arası. 4. programda 23.10.83 tarihinden itibaren pazar günleri saat 10.45 ile 11 arası)

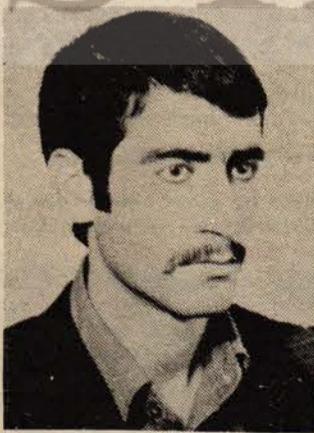
KİTABEVLERİ VE KURULUŞLARA

V. I. Lenin DEVLET

(Sverdlov Üniversitesi'nde Konferans) 11 Temmuz 1919

ÇIKTI

Genel Dağıtım: Dost Kitabevi Burgsdorf straße 13 1000 Berlin 65 ☎030 - 461 74 60

ZÜBEYİR MIZIRAKLI 1959 - 1979

O siverek'te "Bucak"lılara karşı başlatılan silahlı mücadelenin zamansızlığını belirtirken, mücadelenin doğru bir yöne kanalizasyonu için bilfiil sıcak mücadele içerisinde yer alıp mücadelesini sürdürdü. Bir kaza sonucu aramızdan ayrışının 4. ölüm yıl dönümünde onu mücadelemizde yaşatıyoruz.

Bir grup arkadaşı

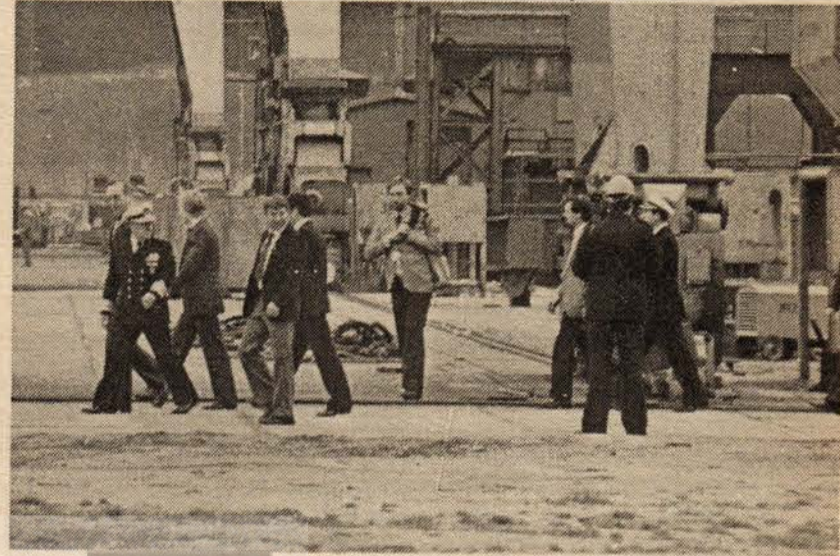
isimli kilisede Türkiye'li ve Alman grupların katıldığı bir eylem düzenlendi. Gösterilerin amacı, Diyarbakır cezaevindeki açlık grevini kamuoyuna duyurmaktır. Alman basını bu olaya geniş yer verdi.

Dayanışma eylemlerinin diğer bir bölümü olarak da Türkiye'ye bir heyet gönderilmesi çalışmalarına başlandı. Alman Milletvekilleri, doktorlar ve avukatlardan oluşan heyet, Mamak'ta

yapılan duruşmaların bir kısmına katılacak, olanaklar elverirse Diyarbakır cezaevine de giderek orada durumu inceleyecek. Heyetin gezisini gerçekleştirebilmesi için gerekli maddi yardımda bulunmak isteyenler, aşağıdaki kontoya gönderebilirler:

Monika Pokorny

Bayerischer Verensbank München BLZ 700 200 70 Konto no.:35902562

Cunta şefi N. Tümer protesto edildi

Geçtiğimiz ay sonu Türkiye cuntasının şeflerinden Nejat Tümer'in Hamburg'a gelmesi tepkiyle karşılandı. Haberi alan Alman ve Türkiye'li anti-faşist guruplar protesto eylemini başlattılar.

Bu durumda kaygıya düşen sorumlular, cunta şefinin ziyaretini çok gizli tutmak zorunda kaldılar. Geliş ve dönüş saatlerini ve Hamburg'taki ziyaretleri kamuoyundan saklandılar.

Bunun üzerine Türkiye ve Alman anti-faşistleri Blom-Voss (savaş gemilerinin yapıldığı tersane) önünde toplanarak hazırladıkları bildiri ile cunta şefini protesto ettiler. Ayrıca işçilerin akşam işten çıkış saatinde bir de protesto mitingi düzenlediler. Oradan şehrin içine yürüyen mitingçiler, bu protestolarını geç saatlere değin sürdürdüler.

Türk gençleri için Radyo'da Almanca dersleri başladı

Gençler için diyoruz; ama içinizden yaş ilerlemiş olanların da kursumuza ilgi göstermeleri, bizleri daha da sevindirecektir.

Konuların seçiminde, stüdyo çalışmalarında, kitapların titizlikle hazırlanmasında, kısacası tüm aşamalarda, sizin yaşlanmanızda birçok Türk ve Alman genci, bizlere yardımcı oldular.

Almanca kursumuz, radyoda yayınlanan 30 ders programından ve bunların tamamlayıcı nitelikte, üç kitaptan oluşmaktadır. Bu kitap, yayınlarına eşlik eden, ilk 10 dersi kapsamaktadır. Radyoda yayınlanan piyces bölümleri, kitabınızdaki her dersin ilk iki sayfasına, değiştirilmeden aktarılmıştır. Okuma parçası olarak da ilginizi çekeceğini umduğumuz bu bölümler, radyo programlarını daha iyi anlamınızı sağlayacaktır. Kitaptaki derslerin geriye kalan kısımları, alıştırma ve açıklamalara ayrılmıştır.

Çalışmanıza kolaylık getirmesi açısından, bazı Almanca sözcükler, ilgili sayfaların altında, Türkçe'ye çevrilmiştir. Bunun dışında, Almanca-Türkçe bir sözlükten de yararlanabilirsiniz. Bitirdiğiniz alıştırmaların çözümlerini kontrol etme olanağınız var. Doğru yanıtlar kitabımızın sonunda yer almaktadır. Hata yapmışsanız üzülmeye gerek yok, herkes hata yapabilir. Yanlışlıkları düzeltmekle, doğrusunu öğrenmiş olursunuz.

Bildiğiniz gibi grup halinde çalışmak, yalnız çalışmaktan daha verimlidir. Ailenizle birlikte programları dinlemeye, kitaptaki alıştırmaları çözmeye, ne dersiniz? Alman arka-

daşlarınız varsa, belki onlar da sizlere yardımcı olurlar.

Radyolarda yayınlanan, "Türk gençleri için Almanca" ders dizisini, zamanında ve aksatmadan dinleyebilirsiniz, konuşmaları anlamamız açısından, çok önemlidir. Dileğimiz kurslarımızı zevkle takip etmenizdir.

Hepinize sonsuz başarılar dileriz.

16 Ekim'de başlayan programda ilk on ders ve kitabın birinci bölümü verilmeye başlandı. Ayrıca Pazar günleri Türkçe haberlerde de dinleyebilirsiniz. Bütün Almanya'da radyolarda yayınlanmaya başlayan programın saatleri şöyle:

"Türk gençleri için Almanca kurs" tüm Radyo'larda

16 Ekim'den itibaren Radyo'larda yayınlanmaya başlayan "Türk gençleri için Almanca kurs" programının kitapları çıktı. Ayrıca Ocak 1984 tarihinden itibaren kasetlerde çıkıyor. Kitapları ve kaseti almak isteyenler şu adresten temin edebilirler:

Max Hueber Verlag
Max-Huber-Str. 4
8045 Ismaning bei München
Tel. (089) 9602-1

DUYURU

Türkiye'de hapishanelerdeki devrimci, demokrat yurtsever tutukluların durumlarını bir kez daha görebilmek, onların içinde bulunduğu insanlık dışı baskıları, duruşmalardaki uygulamaları yerinde incelemek ve dünya kamuoyuna duyurmak amacıyla Münih'te bir Milletvekili, bir Avukat, bir Doktor ve tercümandan oluşan heyet gönderiyoruz.

Heyet önümüzdeki hafta içinde yola çıkıyor. Heyetin giderlerini karşılamakta zorluk çekiyoruz. Bu nedenle Münih Evangelische Kirche (Efangelisi kilisesi) nin desteği ile Papaz Wolfgang Döbrich adına bir konto açılmıştır. Yapılan bağışlar için gönderilecek makbuzlar vergiden (lohnsteuer) düşülebilmektedir.

Tüm devrimci, demokrat ve yurtseverlerin bağışlarını bekliyoruz. Heyet-Teknik Komitesi

Konto NR: 0041 630 679
Raiffeisenbank München AG.
BLZ 701 693 11
Wolfgang Döbrich W/Türkei Delegation 1983

(LE MUR) **DUVAR**

1982 Cannes Ödülü kazanan YOL Filminin sonu...

YILMAZ GÜNEY'in YENİ FİLMİ

Oyuncular:

**TUNCEL KURTİZ
AYŞE EMEL MESCİ
NICOLAS HOSSEIN
ISABELLE TISSANDIER**

Yılmaz Güney'in mapushane yaşamından anılarını yansıtan bu film, hem şaşırtıcı bir belgesellik, hem de duygusallığı birleştirebilen bir acı ve isyan türküsüdür..

KÖLN'DE : 7 ekim 1983'den itibaren hergün saat 17.30 ve 20.00'de LUPE sinemasında (Zülpicherstr. 24) adresinde. FRANKFURT'ta : 7 Ekim 1983'den itibaren hergün saat 20.15'de Lokalbahnhof da (Dreieichstr. 54) adresindeki HARMONIE sinemasında.

BERLİN'de : 7 Ekim 1983'den itibaren hergün saat 18.30 ve 21.00'de (Hermannstr. 20-144) adresindeki KINO OFF sinemasında (U-Bhf Hermannplatz).

BREMEN'de : 28 Ekim 1983'den itibaren hergün SCHAUBURG sinemasında (Römerstr. 18) adresinde.

DORTMUND'da : 28 Ekim 1983'den itibaren hergün ROXY sinemasında (Münsterstr. 95) adresinde.

HANNOVER'de : 28 Ekim 1983'den itibaren hergün APOLLO sinemasında (Limmerstr. 50) adresinde.

HAMBURG'da : 7 Ekim 1983 Cuma'dan itibaren Steindamm 22 adresindeki PICCADILLY KINOS (Hauptbahnhof da) salonlarında hergün saat 9.00-11.30, 14.00, 16.30, 19.00, 21.30.

MÜNİH'de : 14 Ekim 1983'den itibaren Rottmannstr. 15 adresindeki ROTTMANN sinemasında hergün saat 18.00 ve 20.30'da yalnızca Cumartesi saat 16.30 ve 20.30'da.

SEÇİME(!)

DOĞRU

BUYURUN SEÇİN!

MDP lideri
Partililerinden ele dolaştırdıkları beyaz bir horozun can çekir hale geldiğini gören Sunalp, "Bunu Kayserililere verin, siyaha boyasınlar" dedi.

"Orta..."

Turgut Özal, Calp'in Boğaz Köprüsü ile ilgili sözleri için "O bu işlerden anlamaz" dedi.

Calp sine 25...
ilk resmi...
Eylül'de

Calp sine 25...
ilk resmi...
Eylül'de

Vetolar 21

Eylül'de

topl

açı

ak

AK

K'nin

ekili

983

düğü

ığı

ı tç

K

rec

'ni

si

an

rc

gen

n veto

iste ha

l Çarşı

çi belir

ünc

im

'cü

kar

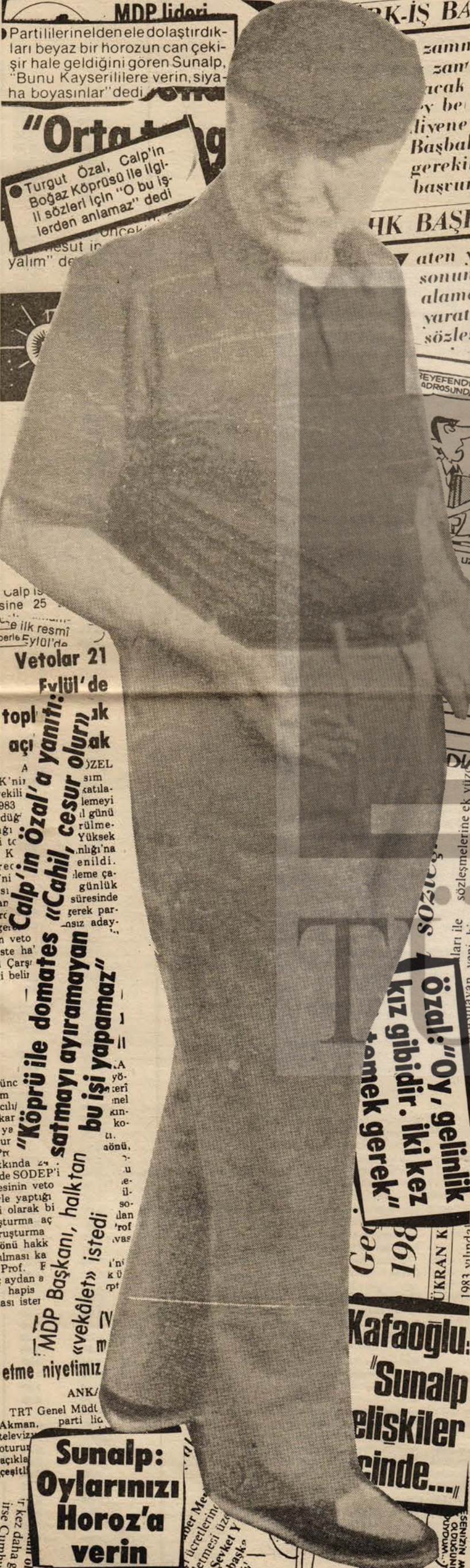
ye

sur

2r

ekında

de SODEP'i

Turgut Sunalp:

● Galiba akıllıyım

Sunalp'in İzmir nutkundan İnciler

"8 yıl önce 4. Orduyu İzmir'de kurarken heyecanlıydım. 8 yıl sonra İzmir'in bu meydanında konuşurken yine aynı heyecamı duyuyorum!"
Elbet de bacanak!.. Verilen talimat gereği şimdi de parti adı altında 5. Orduyu kuruyor musun?

"Türkiye 12 Eylül hareketi ile işiğe kavuşmuştur. Ancak tehlike henüz atlatılmış değildir. İçerde ihanet yuvalarının kalıntıları bulunmaktadır. Dışarda vatan hainlerinin oluşturduğu husmet cephesi, yıkıcı propagandalarıyla Avrupa kamuoyunu üstümüze kışkırtarak Türk devletini küçük düşürüyorlar..."
Tıpkı sahibinin sesi değil mi?

"Ege beni bağırna bastı, ben Ege'yi bağırna bastım!"
Hem de nasıl!.. İzmir mitinginde Ege'nin, senin nerene bastığını dünya alem gördü. Sonra da safrata atar gibi!..

"Benim partim Milliyetçi Demokrasi Partisidir ve de içinde demokrasi vardır..."
Allah,Allah... Demek bu partinin içinde demokrasi de varmış! Acaba Kim koymuş ola ki içine!
Ama bir de bize sorsunlar! Demokrasiden başka her şey var bu parti içinde, eşkiyalık, mafyacılık, zorbalık, faşizm, uşaklık, köpeklik...

Yani, ne ararsan bulursun derde devadan gayri!

"Eğer rejim ve devlete teminat anyorsanız oylarınızı bize verin!"

Peki, ya canımızın, işimizin, ekmeğimizin teminatı?..
Haydi ordan sen de eli kanlı müseccellerin kuklası!..

"Bana 400 millet vekili ile gelir misin deseler, istemem derim!"

Yok canım!.. Hele gelsin 6 Kasım günü, alırsın ba'yı!..

Oylarınızı MDP'ye verin. Sizlerden eksiksiz bir vekalet talep ediyorum!"

Hoppala! Hele yavaş gel dört sırmalım, Nato'dan emekli generalim benim!

Vekalet kimlere verilir, bir sor soruşturun!

Sen daha paraşütle yeni indin "milletin" üstüne!..

Hele şu münasebetsizin cesaretine bakın siz!

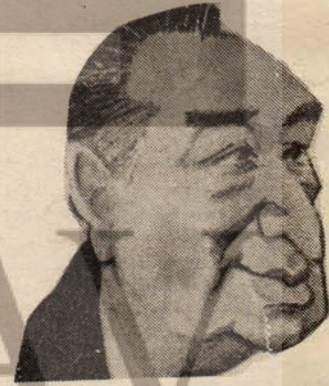
"Muhteşem topluluğunuz, şahlanan Karadeniz dalgalarının Trabzon'a vurmasıdır!"

Breh!.. Breh!..

Çok görmeyelim, adamcağız, kışlada hamasi nutuklar çekerek ömrünü tüketti.

Felsefe, ekonomi-politik, sanat, Sunalp için öküzün trene bakması gibidir.

"İktidara gelirim, kaçakçıları ihracatçı yapacağım!"
Sunalptan başbakan, kaçakçıdan ihracatçı, ne güzel uydu!

Necdet Calp

GEL DE YAZMA

"Halkçı Parti Genel Başkanı" Necdet Calp'ın bu seçimlerde tek dayanağı İsmet Paşa. Her gittiği yerde Paşa'ya sığınıyor! Biraz garip bir olay. Calp İsmet Paşanın cephe arkadaşı falan olsa yine neyse... Tüm kozu Paşanın bir süre memurluğunu yapmış olmak!

12 Eylül cuntasının da aynı biçimde memurluğunu yaptı bu sayın "Genel Başkan" Ayrıca İsmet Paşa rahmetlik olmuş bir fani! Oysa Calp'ın en zor günlerde hizmetlerinde çalıştığı generallerin maşallah, her biri bir aslan, ali kuran baş kesen! Onlara sığınmak varken..

Sonra Paşanın profesör oğlu var hem de Genel Başkan olarak SODEP'i kuran. Başkanlığı iptal edilmiş olsa bile SODEP'le birlikte. Calp'ın partisi de SODEP çizgisinde.

El insaf! Şimdi ortada Paşanın oğlu dururken memurunun yaptığı gibi da yani!..

Kim bilir daha neler göreceğiz şu cuntalı demokraside!

Turgut Özal:

● Romantiktim realizme gittim

● Bankerlik olayı hafif geçti

● Dışta itibarım büyük

● Vaktiyle şiir miir yazdım

● Kapitalist olmayı düşünmedim.

İKİ PARTİ ARASINDA KULİS YARIŞI

MDP-Bizi MGK(yani cunta şefleri) tutuyor, biz iktidar olacağız.

ANAP-Hayır bizi de tutuyor, iktidar biz olacağız!

MDP-Amerika bizi tutuyor!

ANAP-Hayır, asıl bizi tutuyor!

MDP-Sermaye çevreleri, holdinkler bizi tutuyor!

ANAP-Hayır, onların asıl partisi biziz, bizi tutuyor!

Çok samimi bir itiraf değil mi? Her iki partinin başkanı da ABD ve büyük sermayenin tutmaları, yani uşakları, partileri de bu uşakların partileri.

Ancak... seçim mitingleri başlarken gördü ki, bu tutmaları, yalnız halk tutmuyor!..

Özal: Keban'ı satar

Karakaya'yı bitiririz,

sonra on

da sato

ANKARA...
tan Partisi...
gut Özal...
satar...
masır...
mu' nin horozunu gören "Denizli Spor'un maçı mı var?..." dedi

MDP'nin horozunu gören "Denizli Spor'un maçı mı var?..." dedi

MDP'nin horozunu gören "Denizli Spor'un maçı mı var?..." dedi

MDP'nin horozunu gören "Denizli Spor'un maçı mı var?..." dedi

MDP'nin horozunu gören "Denizli Spor'un maçı mı var?..." dedi

MDP'nin horozunu gören "Denizli Spor'un maçı mı var?..." dedi

MDP'nin horozunu gören "Denizli Spor'un maçı mı var?..." dedi

MDP'nin horozunu gören "Denizli Spor'un maçı mı var?..." dedi

MDP'nin horozunu gören "Denizli Spor'un maçı mı var?..." dedi

MDP'nin horozunu gören "Denizli Spor'un maçı mı var?..." dedi